

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

MEZKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-90, EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGO
HAVONTA 5 P 20 FILLER

2 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 102 SZÁM

Hatvan napon belül visszavonják a zsidók hasznosító jogosítványát
Módosították az ipari kereskedelmi és bányászati alkalmazottak szabadságát
Debrecenben is megalakult az Antibolsevista Ifjusági Tábor

Újabb éjtszakai légitámadást intéztek az angolszászok Budapest ellen

A fővárosban több helyen tűz keletkezett -- A támadók ismét lakónegyedeket bombáztak -- Légvédelmünk több négymotoros bombázót tett ártalmatlanná -- Kolomeánál csapataink elhárították a bolsevisták rohamait

Hősihalált halt a japán tengerészet főparancsnoka

AZ ANGOLSZÁSZ TERRORREPULÓK négy éjszaka ismét megjelentek a magyar légtérben és Budapestet csaknem kivétel nélkül lakónegyedeket és munkásházákat bombáztak. Ezúttal több helyen gyújtóbombát dobáltak le a főváros területén, de a jól megszervezett mentőosztagok pillanatok alatt a helyszínen léteztek és megkezdték az olajosi munkálatokat. A főváros közönsége példás magatartása következtében emberéletben alig esett kár, a légvédelmi pincébe menekültek pedig kivétel nélkül megmentették életüket. Ezek a terrortámadások kivétel nélkül az idegháborúval hozható közeli kapcsolatba, de elengedhetetlenül állgha érik el céljukat, mert a magyar emberek a háborúnak ezt az a fontos fajtáját is bírják idegekkel és legfeljebb arra jök, hogy örök életre gyűlöletet keltsenek irántuk, továbbá, hogy a magyar csapatok harcierjét és elszántságát fokozzák.

KOLOMBA TERSEGÉBEN a város északi és déli részén honvédek ismét sikeresen hártották el a bolsevisták kísérletét. Itt páncélosok segítségével akarták áttörni a magyar vonalakat, de a hajdú ezred fiai apáikhoz méltóan, vitézül helytállottak, több páncélszörnyet megsemmisítettek és így a bolsevisták számítását keresztülhúzták. Ugyanakkor ellentámadásba mentek át és az arevonalat lényegesen kigazították.

AZ INVÁZIÓVAL kapcsolatban az a hír járja, hogy az Egyesült Államokban az egyre jobban közeledő európai döntés következtében nagy a feszültség, olyképpen, hogy a Newyork Times nemrégben is óvta olvasóit, ne akarjanak nyereszkedni az invázió kezdetének időpontjában. Meg kell azzal elégedni, hogy teheráni értekezleten Sztalin, Roosevelt és Churchill pontosan leszögezte az ellenséggel szemben tanúsítandó magatartás tervét.

CURTIN AUSZTRALIAI MINISZTERELNÖK a sajtónak adott nyilatkozatában körvonalozta azokat az elgondolásokat, amelyek szerint világhatalmi központi bizottságot létesítenek állandó titkári hivatalal, amely megkönnyítené a brit birodalom tagjai együttműködését. Az új bizottság háború utáni tevékenységéről szólva Curtin kijelentette, hogy a szervezeti hasonlóság lenne a régi népszövetséghez, csak hogy sokkal több tanácsot vonjon be az erősségeik meg.

A SZOVJET PROPAGANDA közel kétezen nagy pénzösszegekkel folytatta toborzó munkáját Szíriában. A kommunista párttagok számát már 30 ezerre becsülik. A damaszkuszi egyetemen és a bejruthi városi színházban kommunista falragaszok láthatók. A kommunista mozgalmat a Szovjetunió baráti egyesületének bizottsága támogatja. A bizottság tagjai ismert személyiségek. A mozgalom megerősödését a szövetségesek arra is kihasználják, hogy nyomást gyakoroljanak a szíriai kormányra és így kikényszerítsék a hadiüzemet Nemetszágban.

STIMSON HADÜGYMINISZTER a esztendőki sajtóértekezleten a következő kijelentést tette: A szövetségesek Európa ellen folyó jelenlegi légitámadásait elsősorban a német szállítási lehetőségeket akarják megdönteni. A támadások legfőbb célja tehát a német utánpótlási vonalak megszakítása. Ami most folyik, az nem egyéb, mint a bombatámadások utolsó összpontosítása az invázió előtt.

FELTUNESZTELTO CIKKSOROZAT közlését kezdte meg pénteken a Völkischer Beobachter. A cikksorozat, amelynek címe „Sztalin és a zsidók”, Helmuth Sündermann helyettes birodalmi sajtófőnök írja. Sündermann különböző adatokat sorol fel, amelyekkel azt a feltevést akarja alátámasztani, hogy Sztalin határozottan zsidó típus. Anyai nagyatyja egyes adatok szerint zsidó ruhakereskedő volt a Kutas-hegység valamelyik falujában. Sztalin azelőtt egyszerű átlagember volt a hivatalos bolsevista forradalmárokkal között s Sündermann szerint rejtélyes felemelkedésének nyitja minden bizonnyal a zsidósággal való kapcsolatában keresendő.

ROMMEL VEZÉRTÁBORNAGY az elmúlt napokban megszemlélte a Földközi-tenger partvidékén kiépített erődítményeket. A vezértábornagy megvizsgálta az összes fontosabb erődítményeket és személyesen is meggyőződött az egyes szakaszok elhárító készségének magas színvonaláról. A vezértábornagy megállapította, hogy a Földközi-tenger partvidékén is rövid idő alatt olyan védelmi erődítményeket építenek ki, amely a legza-

gyobb követelményeknek is megfelel.

A KELETI HARCTEREN a Szereth központi folyásánál megküszült új nagy támadás tervén kívül a harcét összes többi szakaszain csak helyileg korlátozott csatározásokra kerül sor. A német léghaderő harc kötelekkel figyelemreméltó sikereket ért el. Szovjet gépek támadást léteztek egy német hajókaraván ellen. 8 szovjet gépet lelőttünk. Észak-Ukrajnában, Kolomea térségében szörvénys helyi harcokra került sor a magyar haderő és bolsevista századok között. Az utóbbiak támadását mindenütt visszavertük. Kevéltől dél-

Újabb terrortámadás a magyar főváros ellen

Budapest, május 5. Magyar Távirati Iroda jelenti: Május 4-én a késő esti órákban délnyugat felől sok egyes ellenséges gép repült be az ország légitérébe, majd az országot átrepülve, északi irányban távoztak. Ezek az átrepülések zavarójellegűek voltak. Még a zavarójellegűek alatt nagyobb ellenséges kötelékek repültek be dél felől és több irányból támadták a fővárost.

Az éj lepe alatt végrehajtott terrortámadás nyomán

Gyújtóbombák hullottak a belvárosra

Budapest, május 5. Magyar Távirati Iroda jelenti: Az elmúlt éjszakai angolszász terrortámadás újból Budapest lakónegyedei ellen irányult. Károkat elsősorban a kislakástelepek, munkások és tisztviselők családiház-negyedei szenvedtek. Megállapítható, hogy az ellenséges bombázók válogatás nélkül dobálták le ezekre a területekre bombákat. Nagyonbízott gyújtóbombákat dobáltak le, de néhány robbanóbomba a belvárost is érte.

Az egyik óriási bomba egy háromemeletes hércakota te-

nyugatra a német csapatok megrövidítették az egyik szomszédos kötelekhez csatlakozó állásukat. A bolsevisták május 4-én légharcokban 45 gépet vesztek. Két gépet földön pusztítottunk el.

A MEGSZÁLLT DEL-OLASZORSZÁGBÓL jelenti egy rádióadó, hogy a kommunista érzelmeiről ismert Togliatti, aki Badoglio tárcamóki miniszterre nevezett ki, jelentéstétele Moszkvába rendelték. E jelentés szerint a Badoglio-kormány új kommunista tagja ellenőrző bizottságot alkotott, hogy a Badoglio-kormány működését ellenőrizze.

a fővárosban több helyen tűzek, épületkárok keletkeztek. Vadászpülőink légharccra kényszerítettek az ellenséget és a légvédelmi tűzérő is hatásosan lépett működésbe.

Eddig már több ellenséges gép felvételéről érkezett jelentés. Ezt követően május 5-én a korahajnali órákban egyes ellenséges gépek az ország északi határán át berepültek és az ország déli határán át hagyták el az ország légitérét.

tőzetet, padlását és mindhárom emelet földemjét szakította át és a földszinten egy üzletben robbant fel. A ház minden lakója a légő-pincében tartózkodott, bajuk nem történt. Robbolóbomba esett az egyik belvárosi nagyszálló szarnyépületére is. Emberéletben itt sem esett kár, mert a lakók az óvóhelyen tartózkodtak.

Támadás érte a Szent Istvánváros és a József-város egyes területeit is. A gyújtóbombák által okozott tűzek, továbbterjedését sikerült mindenütt megakadályozni. A pályaudvarok for-

galmában a terrortámadás nem okozott fenakadást. Károk történtek Zuglóban is.

Az egyik pestmegyei községben több gyújtóbomba esett, munkásházakat és családi házakat gyújtott fel. A IX. kerületben gyújtólapoktól kigyulladt egy lakóház teteje, de a háztűzoltóság a tüzet rövid idő alatt eloltotta.

Ezúttal is lakóházakat robbantak szét a bombázók

Az angolszász terrorbombázók múlt éjszakai támadása újból Budapest lakónegyedei ellen irányult.

károkat elsősorban kislakástelepek, munkások és tisztviselők családiház-negyedei szenvedtek.

A főváros közönsége ezúttal is példásan fegyelmezett magatartást tanúsított. Az angolszász terrortámadás első hulláma éjféltől utána félgyóra tájban jelent meg a főváros fölött. Számos világitókészüléklet dobta le, a főváros majdnem nappali világításba borult.

A légvédelmi tűzérő azonnal működésbe lépett. Az ütőek erőteljes zárótűzet adtak, a nehézfegyverek szakadatlanul katapultáltak. Vadászpülőink is felszálltak.

Budapest fölött hatalmas légrázközet zajlott le.

A terrortombázók egyáltalán nem kerestek katonai célpontokat.

bombákat minden válogatás nélkül dobáltak le a külső negyedekre, a munkás- és tisztviselő-lakótelepekre.

Az első bomba a Belvárosban estek le. Általában nagyobb részt gyújtóbombákat dobáltak le, de néhány nagykaliberű robbanóbomba is érte a Belvárost.

Néhány nagyobb bérpalotát rombolóbombák találtak el. Egy háromemeletes bérpalota tetőzetét, padlását és mindhárom emelet földemjét átszakította egy nagyméretű rombolóbomba, amely azután a földszinten egy üzletben robbant. A ház lakói valamennyien a légtálmipincében tartózkodtak, amelyek mennyezetét a bomba nem ütötte át és a légnyomás sem rendítette meg. A pincében tartózkodók közül senkinek sem történt baja, ami

nyitja, milyen komoly és nélkülözhetetlen védelmet nyújtanak a lakosság számára az óvóhelyek.

A közelben lévő házak ablakait természetesen betörte a légnyomás, a vízcső és a gázcső megrepedt. A ház és azomszédos házak lakói nyomban és a legnagyobb fegyelmettséggel munkába léptek, percek alatt megérkeztek a helyszínre a segítséget küldött szakemberek is. Ennek következtében tűz-, vagy egyéb nagyobb veszedelem nem keletkezett.

Az óvóhelyek mindenütt megvédték az odamenekült embereket

A kevéssel egy óra előtt megérkezett második bombázó hullámban jóval több gép volt, mint az elsőben, a légvédelmi tűzesség elhárító tüze minden eddigig felülmúló hevességgel fokozódott. Ezek a gépek is a Belvárost bombázták elsősorban. Romboló bomba esett az egyik belvárosi nagyszállóba szárnyépületére, amelyben egy- és kétszobás garzonlakások voltak. A romboló bomba itt is átszakította a tetőzetet és az épület középső részét, rombadöntve jóformán minden lakást és a romok alá temetve azoknak berendezését.

A fa vastag törzsét kicsavarta a földből a légnyomás, a robbanás helyén hatalmas tölesér keletkezett, egy csomó ablaküveg betörésén kívül azonban a légikar nagyobb károkat nem okozott. A főváros pályaudvarainak forgalmában a terrortámadás semmilyen fennakadást nem okozott.

A lakók itt is az óvóhelyen tartózkodtak, amely rettenetesen helytállt. Emberéletben nem esett kár.

Bizonyos károkat okoztak a terrorbombázók Zuglóban is. Gyújtóbombák értek több lakóházat, egyes útvonalakon egymás mellett álló lakóházakat sorozatosan találtak el. A fővárosból kivezető egyik nagy útvonalon romboló bomba felszakította az úttestet, a víz főgyűjtőcsövét és megrepedeztette a gázcsövet. A felszakadt úttest alól több méterre tört fel a vízszög. Sürgős intézkedés történt, amelynek értelmében gyorsan elzárták a gáz- és vízcsopokat, ezért a lakóházakban károk nem keletkeztek. A megrongált úttest, valamint a vezetékek helyreállítása nyomban nagy erővel megkezdődött.

A Lipótváros különböző részei és a Józsefváros egyes területeit érte ezután a támadás. Az egyik nagykilobéru bomba egy nagy lakóház udvarára esett, de nem robbant fel. A házorség azonnal értesítette a rendőrfőkapitányságot, ahonnan rendőrök mentek ki a helyszínre. A rendőrök jelenleg senkit sem engednek a lövedék közelébe, várják a légvédelmi tűzesség megérkezését.

A légvédelem kétségtelenül komoly eredményeket ért el a terrorbombázókkal szemben.

A Lipótváros külső területein gyújtóbombák felgyújtották néhány ház tetőzetét. A tűzoltóság és a helyi tűzoltóségek mindenütt idejében munkába léptek, a tűz nagyobbarányú elterjedését minden esetben megakadályozták. A palatetős házak nagyon jól állták a grujtóbombákat, ezeknek még a tetőzete sem égett le, magukat az épületeket azonban mindenütt megmentették.

A Gellérthegy mögött megfigyelték egy lefőtt bombavetőgép lezuhását. Több pilóta ejtőernyővel ereszkedett le az égő gépből, honvédsenapok a megmenekült pilótákat azonnal elfogták.

A Józsefvárosban valahol egy légiakna a levegőben robbant fel és zuhanás közben egy fának ütődött.

A főváros környékéről is azt jelentik, hogy több gépet eltaláltak, e pillanatban azonban még nincsenek pontos adatok arról, hány gépet pusztítottunk el az éjszakai terrortámadás alkalmával.

Kolomeától északra s délre arcvonalat igazítottak csapataink

Budapest, május 5. Magyar Távírói Iroda jelenti: A honvéd vezérkar főnöke közli: Az elmúlt két nap alatt az ellenség nagyobb kötelékekkel, csak helyenként intézett támadást a magyar csapatok arcvonalát ellen.

tüzeben. 5 harcocsir löföttünk. A saját arcvonaligazítást célzó támadó vállalkozásaink úgy Kolomeától délre, mint attól északra sikerrel jártak. A harcok közben erősebb ellenséges harci csoportokat semmisítettünk meg és a többiek közül 17 löveget zsákmányoltunk jórészt használható állapotban.

Ezek a támadások lávétel nélkül összeomlottak egyrészt már a kövölcön működő tűzsergünk záró-

Az éj folyamán angolszász kötelékek terrortámadást intéztek Budapest lakónegyedei ellen. A veszteségek és károk, valamint a lefőtt ellenséges gépek számának megállapítása még folyamatban van.

A hajduezred fia ismét kiténtették magukat

Budapest, március 5. Magyar Távírói Iroda jelenti: Illetékes helyről közlik: Az elmúlt két nap alatt a magyar arcvonalon mindkét fél, csak helyi jellegű támadásokat intézett, amelyek az arcvonal felállítását, illetve az arcvonal előnyösebb kiigazítását célozták. A bolsevisták ily irányú törekvései sorra megfiúsultak.

sánál, mint saját vállalkozásuk támogatásánál rendkívül hatóságos módon érvényesült. Gyalogságunk vakmerő közelharcát az ellenséges páncélosok ellen az elmúlt napokban is folytatta. E harcok során legendás hőstettek születtek. Így a többiek között Varga József, Tömör Imre hajduezredbeli őrzvezető a rájuk törő T. 34 szovjet harcocsiktól nem rejtették meg, hanem öntevékeny vakmerő rajtaütéssel azt közelharcban megsemmisítették.

Ezzel szemben a saját vállalkozások sikerrel jártak, ami a csapatvezetést, kiképzésbeni fölényt, valamint harcos szellemüket és rátermettségüket igazolja.

A szovjet támadások ellanyhulása minden valószínűség szerint egyéb okok mellett a legutóbbi súlyos vér- és anyagvesztéseknek tudható be és éppen emiatt, amint a szovjet vezetés az a veszteségeket pótolni tudja, számolni lehet a támadások folytatásával.

Ezekben a helyi jellegű harcokban különösen a magyar tűzserg főlénye domborodott ki, amelynek minden esetben rendkívül rugalmasan vezetett gyors és pontos tüze úgy a szovjet támadások elhárítá-

Fordulat állott be az ukrainai harcokban

Berlin, május 5. Interinf. jelenti a keleti arcvonal helyzetéről: Ukrajna déli részén a Szereth közepő folyásánál vívott csata a támadás harmadik napján új szakába lépett, mert a bolsevisták az első két napon elszenvedett rendkívül anyag és vérvesztéses következtében az arcvonal szélességét csökkentették. A harcok keleti és nyugati részén, a Targu-Framos vonalól északra nyugatra és Pascanitól északra, csupán a legutóbbi támadásokra szorítottak, miközben a Szereth felé eső súlyponton csapatokat egy-

mást sűrű követő hullámban vetették harcba összpontosított tűzserg előkészítés után és nagyszámú csatarepülő támogatása mellett, míg a szovjet páncélos erők harcbevételre ezúttal csupán a csata tulajdonképpeni súlypontjára szorítottak.

Keskenyebb sávon több hullámban támadnak a bolsevisták

A harcok ismét nagy élénkséggel lángoltak fel. A nagyarányú harcok harmadik napja a bolsevistáknak ismét 26 harcocsijukba került. Több arcvonalról, a Krim-félszigetről a közepő szárazsáig, csak helyi jellegű harcokat jelentenek. (MTI)

BERLIN, május 5. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli, Német csatarepülők Szebasztopol mellett megtámadták ellenséges tűzserg állásokat és megsemmisítették 26 aknavetőt. A légi harcokban a vadászok 14 csatarepülő pedig 15 ellenséges gépet löttek le. Itt ismét különösen kiténtette magát Lam borich hadnagy.

veltől délnyugatra a szovjetnek csatarepülőkkel támogatott heves helyi támadásai fegyvereink összefogott tüzeben összeomlottak. Az ellenség itt különösen nagy és véres veszteségeket szenvedett. Olaszországban kölcsönös élénk felderítő és rohamtevékenységen kívül nem volt nagyobb harci cselekmény. Egy gyengébb ellenséges bombázóköteték az elmúlt éjjel robbanó és gyújtóbombákat dobott le Budapest város területére. A támadógépek közül négyet löfötték.

A román Szerethől keletre a bolsevisták egész napon át keskeny arcvonalon egymást sűrűn követő hullámban támadtak. Német és román csatarepülőkötelékek együtt működésével kemény harcokban visszavertük őket és számos páncélos vesztek.

Északamerikai kötelékek a megszállt nyugati területekre és Németország északi részére való beparancsolt alkalmával csütörtökön 11 ellenséges repülőgépet löföttünk le.

Erős német harci repülőkötelékek az elmúlt éjjel megtámadták a szovjetnek Észak-Ukrajnában levő számos utánpótlási pályaudvarát. Kö-

Néhány brit repülőgép az elmúlt éjjel bombákat dobott Köln és Mannheim térségére. (MTI)

Tetőpontján az inváziós idegesség az USA-ban

LONDON, május 5. A Daily Express newyorki jelentése szerint az inváziós hírszélselekkel kapcsolatos idegesség szinte elképzelhetetlen arányokat ért az Egyesült Államokban. Az összes szerkesztőségek, állandóan riadóköszömben vannak a szabadságot senki sem kaphat, még egy napra sem. A templomokban mindenütt vájadják az invázió megindulásának jeleit, amelyet valamennyi amerikai rádióállomás azonnal továbbítani fog, hogy aztán megszólaljanak a harangok és „könyörgő imára szólítsák a hívőket.”

A háborús szállításiügyi vállalat vezetője, Monroe Johnson felszólította a nagyközönséget, hogy az invázió megindulásának pillanatában szünteszen be minden magánüzemeltetést. Az inváziós hadműveletekkel kapcsolatban számolni kell azzal, hogy sok sebesültet azonnal haza kell hozni és ha majd aztán megérkeznek a kikötőbe a kórházhoz, ugyanakkor pedig fokozni kell az utánpótlást Európa felé, akkor minden egyes vasúti kocsira szükség van. Kéjtartásokat az invázióval kapcsolatos forgalom nem enged meg. (NST.)

BUKAREST, május 5. (TP) A Porunca Vremii azt írja, hogy Anglia tekintélye, sőt jövője is az invázióhoz van kötve. Még akkor is, ha az Egyesült Államok és a szovjet lemondanak az invázióról. Angliának meg kellene kísérelnie. A brit kormány sorsa ettől a kalandtól függ. Anglia történelmében elsőtízben kény szerül arra, hogy akarata ellenére, önmaga szálljon harcba, különben egész világtékinélve szétfoszlik. Az invázió a legnehezebb hadművelet, amely valaha is adódott. Hamibál volt az egyetlen hadvezér, aki erre merészkedett, de az ő vállalkozása is kudarcot vallott. A mostani inváziót nem lehet összehasonlítani az olaszországi és északafrikai partraszállással. Ha az invázió nem sikerül, Anglia elveszett, vagy talán kompromisszumot fog keresni. Ha pedig az invázió sikerülne, egy a Szovjet unió lesz egyetlen hásonélvezője, Európa nélkül Anglia az Egyesült Államok egyszerű támaszpontja.

ELKESEREDETT LEGI-HARCOK ROMÁNIA FELETT

Berlin, május 5. Az Interinf légiügyi tudósítójának értesítése szerint német vadászrepülőgépekből álló légihaderő a léghárító tűzserggel együtt pénteken a kora délutáni órákban felvette a küzdelmet észak-amerikai bombázókötetékkel, melyek berepültek román terület fölé. Az ellenséges kötelékek elkeseredett légiharcra kényszerítette. (MTI)

Berlin, május 5. (Német TI) Értesülés szerint pénteken a délutáni órákban román terület felett az észak-amerikai kötelékek már az odarepülés során veszteségeket szenvedtek négy motoros bombázókban. (MTI)

NAGY TÁMASZPONTOT ÉPÍTETEK GRÖNLAND SZIGETÉN

Amsterdam, május 5. (Német TI) Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Grönlándból többszáz amerikai mérnök érkezett vissza az Egyesült Államokba. Ugyanakkor közölték, hogy Grönlánd szigetén befejezték a nagy támaszpontok létesítését. Az Egyesült Államok mérnöki karának hadosztálya rövid közleményt adott ki, amely többek között a következőket mondja: A Grönládon épített támaszpontok a világnak ezt a legnagyobb szigetét egyik létfonosságú tagjává tették az Európába vezető nagy összekötő útvonalnak. (MTI)

AZ ANYÁK NAPJA NEMZETI ÜNNEP FINNSORSZÁGBAN

Alpo Lumme finn képviselő kezdeményezésére a finn képviselőház nemzeti ünnepé nyilvánította az Anyák napját. Finnsorszában már 1918-tól kezdve ünnepelték az anyák napját a nyár közepe táján. 1919-től május harmadik, 1927-től május második vasárnapján rendezték meg ezt az ünnepet az ország minden helységében. A javaslat szerint most nemzeti lobogó díszíti a középületeket, ezzel az állam is kifejezésre juttatja elismerését a finn anyák iránt. A finn anyák, mint a keresztény család támasza iránt.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4, este fél 7 órakor.

Szombaton délután filléres helyárak

Csavargó lány
Szombaton este C) bérletben vasárnap délután és este Bérletszínházban

Csárdás
Szilágyi-Budai sláger operettje. Hét délután mérsékelt helyárakkal

Hamupipőke

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ
Az időny legkiemelkedőbb magyar filmje

F u t ó t ű z
Főszereplők: Csorós Gyula, Szemere Vera, Szabó Ilonka, Szilassy László, Vasváry Piri. Előadások kezdete 3. 5, 7 órakor

Meteor mozgó mősora
Szombaton 5 és 7 órakor utóljára!

Az édes mostoha
Tasnády Mária, Páger, Mály, Vasvári főszereplésével. Vasárnap délután. SZERÉLEM NEM SZÉGYEN Tolnay Klári, Mály Gerő.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ
Előadások 3, 5 és 7 órakor

Lukács Margit, Nagy István, és Goll Bea a főszerepben:

FEKETE HAJNAL
A magyar filmgyártás dráma fordulatokban művészi alkotása

VIGSZÍNHÁZ
Ma 3, 5 és 7 órakor a vidám, izgalmas, szórakoztató, háborús magyar filmeknek:

Viharbrigád
Fősz.: Sárdy, Bódy Bella, Kis Mányi, Pehes, MakÁry.

A jobboldali politikai pártok egységének megteremtése halasztást szenved

Bárdossy László volt miniszterelnök visszaadta az egységes jobboldali politikai szervezet megalakítására kapott megbízatását

A politikai egység megteremtésére irányuló tárgyalások, mint arról a fővárosi jobboldali sajtó beszámolója, sajnálatos módon nem jutott el a kibontakozáshoz. A Magyar Elet Pártjának értekezlete, amelyen a pártvezetőség lemondott, valamint az ott hozott döntések a háromtagú vezetőbizottság kiküldéséről, továbbá a háttagú bizottság választási a képviselő párttagok erkölcsi és anyagi összeférhetlenségi szempontjainak felülvizsgálására, kétségtelenül nagy mértékben elősegítik a jobboldali közvélemény által várt tiszta helyzet teremtését. Ez a háttagú bizottság a háromtagú ügyvezető bizottsággal együtt készíti elő a párt új belső szervezeti, a párttagok megtartását, felvételét vagy elváltatását, szóval az az elsőrendű célja, hogy politikai súlypontot alakítson ki a párt keretén belül is, belpolitikai életünk tisztázására. Ugy látszott már, hogy a pártnak ez az elhatározása jelentős lépést eredményezett az egység felé vezető úton. Pénteken azonban kiderült, hogy a jobboldali erők egyesítésére irányuló tárgyalások mégsem ju-

tottak el a megvalósulás stádiumába, sőt újabb nehézségek merültek fel. A különböző pártoknak, illetőleg egyes pártok jobboldali eleminek egy közös nagy nemzeti és szociális szemmel tekintett pártban, vagy politikai szervezetben való egyesítése számos olyan problémát vet a felszínre, amit még nem sikerült közmegnyugvásra megoldani. Ezeknek a nehézségeknek a következménye az, hogy Bárdossy László volt miniszterelnök, aki az egységes jobboldali politikai szervezet megteremtésére kapott megbízatást, tárgyalásait egyelőre megszakította és megbízatását visszaadta.

A magyar közvélemény azt szeretné természetesen, ha minél rövidebb időre halasztódna el a minden jobboldali nemzeti erő összefogásának végső megalapozása, — azonban egyelőre a jobboldali erőtegyezőknél számolniuk kell azzal, hogy az egység létrejöttéig a maguk útján kell járni. Meg van a remény azonban arra, hogy a jobboldali pártok politikai egységének megteremtése a feltornyosuló nehézségek ellenére is létre fog jönni.

Főispáni értekezlet volt a belügyminisztériumban

Az ország főispánjait tegnap a belügyminisztériumban értekezletre hívták össze. A főispáni értekezleten, amely Baky László és vitéz Endre László államtitkárok részvételével folyt le, vitéz Jaross Andor belügyminiszter elnökölt. A vármegyék és városok főispánjai teljes számban megjelentek.

Sztójay Döme miniszterelnök és Rátz Jenő helyettes miniszterelnök Huszovszky Lajos államtitkárral együtt vettek részt a főispánok értekezletén, amelynek során felszólalt Sztójay Döme miniszterelnök és hosszabb beszédben ismertette a főispáni kar előtt a kormány politikájának célkitűzéseit.

A magyar közvélemény súlyosan elítéli a vörös gróf cselekedeteit

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a gyászsemléku szalonbelle-ista, Károlyi Mihály gróf Londonban ismét egy sötét árulást követett el sőtellek társával együtt Magyarországgal szemben. Bátor együttműködést hirdetnek Nagybritanniával és a Szovjetunióval a baráti kapcsolatok megteremtésére. Rajniss Ferenc erre adta meg a feleletet és azt hisszük, hogy Rajniss Ferencel ebben a kérdésben az egész ország közvéleménye találkozik. A feleletet az alábbiakban közöljük:

Ez a bávátag, tehetetlen és szétrozott gróf Károlyi Mihály, ez a csoszogva eleven bábu, idegen hatalmak és földalatti összeesküvők kezében még most is „tanácsot” ad a kitértelen politikai váltóin, Benesnek és Titónak ajándékozza az ősi magyar földet. Magyar gróf tiltakozik az ellen, hogy „Erdély egy részét Magyarországnak juttatták!” Károlyi tanácsa „nem ismeri el” az anyaországhoz visszatért részek jogát ahhoz, hogy magyar fennhatóság alatt maradjanak...

Kik lehetnek ennek a tanácsnak tagjai? Micsoda züllött, — mélységet és magasságot veszített horda

csődült Károlyi méltó vezér mögé? S vajjon érzik ezek a kalandorok, hogy senki sem bocsúlheti őket férfiakat még Londonban sem? Nem figyelték meg Károlyi és becstelen társai a lengyel emigránsok szívós, eikeseredett harcát hazájuk minden talpalatnyi rögéért? ... Nincs egyetlen történelmi ország a Föld kerékén, amelynek fia ilyen mocskos szemérmertenséggel bocsátanak áru ba a szülőföldjüket, mint ez a „Londoni” tanács, mert felvett nevükhöz ezeketán nem lehet, nem szabad odairni a magyar jelzőt!

Károlyi Mihály, a dúsgazdag főúr, végeláthatatlan magyar birtokok, lerongyolt cselédek és megroskadt munkásházak dologtalan, könnyelmű ura, eladta már egyszer Magyarországot a Jászi Oszkárók közkereseti társaságában, Kun Bélák rablóbandájának... Zsidóktól, zsidókhöz lökte át a hatalmat s ebben gubát cserélt a szerencsétlen magyar nép. A farkastorkú gróf most másodsorú harap a hazájába s a körülötte felmerülő arcok kísértetiesen idézik a multat, a titokzatos, régi összekötéseket, a sorszerű ismétlődést, az átkot s a végzet viharát, amely nem véletlenül zúgott

el fölöttünk. Társadalmunk beteg szervezetében a romlottságtól elgyengült nagyr és a romlottságban vaderős zsidóság szövetsége termelte ki a forradalmi láz az első világháború folyamán. Nem a kisember, nem a katona és a dolgozó járt a zendülés élén, hanem a hatalmas Károlyi, a kőreje sereglő jómódú és tökéletesen ellátott zsidó cinkosokkal. Az új londoni tanács tagjai sem voltak idehaza szegény emberek s ha az országvesztő összeesküvés ismétlődését meg akarjuk hiusítani a hazai földön, akkor soha többé nem szabad megengedjünk azt, hogy a zsidóság Károlyi Mihályt találhasson s a Károlyi Mihályok a zsidókkal szövetkezhesse-

Dehrecenben is május 14-én lesz az Anyák napja

A helybeli Keresztény Ifjúsági Egyesület az idén is megkapta a megrendezésre a megbízást. A keresztény felekezetek templomainak szónokai ezen a napon az édesanyjakról emlékeznek meg beszédükben. Délután 6 órakor a Déri-múzeumban lesz ünnepély, amelyen a megnyitó előadást D. dr. Révész Imre püspök tartja.

Újjáalakult a református zsinati tanács

Az egyetemes konvent egy házigazgatási rendelkezése

A magyarországi református egyház törvényhozó testülete újjáalakította a hatáskörében legutóbb kibővített és így megnövekedett jelentőségű „Zsinati Tanács”-ot. Hivatalból a tanács tagjai: Enyedy Andor, Györy Elemér, Ravasz László, Révész Imre, Vársárhelyi János, és Magda Sándor püspökök, Balogh Jenő, Farkasfalvi Farkas Géza, gróf Teleki Arthur, gróf Teleki József, báró Vay László egyházkerületi főgondnokok, és Benedek Zoltán zsinati háznapgy, Válaszolt rendes tagok lelkész részről Kovács J István és Tavasz Sándor egyházkerületi főjegyzők. Czeglédi Pál, Harsányi Pál, Hetessy Kálmán, Leóke Károly, Horzsoit István esperesek Imre Lajos teológiai tanár és Papp Ferenc egyházkerületi középiskolai felügyelő, világi részről gróf Bánffy Mikós, gróf Bethen György és gróf Bethlen Pál, Lázár Andor, Csajághy Károly, Jókay-Írász Miklós, Tornallyay Zoltán, Kiss Gyula, Szentpéteri Kun Béla és Thury Kálmán.

Budapesten tartotta azévi ülését a magyarországi református egyház legfelső egyházigazgatási testülete, az Egyetemes Konvent, Ravasz László püspök és Balogh Jenő főgondnok elnöklésével. A konvent táviratban fejezte ki hódolatát és hűségét ragaszkodását Kormányzónak iránt, akit hosszasan eltek. Bejelentették, hogy vitéz Henyey Gusztáv alábornagy lett a protestáns katonai egyház szervezet új főgondnoka. Jövőhagyták az elnökség intézkedését a bombakárosultak felségítéséről. A szűk-ségintézkedések kimondásánál Tasnádi Nagy András budapesti egyházmegyei gondnok, a képviselőház elnöke hangsúlyozta: természetesen, amit lehetséges, a szűkségből önállóan rendelkezze egyházi szervek teyenek nyomban jelentést intézkedésükről a konventnek. (MÉ.)

Hősihalált halt Koga japán tengernagy

Tokió, május 5. (Német Táv-irató Iroda.) Koga tengernagy, az egyesített japán haditengerészet főparancsnoka, a haza védelmében, a legsúlyosabb harcokban kötelességét teljesítve hősi halált halt. A japán császári főhadiszállás Koga tengernagy haláláról a következő hivatalos jelentést adta ki:

Kineichi Koga tengernagy, az egyesült flotta főparancsnoka, 1944 márciusában, egyik hadműveleti repülőgépről történő irányítása közben hősi halált halt.

Utódjává Soemu Toyoda tengernagyot nevezték ki, aki már át is vette az egyesített flotta főparancsnokságát. — Toyoda utódjává a yokosukai haditengerészeti támaszpont főparancsnokává Zengo Yoshida tengernagyot nevezték ki.

Tokió, május 5. (Német TT) A japán tengerészet és az egész japán nép gyászolja Koga ten-

gernagynak, az egyesített japán flotta főparancsnokának már jelentett halálát. Koga tengernagy Jamanato főtenernagy halála után csak egy évig szolgálhatott ebben a felelősségteljes állásban. A japán flotta éves irányítása alatt az elhunyt tengernagy sok sikeres harcban szerzett érdemeket. Csak a bougainvillei vizeken lefolyt hatlégiharca, a Guilbert-szigeteken lezajlott ütközetre és nem utolsósorban a Lunga-öbölben az ellenségnek okozott veszteségekre kell gondolni. A Temo a japán tengerészet és fegyvernem egységeinek sikereit Koga tengernagyot kétízben tüntette ki. Soemu Toyoda tengernagynak Koga utódjává történt kinevezése annak a tradíciónak következménye, hogy újból a yokosukai tengerészeti támaszpont főnökét nevezzék ki az egyesült flotta főparancsnokává. (MTI)

A zsidó tőke kivonásával törlik le a feketepiacot

Miért kell a zsidóknak 3000 pengőn felüli készpénzüket bejelenteni?

Budapest május 5. A tegnap reggeli lapokban fontos figyelemre méltó jelent meg a zsidók készpénzkészleteinek letételezéséről. A zsidóvagyonok kötelező bejelentéséről és zárolásáról szóló rendelet úgy intézkedik, hogy a zsidó háromezer pengőt meghaladó készpénzt köteles a rendeletben meghatározott módon zárolt számlára betízetni. Ez a rendelkezés nemcsak a már meglévő vagyonbejelentés idején fennálló készpénzkészletekre vonatkozik, hanem bármilyen címen ezután birtokába jutó készpénzre is vonatkozik, ami annyit jelent, hogy amennyiben a zsidók kezében lévő készpénzösszege bármikor meghaladná a 3000 pengőt, a többletet hasadéktalanul zárolt számlára kell betízetni. A hatóságok szigorúan ellenőrzik a rendelet végrehajtását, az ellene vétőket a büntető eljárás megindítása mellett internálják és a készpénzt elkobozzák.

A zsidóság kezébe, a fekete, a tilos üzletek természeté ugyanis az, hogy a rendes forgalmú elkerüli, mellőzi és bevált intézményeket és kapcsolatokat, ezek helyett az áru és annak ellenértéke kézből-kézbe megy és az ilyen feketéüzletek mindig nagyösszegű készpénzt igényelnek. A most kiadott új és erőlyes figyelmeztetés arra szolgál, hogy a feketepiacot almentáló és a feketepiacon keresztül társadalmi, gazdasági és politikai nyugtalanságot keltő tőkéket véglegesen kikapcsolják.

Ez az intézkedés a legszerveesebb összefüggésben van azokkal a gazdasági irányú rendelkezésekkel, amelyek a zsidó rétegek káros tevékenységét véglegesen meg akarják szüntetni. A készpénzkészletek kötelező bejelentése, illetve zárolt számlára történő betízetése azt a célt szolgálja, hogy kóborló zsidó tőkének ne vesszélyezethessék a gazdasági élet nyugodt menetét, ha felvetjük a kérdést hogy tulajdonképpen ma mit is jelent ez a 3000 pengős értékhatár, akkor meg kell állapítanunk, hogy a hivatalos rendelkezések még mindig eléggé méltányosak. A tehetősebb zsidóság körében a zsidó rendelkezések életbeléptése óta az életszínvonalból a legtöbb helyen még semmit sem engedtek, egyelőre megvannak a 4-5 söt hátszobás lakások, ruházatkészletben sem veszik észre fel-fel változást, az élelmiszer terén szintén találtak még kibúvókat, úgyhogy nagy általánosságban a keresztény közvélemény megelégedéssel szemlélte ezt a háromezerpengős készpénzhatárt le is lehetne csökkenteni.

A feketepiachoz nemcsak vevő és eladó, hanem tőke is kell és pedig fekete tőke. Ne annyira feketepiacról beszéljünk tehát, hanem inkább arról a fekete tőkeről, amely elkerülte a bankok, a kereskedelmi vállalatok és az ipari élet hálózatát, kézből-kézbe ment és duzzasztotta, erősítette a zsidóság gazdasági hatalmát. Ugyanakkor a keresztény rétegek nem tudták, de nem is akarták támogatni a feketepiacot, hanem levonták a háborús események minden nehézségét és megpróbáltatását. Ezeket a rejtett pénzeket, ezeket a fekete tőkéket haladéktalanul ki kell csavarni a zsidóság kezéből, hogy véglegesen megszűnjék a gazdasági élet állandó nyugtalansága és a feketepiac tovább burjánzása!

Nem embertelenségről, nem kegyetlenkedésről van ebben az esetben szó, hanem röviden arról, hogy az elmúlt esztendő során hamarjában fel sem becsülhető összegű készpénz ke-

Zsidó diákok nem viselhetnek egyenruhát

BUDAPEST, május 5. Magyar Táv-irató Iroda jelenti: A hivatalos lap szombati, május 6-iki száma közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek rendeletét a zsidó tanulók iskolai egyenruha viselésének megatáása tárgyában. A rendelet szerint az a zsidó tanuló, aki megkülönböztető jelvény viselésére köteles, középiskolában, középfokú iskolában, vagy szakiskolában rendszeresített egyenruhát és sapkát sem iskolában, sem iskolán kívül nem viselhet, ugyancsak az iskola jelvényeinek viselésére sem jogosult. A rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Üveget és porcellánt olcsón és jól SZLOVÁK BÉLA üveg és porcellán üzletében vásárolhat Csapó-u. 32. Telefon 24--35

Hatvan nap alatt visszavonják Izléstelenség... a zsidóktól a hasznos hajtó jogosítványokat

BUDAPEST, május 5. MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szombati számaiban jelent meg a zsidók hátsági engedély-ül függő, hasznos hajtó jogosítványok megszüntetése tárgyában kiadott kormányrendelet. Az engedélyek, vagy jogosítványok megvonását a hatóságok legfeljebb 60 nap alatt kötelesek végrehajtani olyképpen, hogy az üzlet (üzem) beszüntetését a megvonással egyidejűleg azonnal hatállyal foganatosítani kell. Az üzlet és üzemhelyiségeket, az árukészleteket, valamint a berendezési és felszerelési tárgyakat az ille-

telkes miniszter által megállapítandó határidő alatt be kell jelenteni a azok elidegeníteni, vagy megterhelni tilos. Az illetékes miniszter intézkedik az üzleti és üzemi helyiségek, valamint a berendezési és felszerelési tárgyak ugyancsak az árukészlet átengedése és hasznosítása iránt.

A rendelet alkalmazása szempontjából zsidóknak tekintendő az, aki a zsidó közszolgálatnak és a köz megbízásainak, továbbá ügyvédi működésének megszüntetése tárgyához kötődött 1910-1940. M. E. sz. rendelet szerinti zsidó.

Rendezték az ipari, kereskedelmi és bányászati alkalmazottak fizetési szabadságát

Budapest, május 5. MTI jelenti: A hivatalos lap szombati száma közli az iparügyi miniszternek az iparban, kereskedelemben, valamint a bányászattal kapcsolatos alkalmazottakra vonatkozó egyes rendelkezések átmeneti módosításáról és kiegészítéséről szóló rendeletét. A rendelet a túlmunkadíjak és fizetési szabadságok jogosultság szempontjából eddig irányadó (a rendeletek szerint

járó bérpótlék nélkül számított) évi hater ezer pengőre illetmény-értékhatarát, 7300 pengőre emeli fel és az eddigi helyzettel szemben úgy rendelkezik, hogy az alkalmazottak fizetési szabadságát közérdekből és legfeljebb csak két egymást követő évben szabad mellőzni. Az említettek felül a rendelet szabályozza a honvédelmi munkára igénybevett alkalmazottak fizetési szabadságának kérdéséről is.

Zsidó iparosok adatszolgáltatási kötelezettsége

A Budapesti Közlöny f. évi április hó 29-én megjelent 96. számában kiadott 20.500-1944. lp. M. sz. r. elírja, hogy az 1600-1944. M. E. sz. r. hatálya alá eső minden zsidó iparos, közkereseti, betéti és korlátozott felelősségű társaság az Iparügyi Miniszter ügyköre alá tartozó ipari üzemében (vállalatában, műhelyében), ha 1944. évi április 29. napján legfeljebb 50 alkalmazottat foglalkoztatott, köteles a rendelet hatálybalépésének napjától számított nyolc nap alatt a Budapesti M. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz (Budapest, VIII. József-út 13.), üzemi-érő (vállalatérő, műhelyérő), ön-

magáról, a tulajdonos társakról és alkalmazottairól a rendelet I. és II. sz. mellékletében meghatározott mintának megfelelő bejelentést tenni. A bejelentést abban az esetben is meg kell tenni, ha alkalmazott nincsen. Alkalmazottnak kell tekinteni a tisztviselőt, művezetőt, segédet, tanoncot, munkást, napszámost és minden más munkavállalót.

A bejelentés elmulasztása súlyos bűncselekménynek minősül. A rendeletben említett I. és II. sz. bejelentőlap kapható a debreceni Kereskedelmi és Iparkamaránál is, drb.-ként 30 fillér előzetes beküldése mellett.

Ittas fejjel a moziban agyonszurta legjobb barátját

Halász Vince egri munkás még 1941 őszén az egyik vasárnap barátjaival a kocsmában mulatozott. Már jól felöntöttek a garatra, amikor elmentek a közeli moziba. Az előadás szünetében az előcsarnokban áldogáltak, amikor Halász rákiáltott társaságának tagjaira:

— Azonnal távozzatok, három percet adok, aki itt marad, leszűrom!

A következő pillanatban már megérint kezében a kés. Karsa Vince, Halász legjobb barátja kikérte ma-

gának ezt a fellepést, mire az ittasfejjel munkás meleszúrta. Karsa vérmérgezés következtében a debreceni klinikán néhány hét múlva behalt sebeibe.

Az egri törvényszék Halászt halált okozó súlyos testi sértés büntetésiért, az enyhítő körülmények figyelembevételével, egyévi börtönrre ítélte. A debreceni tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét. A kúria most foglalkozott az ügyvel s Halász büntetését kétféle börtönrre súvósította.

Ujabb tanuvallomások bizonyítják,

hogy a párisi rendőrség már régebben tudott Petiot dr. halálgyáraról

Páris, május 5. (NST) A Petiot ügy legújabb tanúvallomásai meg erősítették azt a feltevést, hogy a párisi rendőrség már régen kapott adatokat Petiot ellen.

Chanin bankigazgató, mint vallotta, sokat hallott Petiot csempész-dolgairól egy Fourier nevű felhajtó újtól s a dolgokról értesítette egy párisi rendőrfelügyelő barátját.

E vallomással kapcsolatban a lapok emlékeztetnek Boygues rendőrfelügyelő április 20-iki vallomására, aki Porches felhajtóval törté-

szembesítésekor elismerte, hogy a felhajtó már tavaly március 14-én beszélt neki gyanúiról, majd később személyes találkozás során Lesueur-utcai hullákról.

Jobert vendéglős elűntetett férfiakról és nőkről vallott, köztük a tegnap már emlegetett Jajórról, akinél 1.4 millió frank készpénz volt.

Egy Peresta nevű férfit is kihagytak: Pintard és Fourier felhajtó révén már majdnem külföldre szökött, amikor a két közvetítői várakozó letartóztatták és ő megmenekült.

Hogy a magyarországi sajtóviszonyok még nem nyertek végleges rendezést, arról érdekes és figyelemreméltó megállapítást tesz az egyik leghivatottabb fővárosi jobboldali napilap. A kép, amelyet erről a sajtóhelyzetről olvasunk, teljesen ugyanazt a felfogást tükrözteti vissza, mit a Debreceni Újság—Hajdúföld az elmúlt hetek során debreceni viszonylatban a magyar közvélemény elé tárt. Most nem mi írjuk az alábbi megszívlelendő sorokat, hanem Rajniss Ferenc lapja, de amit ő országos vonatkozásban ír, tökéletesen vonatkozik Debrecenre is:

A magyar sajtó egy részében két-három hét óta meglehetősen furcsa hangok hallatszanak. Azok az „orgánumok”, amelyek kis szerencsével éppen hogy elkerülték a korlátozó intézkedéseket, buzgón igyekeznek szokásaikkal, a zsidó érdek hol hangos, hol pedig diszkrét hallgatással kifejezett szolgálatával. Új hangot keresnének, az idők változott szemléletének megfelelő kifejezőmódokat. Az első torzítások köztül vannak már, jelenleg hangos beszéddel próbálkoznak, ami persze saját fülüket is furcsán érinti. Mint a sükétéma, aki nagy fáradtsággal ép orgánumú emberek hosszas megfigyelése után beszélni próbál túlhangosok lesznek és artikulálatlanok. Mondjuk meg nyíltan: izléstelenség.

Meg kell üzenni ezeknek a Scylla és Charybelis közül megmenekült szerencsésorsú sajtóorgánumoknak: ne buzgólkodjanak túlzottan és mértéktelelenül. Ne tegyenek úgy, mintha az évek vagy évtizedek hosszú során át dédelgetett demokratá-liberalizmus kímulását túláradó örömmel üdvözlőnék. — Tartásuk be a gyászidőt, amelyet a társadalmi szokások súlyos veszteségek esetére előírnak, ha pedig minden áron lengeini akarják gyászfatyulukat, lengessék inkább kissé baloldali, mint túlzottan jobboldali veletársokkal. Általában emlékezzenek a régi magyar közmondásra, amely hasznos útmutatással szolgál a számukra: ha a gyerek nagyobbát akar kurjantani apjánál, feltétlenül baleset éri. Ne legyenek pápábbak a pápánál és ne hangoskodjanak, a nemzeti közvélemény sokkal jobb néven veszi, ha egyelőre szép csendben meghúzódnak és élvezik a meg sem érdemelt jó sorsot, amelyben részük van.

Új ország- mozgósítási kormánybiztosok

BUDAPEST, május 5. MTI jelenti: A m. kir. minisztérium folyó évi április 29-én dr. Viczián István Pestpilis-Soltiskun vármegye volt főispánját a I. m. kir. honvéd hadtest területére és Jankovich Miklós Fehér vármegye és Székesfehérvár sz. kir. város volt főispánját II. m. kir. honvéd hadtest területére illetékes országmozgósítási kormánybiztos tisztségre — szolgálatának elismerése mellett — felmenőtte és egyben vitéz Mérey László Pestpilis-Soltiskun vármegye főispánját a I. m. kir. honvéd hadtest területére, és dr. Toldy Árpád Fehérvármegye és Székesfehérvár város főispánját a II. m. kir. honvéd hadtest területére kiterjedő illetékes országmozgósítási kormánybiztosokká kinevezte.

A mindig résen lévő,

a soha el nem késők most kezdenek egy kicsit kiabrándulni önmagukból. Isten tudja, hogyan, de hagyományos tájékozódásuk csődöt mondott. Nem kellő időben, nem kellő óvatossággal előbb ellővődöztek a puszkaport és most dermedten állanak, nem tudnak a régi mosollyal és régi szenvedéllyel az új irányzat elé terülni bizalmi szőnyegül. Megdermedt tagokkal tévováznak és mosolyuk fanyar, kedvük megtört és néhány gyatra kísérlet után fáradtan lemaradnak!...

Egy fél esztendővel ezelőtt ellenkező vízeket ezektől merészen és bátran. Másfél hónappal ezelőtt az amannak ismert ellenkezőjét imádták fölényesen és vakon. Igen, ez a helyes kifejezés: vakon. Vakon és süketen...

Az ember öszülő fejjel sok mindent megért már, de egyre kevesebbet kezd megérteni. Így nem értjük ezt a nyakaszegett mozdulatot és elesettséget éppen azok részéről, akik virtuóz módjára legények voltak a gáton mindig, sikerek előharcosai voltak a védett helyeken idősebb idők előtt.

Nos, nem baj, nem veszítettünk mi velük semmit. Nem azzal, hogy immár ők is bukkácsoló ügyetlenek lettek. Igaz, hogy nem is nyertünk még tapasztalatokat sem, mert semmi kedvünk az ő rovasukra tapasztalatokat gyűjteni.

Egy kicsi seregszemlével szívünkben szerbe, számba szedjük, hogy ezek a jó urak hány és hány úton jártak már, míg végre saját dugójukba álltek.

Voltak ezek minden színén a győnekek és minden formáját viselték a köpönyegnek, de ez, ez a hírtelen tavaszban száguldó vihar jeltépte őket és gyökértelességük színté fáj az embernek. Milyen gyatrák milyen kicsik, milyen szánalmasak, milyen ostobák és milyen átlátszóknak. Mondjuk így utólagosan aztán kezdünk szégyenkezni, hogy vajon valóban olyan ostobák, — olyan gyatrák, olyan átlátszóknak voltok ők, s ha igen, akkor mi, amikor szint színe váltottak, vajon mi miért nem láttuk meg bennük a napraforgót és mimikrit!...

Keserűen mondjuk, hogy láttuk, uram láttuk, de nem is tettünk ellenük semmit. Elvégre mindig a hatalom árnyékában ültek, hűsöltek, — vagy melegedtek s volt valami fizetéseket riasztó a szédelő mosolyukban mindig.

Emlékek járnak vissza álmatlan éjszakákon és ezekben az emlékekben itt, ott felbukkan egy, egy ó'ak, aki őt, fiz, fizenőt esztendővel ezelőtt ki és lehetett ifju fejjel, de nagy összeköttetéssel akkor, amikor

ezzen és ezzen a kenyér héját se tudták megkeresni. Hír, név, becsülés, hízeigés és rang, jövedelem és állami profit mind, de mind nekik virult. Es ők mindezt természetesnek magától értetődőnek vették. Egyetlen pillanat nem feszélyezte őket, ha arról volt szó, hogy változott időkben változott arccal szolgáljanak úgy, hogy közben őket szolgálja ki mindenki ebben az országban. Nem, nem gondolunk itt első sorban a zsidókra, hanem azokra, akik sokszor ezeken is túltek, mert még a munka izlése és próbálgatása mellőzésével igyekeztek mindig többre, mindig jobbra önző életük derítésében. Tegyük hozzá sürgösen, hogy ez sikerült is nekik. Nem volt olyan merész álmuk, melyet el ne értek volna. Nem volt olyan ölelők, melybe bele ne ugrosztották volna a félországot és ekkor már nyert úgy lappangolt a hátuk megett.

Film, irodalom, színház, kép, amit akarsz, mind érdekelte őket addig, míg az a posványban tenyészett.

Politika és gazdasági élet egyformán „feküdt” számukra és fanáziát látnak mindenben merészen és reszkírozás nélkül. Igen, kínosan ügyeltek mindig arra, hogy az országot, a nemzetet lehet reszkírozni, re a saját kis közmüket már bűn volna. Társaságok, vállalkozások és egymást emelő, előbbre vlvő, vagy buktafó barátai körök mind, mind egyetlen egy szentséget ismertek, az önzést és ezért néha még azt is elviselték kínosan, hogy a hárszonszűrű társuk részesüljön itt, ott a morzsákból. Sajnos, a morzsák nagyok és tetszelősek voltak, mind több és több sodródó magyar akadt, aki ember húst árult, önmagát, ember lelket gyilkolt, a saját lelkét. Külföld és belföld ismerte, számon tartotta. A pénz elvégezte a maga fertőző munkáját és közben sülyedünk a hajót fúró kalózkodó ilyen navigátorok kezén egyre lejjebb, egyre sötétebb szintre, a színtelen ég pocsolyájába, ahonnan már azt hittük, hogy kiút sincsen...

Most aztán ezek a kalózkodó navigátorok elvesztették az irányítót, nem tudnak önmagukra találni, nem tudnak egyetlen pillanatra megállni, hogy tájékozódást keressenek. Farkasszemet néznek önmagukkal és a tiszta tekintetek elől sunyin elkapják a fejüket, mintha elvetemülten nagyot vétköztek volna mindenki ellen, aki él...

Bizonyára megbéredt a lelkiségük végre, az örök kisbíró és a vétek nyaldossa sülyedő létük korhadó összeköttetéseit.

Szegények, kevesen sírnak vesztük fölött még kazuig könnyeket is. (sz. r. i.)

Szabadkán befejezték a gettó felállítását

Szabadkán felsőbb rendeleltre a zsidók elkülönítését szombatiig be kell fejezni. Beérkezett adatok szerint az elkülönített házakba bőven hordják a tejet. Az óvóhelyek megátogatása során pedig az derült ki, hogy a pincékben sok zsidó homi készül ismeretlen utra. Kiderült az is, hogy a zsidók jelenős lakrészeket halmaztak fel, amelyet most igyekeznek eljuttatni.

Az elkülönítés területét egyébként kibővítették. Az új rész a Zenta-utcon van, a 9. számú házól a gőzgyárig. Beleértve a mellékutcákat. A Kertvárosban most a Kucepky utca lett a határ. Igen sok érdeklődés történik az iránt, hogy mi tör-

nik azokkal a keresztényekkel, akik az elkülönített területen maradnak. Ezeknek osztaniok kell az elkülönített hely veszelést és hátrányát.

A szabadkai Turul élénken bekapcsolódott a zsidókérdés rendezésével kapcsolatos munkába. A Turul riadócsoportja bejárta az elkülönített helyeket és ellenőrizte a zsidók könyvtárát. Felkeresték azokat a keresztényeket, akiknek zsidó alkalmazottai vannak és a zsidók elbocsátását szorgalmazták. A munka adók eléget is tettek a kérésnek. A Turul ellenőrző a sárga csillag viselését is.

**Kerti bútorok, méhészeti eszközök,
tűzálló kőedények, konyhamérleg**
nagy választékban kaphatók **TÓTH GYULA** vasútiállomás
városház-épület

Debrecenben is megalakult az Antibolsevista Ifjúsági Tábor

Budapest után — valamennyi vidéki egyetemi várost megelőzve — Debrecenben is megalakult, a szovjet bolsevizmus ellen harcoló Antibolsevista Ifjúsági Tábor. Ezzel nem dicsekedni akar a debreceni ifjúság lelkes, bátor, elszánt kis csoportja, mert sokkal jobban hangzott volna ez fordítva. Ha nem Budapest, de Debrecen, a legmagyarabb város ifjúsága utána a többi egyetemi városok főiskolák és munkásifjúsága bontotta volna ki az Antibolsevista Ifjúsági Tábor zászlóját. Azonban most ne nézzük az okokat. A történelem szele orkánná fújt és örökre elsepri azokat, kik még most is azon gondolkodnak, azon rágódnak: elbujjék-e a vihar elől, vagy szembenéznek vele. (?) A backbernáti nemzetközi zsidószellemű szentgyörgyféle baloldali ifjúsági vezetőknek. Ezért majd ők felelnek a történelem ítélszéke előtt. De felelünk mi is, harcosok, — jobboldali magyar ifjúság: fajvédők, nevezeti szociálista alapun álló Turul ifjúság. Felelünk, s ez az a szívünkbe oltott szent magyar érzés, mely alakulásra, tömörülésre hívta a debreceni Társadalmi Turul Bajtársi Egyesületek ifjait és a munkásifjúsággal karöltve kimondotta a debreceni Antibolsevista Ifjúsági Tábor megalakulását.

SZERVEZKEDNI A BOLSEVIZMUS ELLEN

A zászlóbontás a Turul-várban történt. Elsőnek Szabó Miklós kerületi vezér szólott a nagyszámú megjelent ifjú bajtársakhoz.

— Közel száz évvel ezelőtt — kezdte beszédét Szabó Miklós — talán éppen ilyen körülmények között gyűlt össze egy lelkes csoport, hogy újjáteremtse Magyarországot. Hogy biztosítsa a magyar faj, a magyar haza teljes függetlenségét. A különbség most csak az, hogy akkor a Habsburg dinasztia ellen kellett küzdeni, most pedig a nagy szlávbirodalom ellen, a szovjet bolsevizáló ereje ellen, a liberális, szabadkőműves zsidószellem ellen. A célt ma már világosan látjuk. De egyszer izelítőt is kaptunk belőle. Kérdés: leszámolunk-e vele, szembenézünk-e ezzel a vörös szörnyvel vagy hitvány féregként odavejűk magunkat szörös karmai közé. (?) Bajtársaim! A mi őseink nem azért adták vérüket ezer éven keresztül a magyar hazáért, hogy mi fiatalok most meghátráljunk, hogy ezzel a vörös rémmel szembe ne nézzünk. Nekünk csak egy célunk lehet, ha élni akarunk: szervezkedni a bolsevizmus ellen. Ontdatosítani önmagunkat, népünköt, hogy annál biztosabb legyen a győzelembe vetett hit. Aki bátor és érzi a történelem felelősségét, az lépjen be az Antibolsevista Ifjúsági Táborba. De aki gyáva, aki még most is gondolkodik, az még ma álljon félre, mert pusztá jelenléte is hátráltatja a győzelmet.

HARCOLNI A BOLSEVIZMUS ELLEN

Szabó Miklós lelkesítő beszéde után, Kerek György, az Attila Bajtársi Egyesület vezére emlékedett szólt. Alapos tudásra valló beszédében, meggyőző erővel fejtette a bolsevizmusnak és a nemzetiszocializmusnak világfelforgató hatását, a népek, nemzetek élésében. Részletesen taglalta a marxizmus ideológiát, a bolsevizmusban rejlik — a multban még erőnek vált, hit — fanatizáló, mindent elsöprő erőt, szervezkedést. Szembeállította Kerek György a bolsevizmussal, a zsidó nemzetközi liberális felfogással, a keresztény alapon álló nemzetiszocializmust. Példákkal mutatta ki

a bolsevizmus minden emberiségét kivelköztető megnyilatkozásait, önmagával meghasonló célkitűzéseit, kapkodásait, tisztán a fegyverek erejére épített társadalmi és politikai szervezkedését, Istentől való teljes elrugaszkodását, a magántulajdonnak meggyalázását, szemben azzal a nemzetiszocializmussal, ahol kell az Isten, mert az emberben lélek is lakozik, értelem élelet is él, az eszmények után vágyakozik, azt óhajítja elérni, kell a magántulajdon mert egyik ember megbecsülte vagyonyát, kereselét, a másik időnap előtt eltékozolja, feléli, kell az igazi értelemben vett munkaközösség, munkatársi megalapítás, hogy az embert a végzett munka és semmi más ne fémjeljezen, kell a kultúra minden vonalon, hogy testi és szellemi munkás egyenrangú félként vitatkozhasson, kell a tekintélytisztelt, de nem rábszolgálat, kulikké szervezésével, hanem az embernek, a hivatás magasztalás, álló egyének szóló tekintélytisztelt, kell az osztály nélküli társadalom, de nincs szükség kizsákmányolt munkásproletárokrá, de szalonbolsevistákra sem. A mi célunk tehát nem lehet más — fejezte be beszédét Kerek György — mint az, harcolni a bolsevizmus ellen, annak ezerszerű megnyilatkozása ellen, — hogy a mi ősi magyar földünkön új életet teremthessünk. És hol fejthetjük ma ki ezt a gigászi küzdelmet?

Nemlétező fát adott el egy megrögzött bűnöző

Bence István volt debreceni vasúti munkás a multnap többrendbeli csalás bűntettével vádolva került a törvényszékre Trásy András tanácselnök, bűntető egyesítő elé, mert a vádlott szerint Debrecenben 14 esetben egyes hiszékeny embereket azzal kerestek fel, hogy részükre tűzfát szállít. Természetesen a fára előleget is vett fel, de eszeágában sem volt, hogy azt leszállítsa. A most megtartott főtárgyaláson Bence beismerte, hogy valóban felvette a fára az előleget, de tagadta, hogy a farendelőke meg akarta volna károsítani.

Egy hajduszoboszlói napszámos utja a debreceni fogházból a tegyházba

A debreceni törvényszéken igen érdekes ügyben tartott főtárgyalást Trásy András tanácselnök bűntető egyesítő. Pócsik Lajos 21 éves hajduszoboszlói napszámos lopás és betörés bűntettével vádolva került a vádlottak padjára, mert Debrecenben Szigeti Imre kérépárját az egyik üzlet elől ellopta, Ujfehértó halárában pedig betört egy tanyára és onnan két pár csizmát, két rend ruhát és élelmiszeri lopott 1500 pengő értékben. A most megtartott főtárgyaláson Pócsik Lajos töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy egy más bűncselekményből kifolyólag a debreceni királyi ügyészség fogházában töltötte a három hónapos fogházbüntetését. Innen március végén szabaduk ki. Első útja Hajduszoboszlón élő édesanyjához vezetett. Ott hon a szabadulás öröme édes anyja jó vacsorát készített. Másnap hajnalban bejött Debrecenbe, hogy itt valami munkát keressen, de nem tudott elhelyezkedni. A késő délutáni órákban az egyik üzlet elől meglátott egy kerékpárt, nem sokat

Permetezéshez alkalmas Textilszappan beszerezhető KRAYER festéküzletében Csapó-u. 13

Ab Antibolsevista Ifjúsági Táborban.

Kerek György megrögző erejű beszédének hatása alatt, fokozódott az ifjakból feltörő lelkesedés, tette serkentés s a vitában még igen sokan fejtették ki álláspontukat, azon egyhangú meggyőződésüket: hogy küzdenünk, harcolnunk kell, ha biztosítani akarjuk hazánk és népének boldogulását, az új Európában való küldetését.

EGY TÁBORBAN VAN HELYE A MAGYAR IFJUSÁGNAK

Ács Miklós az iparoság, a kereskedő társadalom ifjúságát buzdította, míg Erdős László gazdasági akadémiai hallgató, az értelmiségi ifjúság elhivatottságának fontosságát hangoztatta az antibolsevista szervezkedésben. A megalakult debreceni Antibolsevista Ifjúsági Tábor ezúton hívja a város minden rendű és rangú társadalmának ifjúságát a tömörülésre. Nagy tértől, hazánkról, népünkéről van szó. Hogy győzhessünk: hitre, bátorságra, jól megszervezett ifjúságra van szükség. Minden magyar ifjut hív és vár az Antibolsevista Ifjúsági Tábor.

Jelentkezés: mindennap — vasár és ünnepnap kivételével — délután 6 és 7 óra között a Kossuth-utca 43. szám alatti Turul-várban. Ifjú magyar testvér! Számítunk Rét!

A két rend ruhát és az egyik pár csizmát meg útközben eladta, a másik csizmának pedig levágta szarát és a csizmaféjet rossz bakkancsa helyett fábára húzta. Az orgazdasággal vádolt Csikai Imre és Barkó Lajos tagadták, hogy tudtak volna a megvett csizma, illetve ruha lopott voltáról.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Pócsik Lajost lopás bűntettében mondta ki bűnösnek és két és fél évi fegyházbüntetésre ítélte. Tulajdonelleni kihágásért Csikai Imre 40, Barkó Lajos pedig 300 pengő pénzbüntetésre ítélt.

Megszökött a rábizott pénzzel

A debreceni rendőrségen hónapokkal ezelőtt Kálmánchelyi József Nyulás 6. szám alatti lakos feljelentést tett ifjú Gulyás István napszámos ellen, akinek átadott 250 pengőt azzal, hogy fizesse be a Hortobágy téglagyárban, de a napszámos megszökött a pénzzel. Pár nappal ezelőtt Kiss István fuvaros, Kórház-utca 11. szám alatti lakos tett feljelentést egy magát Gulyás Istvánnak nevező napszámos ellen, akinek átadott 201 pengőt azzal, hogy azt fizesse be a városi farraktárba. Gulyás ekkor egy borka-

bitot is magával vitt és azóta nem látta.

A két feljelentés alapján a rendőrség széleskörű nyomozást indított és sikerült is a szökésben levő Gulyás Istvánt elfogni. A bejelentett lakás nélküli napszámos kihallgatása során a sikaksztást beismerte. Elmondta, hogy a Kálmánchelyi Józseftől elsikkasztott pénzen ruhát vett magának, a Kiss Istvántól elsikkasztott pénzt pedig felélte. A rendőrség a sikaksztó napszámost átkísérte az ügyészség fogházába. z. é. r. ö. a. u. - az. cmf. w. y. v. b. v. b. v.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát egy kőművesmester

Megdöbbenő öngyilkosság történt a mult nap a Német-utca 38. számú házban. Kokas Sándor 66 éves kőművesmester lakásában egy ruhafogasra felakasztotta magát és mire felesége rátalált, már nem tudtak rajta segíteni, mert meghalt. Az öngyilkossággal kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást és az ehuny: zsebében talált

búcsúleveléből megállapították, — hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt vetett véget életének. Kokas Sándor hosszabb időn keresztül szenvedett gége és torok rákban. Állapota nem hogy javult volna, hanem egyre jobban súlyosbodott és ez annyira elkésesítette, hogy önkéze vel vetett véget életének.

Árdrágítók a debreceni törvényszéken

A debreceni törvényszéken dr. Pogány Béla úzsoraegyesítő bíróságon ismét több árdrágítási ügyben tartott főtárgyalást. Kovács Dániel debreceni asszony ellen a királyi ügyészség árdrágító visszaélés vétsége miatt emelt vádat, — mert Debrecenben a Rákóczi-utcai piacon egy pár vörösizlandi kakast összesen 1.10 kg súlyban 13 pengőért adott el. Kvácsné a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy fajakakosokat adott el. A szakértő azonban megállapította, hogy faj baromfió csak akkor lehet szó, ha az súlyra darabonként legalább egy kilós súlyt elér. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék megállapította bűnösségét és 150 pengő pénzbüntetésre ítélte.

perbeszédék elhangzása után a törvényszék 600 pengő pénzbüntetésre ítélte, mely behajthatatlanság esetén két hónapi fegyházbüntetésre változtatható át.

Végül Domján János csizmadiamester azért került a vádlottak padjára, mert az országosvásáron egy pár 350—400 pengőért érő luxuscsizmát 500 pengőért akart eladni. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék megállapította Domján bűnösségét és 600 pengő pénzbüntetésre ítélte. Valamennyi Réle jogerős.

Megjelent

rüzet alakban

VASVÁRI ANTAL

gyakorlati gazda tengeri többtermelési eljárásának ismertetése:

„Száz mázsa csöves kukorica egy katasztrális holdon”

Ara: 3.20 P

Kapható a kiadóhivatalunkban. Vidékieknek pedig a füzet árának a Debreceni Újság—Hajdúföld, Debrecen, Ferenc József-út 56. sz. címre beküldése után postafordultával megküldjük.

HIREK

A besorozott leventék beosztásánál figyelembe kell venni különleges szakképzettségét

A Magyar Élet Pártjának hírei

KOZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában fogadják és kérényeket akévesznek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PÁRTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig pánusznapot tart, amikor is a kérények és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA

"Nap" Tolnay Imre, Piac-utca 1. Telefon: 27-73. — Arany Egyszarvú (örösz Nagy F., Kossuth-utca 8. sz. Telefon: 24-96. — "I. Rákóczi" Arany Örökösök, Miklós-utca 55. sz. Telefon: 27-43. — "Szlankay" Németh László, Szelei Anna-utca 64. sz. Telefon: 25-58.

Emlékeztető!

Ma, szombaton a vasárnapi lapunk számára este fél 10 óráig veszünk fel apróhirdetéseket.

Egyedül írveteli hely lapunk kiadóhivatala, Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett.)

Vitéz dr. Bessenyei Lajos főispán fogadónapja. Vitéz Bessenyei Lajos, Debrecen város főispánja Budapesten résztvett a főispánok értekezletén s onnan csütörtökön este tért vissza. A főispán pénteken már át is vette hivatalának vezetését. A főispán minden nap délelőtt 10-12 óra között tart fogadást.

A házarcosok figyelmebe! A főispán úr bajtársi üdvözlése saját helyiségünkben f. hó 7-én (vasárnap) d. e. 10 órakor történik meg. A formaruhás bajtársak megjelenését kéri a vezetőtest.

A Kistemplomi Református Nőszövetség kézmunka sorsjátékán, folyó év március 9-én kihúzott számok tulajdonosai közül nyereménytárgyaikért nem közül nyereménytárgyaikért nem jelentkeztek még a következő számú sorsjegytulajdonosok: 246, 464, 743, 886, 2514, 2528, 2646, 2702, 4156, 4171, 6497, 6277. Kérjük a szerencsés nyerőket, annyival is inkább sürgősen jelentkezzenek, mert a törvényes határidő május 9-én lejárván, a nyeremények a kibocsátó tulajdonába maradnak vissza.

Svájé nem fogad üdülőket. Svájé diplomáciai képviselője közölte a nyilvánossággal, hogy nem adnak ki beutazási engedélyt olyan személyeknek, akik Svájcban üdülést keresnek vagy pedig ott akarják bevárni a háború végét.

Három kerékpárlopás egy nap alatt. Vámosi Kata, Kút-utca 7. szám alatti lakos a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a közellátási hivatal elől ellopta 700 pengő értékű kerékpárját.

As újáértélt levantelelmény egyik igen fontos eredménye, hogy a minden ifjúra kötelező katonai előképes mellett önkéntes jelentkezés alapján a különböző fegyvernemeknek megfelelő szakkiképzésben is részesülhetnek a leventék. A levante egyesületekben nagy lelkesedéssel dolgoznak a kerékpáros és motoros gyors leventék, a híradósok, vízi-ejtőnyós- és vitorlás repülő leventék.

A Honvédelmi Miniszter legújabb kiadott rendelete intézkedik, hogy a besorozott leventék beosztásánál figyelembe kell venni rendszeres kiképzésüket és minősítésüket, valamint esetleges szak-kiképzésüket. Az illetékes járási (városi) levante parancsnokságok a besorozott leventék törzs

lapjait megküldik az illetékes honvéd kiegészítő parancsnokságoknak, és a beosztást ennek alapján készítik el. Ezután tehát a leventék, akik megfelelő kiválasztás után valamilyen szak-kiképzést kaptak, a képességeiknek legjobban megfelelő fegyvernemben katonáskodhatnak. Nem vesztek kárba a szak-kiképzés fáradságos munkája.

E fontos rendelet végrehajtását a levante szakotatóknak kell megkönnyíteni azzal, hogy a fejlődési, illetőleg szak-kiképzési törzslapokat és minősítéseket pontosan vezetik s azokat felelős parancsnokságuk révén idejében az illetékes hádkiegészítő parancsnokságra eljuttatják. (LHK.)

Feltörték a nyárkonyhát. Timár József cipésmester, Akácfa-utca 1. szám alatti lakos a rendőrségen panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki éjszaka idején feltörte nyárkonyháját és onnan 720 pengő értékű ruhaneműt lopott el.

Debrecen sz. kir. város zeneiskolája ma, szombaton d. u. 6 órakor tartja IV. nyilvános hangversenyét (Mozart-est). Belépődíj nincs. Műsor igényelhető a titkári hivatalban naponta d. e. 9-1-ig és d. u. 4-6-ig Vár-utca 1. sz. (Telefon: 23-96.)

Elopták a MEP pártirodájának tábláját. A Magyar Élet Pártja kassai párhelyiségét megjelölő táblát elmúlt éjjel ismeretlen tettes leszerelte és ellopta. A különös lopás ügyében a nyomozás megindult.

Eihagyta szolgálati helyét egy munkás — 100 pengőre ítéltek. Török István 21 éves miskolci munkás az elmúlt év júniusában igazolatlanul elhagyta munkahelyét a miskolci MÁV műhelyben. A törvényszék jogerősen 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

106 éves asszony él Nyírtúrán. A szabolcsmegyei Nyírtúra községben él özv. Bunkóczi Gáborné, aki nemrég töltötte be életé 106-ik évét. — Tíz éve vak ugyan, de ettől eltekintve teljes testi és szellemi egészségnek örvend, 12 élő gyermek anyja. Mint mondotta, nagyon szereti a húst, a kávé és a teát.

A villanyszerelő-szakosztály tagjainak figyelmebe! A szakosztály elnöksége értesíti tagjait, hogy a február és március havi szeg-, vas-, vashúzalutalványokat 8 napon belül Kovács Lajos szakosztályi elnöknel okvetlen vegyék át.

Bezár az éjszakai klubok nagyrésze Newyorkban. Newyorkból jelentik: A Broadway híres éjszakai mulatóhelyeinek nagyrésze kedden este bezár, mert nem akarja fizetni a 30 százalékkal felemlt luxusadó. Newyork éjszakai klubjaiban több mint a felében megszűnt az üzem.

Egy földműves élethálc-harca a községi sással. Hatalmas községi sas csapatot le egy tornyai gazda udvarára. A baromfit akarta elrabolni, mire a gazda nyolcöves fiaskája karóval akarta elűzni. A sas erre a gyermeket támadta meg, akinek kiáltozására elősietett az apa. dorongot ragadott és hoeszű küzdelem után egy jól irányzott csapással leütötte a ragadozót. A sas súlya kilenc kiló, kiterjesztett szárnyainak hossza több mint három és fél méter.

Vitéz Bély Alajos vezér-erzedes, az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének Országos Vezetője a hercegprímás kérésére elrendelte, hogy mivel az ideai iskolai évkorábban befejeződött, az iskolai leventék az iskolán kívüliekhez hasonlóan a kiképzési évvégéig testiletileg vegyenek részt a vasár- és ünnepnapon is tiszteleteken és a foglalkozásokkal kapcsolatban tartott valásérköltési oktatásokon.

Szüllők figyelmebe! Simai gyorsíró- és gépiróiskolába állandó beiratkozás Piac-u. 73. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943-44.

240 keresztény családot költöztetnek ki a munkási ghet-től. A Munkácon kijelölt ghetből eddig körülbelül 240 keresztény családot költöztettek ki. A többi keresztény család kiköltöztetése folyamatban van.

Legeltetés közben folyóba fulladt egy gyermek. Halálos végű szerencsétlenség történt Kékényesd község határában. Az egyik gazdálkodó fia, a nyolcöves Matkó József tehénelgetés közben, miközben az egyik állat után szaladt, belesett a Tur folyóba és a habok között halálát lelta. Mivel a szerencsétlenségért senkit se terhel felelőség, az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

Soha sem volt aktuálisabb mint ma, megtudni,

milyen átok volt a magyarságra és minden más népre a zsidóság emancipálása és a vilá: való lajkeveredés! Minden keresztény magyar embernek meg kell ismerni az igazságot! Olvassa el két kiadványunkat:

MARSCHALKÓ LAJOS: „TISZAESZLÁR” Ára 8 pengő DINTER ARTUR: „A VÉRRONTÓ BÜN” Ára 8 pengő Kapható a Debreceni Ujság-Hajdúföld kiadóhivatalában, FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZ. Vidékieknek a könyv árának postautalványon való befizetése után postafordulával megküldjük.

Elsikkasztotta rokona kerékpárját

Szabó István budapesti lakos pénteken sikkasztás büntetével vádolva került a debreceni törvényszéken Trássy András tanácselnök büntető egyesbíró elé, mert a vádirat szerint az egyik tisztelői rokonától elkérte kerékpárját és nem adta vissza, hanem eladta és árát megitta. A most megtartott fő tárgyaláson Szabó István beismerő vallomást tett, Emondotta, hogy nagy nyomorban élt és azért adta el a kölcsönként kerékpárját. A tanak kihallgatása után a törvényszék sikkasztás bűntettében mondta ki bűnösnek és hathónapi börtönbüntetésre ítélte.

A LAKBERVALTOZASOK BEJELENTESE

Felhívja a városi adóhivatalt a házbirtokosok figyelmét arra, hogy 1943 november hó óta a házukban változott házbérelt jogkövetkezmények terhe mellett a városi adóhivatalnál l. em. 38. számú szobában 1944. május 20-ig jelentsek be. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok dró-onként 6 filléres térítés mellett ugyanott kaphatók. Városi adóhivatal.

SAJÁT TESTÖRSÉGE GYLKOLT MEG EGY BOSZNIAI BANDAVEZERT

Tallin, május 4. (Német Tl) Bosznia északnyugati részében Husko Miljkovic mohamedán bandavezér saját testőrsége meggyilkolta. A német-román légió folyokat ejtett, köztük 7 biztost, azonkívül 19 biztost saját embereik lötek agyon. Az egyik szomszédos szakaszon fogságba került a volt mohamedán partizánok egy 20 fős zászlóalja. Zsákmányul esett 5 géppuska és 128 puska. (MTI)

A Szent István ferences plébánia hírel. Holnap, vasárnap d. e. 9-kor Halápon, 11 órakor pedig Nagycserén lesz szentmise és szentbeszéd.

Dr. Naményiné Szentendrei Olga gyorsíróiskolájában május elejétől új tanfolyam kezdődik Batthyány-u. 1. sz. Vidékieknek vasútkedvezmény. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 6475-1941/42.

Hűsz pengőért kitöltötte más helyett a büntetést. A szombathelyi törvényszék nemrég ítélte el ötnapi elzárásra Tóth József ottani lakost. Tóthnak nem „smakkolt” a cella és ezért megengedett az egyik barátjával, Tóth Ferencel, hogy hűsz pengő ellenében ilje le helyette a büntetést. A csere valahogy kiderült és most mindketőjük ellen eljárás indult.

Elrejtett bőröket találtak a betörők. Ganz Pülöpné móri zsidó birtokos lakásába betörték. A serény betörők azonban nemcsak a lakást, hanem a szőlőben lévő présház pincéjét is kifosztották, ahonnan nagymennyiségű bort vittek magukkal. Miután a tetteseket elfogták, kiderült, hogy rejtett bort találtak és így a zsidó károsult ellen is megindult az eljárás.

Szerda óta szatmári zsidók nem hagyhatják el lakásaikat. A szatmári polgármester rendeletet adott ki, mely szerint a Szatmár város területén lakó zsidók szerda reggel óta lakásaikat nem hagyhatják el. A polgármesteri intézkedés a ghet-tő felállításával van összefüggésben.

Vasárnapi istentiszteletek

Református istentiszteletek:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kerekes János, délután 5 órakor Tactiska Zoltán. Kistemplomban 9 órakor Tamás Ferenc, 11 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Suiyó Káimán. Kossuth utcai templomban 10 órakor Kocz Zoltán, délután 5 órakor Pokol Béla. Károlyi G. téri templomban 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 4 órakor Rácz Zoltán, Ispotály-templomban 10 órakor dr. Sárközy Lajos, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban 10 órakor dr. Erdei Mihály, délután 3 órakor Fentős Tibor. Homokkeri templomban 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Pál Antal. Nyilastalpi templomban 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor Márton Károly. Csapókeri templomban 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Balogh József. Kerekestelvi templomban 10 órakor Bányay Zoltán, délután 3 órakor Bányay Zoltán. Egyetemi templomban 11 órakor dr. Soós Béla. Augustus szanatóriumban negyed 10 órakor Püsky Imre. Egyetemi klinikán egész héten át Szentes László és Kécz Zoltán. Ügyészségi fogszobában 10 órakor Magyar Bertalan. Tégláskerti áll. iskolában 10 órakor Dusicsa Ferenc. Téglavetői gyűházban 9 órakor Erdei Károly. Wotafkatelepi olvasóköriben délután 3 órakor Pál Antal.

Tanyai istentiszteletek: Fancsika 9 órakor. Lélei út 11 órakor Udvarhelyi György. Macs 10 órakor. Kismacs 2 órakor Nagy Sándor. Pallag 9 órakor Pál Antal. Ebes 10 órakor Molnár Gyula. Hármashegy 10 órakor és Lukaháza 8 órakor László L. Elek. Oajjtó 8 órakor Szűcs Tibor. Városi szegényház 8 órakor Kerekes János. — Konfirmációi ünnepség Ondód I. Kádár dűlő 10 órakor, predikál vitéz Szabó Endre. Konfirmál Kántor József, ágendák Rápolty Árpád.

Gyermek-istentisztelet. Egyetemi templomban fél 9 órakor Szentes László. Az egyetemi templomban május 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetem által rendezett igazhirdetési sorozat tárgya: „Idő többé nem létezik”. Igét hirdeti: dr. Soós Béla egyetemi ny. r. tanár.

A római katolikus templomban:

A Szent Anna-utcai plébániatemplomban 6, 7, 8, 20, 9 órakor szentmise. Félitákor nagyszentmise — Szentmisék háromnegyed 12 fél 1 órakor.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap d. e. 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Predikál dr. Pass László.

Az unitárius templomban:

Május 7-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten Ferenc József lelkész szolgál.

A Református Zsinat sürgős esetekre a hatalmat az egyházfőhatóság kezébe adja. A református egyház törvényhozó Országos Zsinata ülésén Sz. Kun Béla professzor fontos határozati javaslatot referált „az egyház és önkormányzati testületi ügyeit szabály szerint intéző gyűlések hatáskörének kivételes átruházásáról”. A háború változó eseményei során előállhat olyan helyzet, mikor akadályokba ütközik gyűléseket tartani. Elnökségét felhatalmazta tehát a zsinat, hogy abban az esetben, ha a zsinati tanács sem ültethetne össze határozatképes számmal, a zsinati tanács összegyűjthető tagjaival való megbeszélés után, sőt sürgős esetben enélkül is rendelkezessék minden olyan kérdésben, amely a magyarországi református egyház és országos intézményei (közalap, nyugdíjintézet) működésének és rendelkezése betöltésének biztosítása végett előndendő.

Gyászrovat

Kovács János

Előző 78-ik évében meghalt Kovács János gazdálkodó. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: felesége, gyermekei, menyei, vejei, unokái, sógorai, sógorónéi és a rokonság. Lakás: Szolymai utca 40. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Hj. polgár Nagy Ferenc gazdálkodó előző 27-ik évében Ozdon elhunyt. Temetése Debrecenben lesz vasárnap délután 3 órakor a református egyház szertartása szerint, a Köztemető II.-a. ravatalozó terméből. Lakás: Ondód, Gxll-dűlő 27. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Gulyás Imre Gyula örvetű 23 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése vasárnap lesz Berettyóújfaluban, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Berettyóújfalú. Szállítását a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Dalmi Gyula karp. örv. 22 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető II.-b. ravatalozó terméből. Lakás: Bzsbébet utca 53. Dankó temetkezés.

Kokas Sándor kőműves iparos 66 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II.-b. ravatalozó terméből. Lakás: Németh utca 38. Dankó temetkezés.

Özv. Fogarassy Józsefné, Miskolczi Erzsébet 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető II.-b. ravatalozó terméből. Lakás: Ispótylőr 12. Dankó temetkezés.

Váradi Kálmán honvéd 21 éves korában elhunyt. Temetése Szeghalomra való hazaszállítás után vasárnap délután lesz az ottani temetőben Dankó temetkezés.

Szima Istvánné, Tarján Mária 43 éves korában elhunyt. Temetése Nagyléttára való hazaszállítás után szombaton délután lesz. Dankó temetkezés.

Közlár János 27 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 10 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Id. Jakab József 76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II.-a. ravatalozó terméből. Gyászolják: gyermekei és unokái kívül a nagykiterjedésű rokonság. Lakás: Dembinszki utca 2. sz. Temetését Bartha vállalat végzi.

Kovács Istvánné, Bíró Teréz ref. anyós 56 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Nyúl utca 96. Temetését Bartha vállalat végzi.

Homoki Lajos világiási vál. alk. 47 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Géza utca 3. sz. Temetését Bartha vállalat végzi.

Kiss András Kovács 23 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Kuruc utca 44. Temetését Bartha vállalat végzi.

A Levente Egyesület ifjúvezetői körének parancsnoka közli a kör tagjaival, hogy az iskolák bezárásától függetlenül az összejöveteleket minden szombaton este 7 órakor megtartja az Arany J.-utcai otthonban.

Új német birodalmi bélyegek. A német birodalmi posta új bélyegeket adott ki. Az újjelezet hat darabból áll és a német birodalom „bajtársi blokkja” megjelölésével jelent meg.

50 kiló aranyat és ezüstöt rejtett el 12 szegedi zsidó. A szegedi rendőrség tizenkét zsidót tartóztatott le, akikről kiderült, hogy 50 kiló arany és ezüst értéktárgyakat rejtettek el.

KÖZGAZDASÁG

Fischer Imrét elmozdították a Debreceni Közraktárak Rt. éléről

Debrecen város közgazdasági életében nagy szerepet játszik a Debreceni Közraktárak Rt., amelynek élén Fischer (Fazekas) Imre igazgató működött. A sorozatos törvénytörések és különféle visszaélések miatt a debreceni vállalatát Budapest-ről irányító Fischer Imrét — mint egy fővárosi szaklap jelenté — elmozdították a vállalat éléről. Az utódjáról még eddig nem döntöttek.

A Magyar Vasúti Forgalmi Rt. bejelentette

a debreceni vasúti vállalatnál lévő zsidó igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat

A debreceni kir. törvényszék céghivatalánál a kormányrendelete alapján tovább folyik a vállalatok zsidó igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak bejelentése.

A Magyar Vasúti Forgalmi Rt. fővárosi cég közölte, hogy debreceni vasúti vállalatánál, illetve érdekeltségéinél zsidó igazgatósági tagok a következők:

A Debreceni Helyi Vasút Rt.-nél, valamint a Debreceni-Nyírbátori Helyiérdekű Vasutak Rt.-nél: Gergely Vilmos, Erdélyi Vince, Gál Samu.

A Debreceni Fűzesabony-Ohat HÉV-nél: Gergely Vilmos és Erdélyi Vince felszámoló, Preuss Béla felügyelő-bizottsági tag.

Debrecen-Hajdúnánási Vasút Rt.-nél: Gergely Vilmos fel-

számoló, Preuss Béla felügyelőbizottsági tag.

Gergely Vilmos, azért szerepel valamennyi vállalatnál, mert Gergely Vilmos volt húzamosabb időn át a Magyar Vasúti Forgalmi Rt. vezérigazgatója, utóbb pedig igazgatósági tagja, amely megbízatása természetesen szintén megszűnik.

A Cipőkereskedelmi Rt. (volt Mandel Lipót Rt.) Mandel István és Lukács Béla, az Alföldi Takarékpénztár Rt. Fischer Jenő és Gál Samu igazgatósági tagok ktlrletét kéri.

A Tiszavidéki Mezőgazdasági Szövetkezeti Pécsei Henrik felügyelőbizottsági tagként szerepelt. A Debreceni (volt Zerkovitz) Textilművek Rt.-nél: Friedmann Artur igazgatósági tagot törlik, helyére pedig Selényi Antal debreceni lakost vezetik be a cégnaplóba.

A szobafestőszakosztály a bombakárosultakért

A szobafestő, mázó és fényező szakosztály tagjai a terrortámadás bombakárosultjai javára a következő adományokat jegyezték:

- Boldog József előbb 100, majd 60, összesen 160, Ruff Mihály 10, Zelniger Ede 60, Szirák László 60, Tóth István 60, Szakosztály pénztárából 50, Varga József 50, Balla Gábor 50, Szekeres István 50, Végő Dezso 50, Boross Miklós 40, Gombacsi József 40, özv. Zelinér Edéné 30, Tóth József 30, Nagy László 30, Csmill Mihály 30, Papp Lajos 30, Monoki Mihály 30, Deák Ferenc 25, vitéz Debreceni Lajos 20, Szediár Vilmos 20, Papp István 20, Kiss Ferenc 20, Gulyás Mihály 20, Hofmann Márton 20 ifj. Szahmári András 10, özv. Papp

- Imréné 10, Hegyesi Gergely 10, Harner Nándor 10, Posztoczi Ferenc 10, Sári Gábor 10, id. Szathmári András 10, Polgári Barnabás 10, Begdi Béla 10, Kolozsvári István 10, Pece József 10, vitéz Kovács János 10, Pásztor György 10, özv. Szobathy Józsefné 10, Dári János 10, Csönka József 10, Stribeli Jenő 10, Sárosi József 10, Prelovzski László 10, Gajdos István arányozó 10, Vedres Lajos 10, Szabó János 10, Becskereki Sándor 10, Kiss János 10, Farsai Sándor 15, Varga János 5, Deák András 5, Körmenédi Kálmán 4, Majer János 4 P. Együtt 1.383.— pengő.

A gyűjtés szervezését Boldog József sz. o. elnök, a gyűjtést Varga József műhelyellenőr vezette.

A Baross Szövetség terménykereskedő szakosztálya memorandumba foglalja kéréseit

Eldugott békebeli árak kerülnek forgalomba a külsőségi zsidó szatócsüzletekből

A Baross Szövetség termény- és terménykereskedő szakosztálya Hannel Oszkár elnökletével tegnap ülést tartott, amelyen a Baross Szövetség elnöksége részéről Ujvárossy Dezso társelnök és Kovács János igazgató jelentek meg.

Hannel Oszkár elnök vázolta a szakma nehéz helyzetét. Sokat fáradoztak eddig is a Baross Szövetség támogatásával közérdekű kívánságaik előterjesztése végett, de bizony legfentebb ígéret kaptak. Bizik azonban abban, hogy a jelenlegi kormány s az új rendszer meghallgatja és más ként kezeli a kisembereket. Ragaszkodnak ahhoz, hogy a Baross Szövetség legyen a keresztény kereskedelem érdekében érdekvédelmi szerve, mert a Baross Szövetség iránt van meg a bizalmunk. Sajnálatos látják, hogy a nagyon elzsidósodott terménykereskedelemben még most is a végsőkig

igyekezzék a zsidókat egyes helyeken az állásukban megtartani. Viszsaemlékezik arra, hogy az egyik intézetnél, mikor a keresztény kisemberek bekapcsolódását szóba hozták, csak mosolyogtak.

Ujvárossy Dezso a Baross Szövetség társelnöke, kifejezésre juttatta, hogy most már jó reménységgel nézhetnek a jövőbe. A Baross Szövetség mindig a kisemberek boldogulását munkálta s ezután is meg fogozta tabban ezt tekintni legfőbb feladatának. Mert a kisemberek vannak a segítségükre legjobban rászorulva.

Hannel Oszkár elnök elismeréssel nyilatkozik a Baross Szövetség elnökének működéséről, de különösen köszönetet mond Kovács Jánosnak, a Baross Szövetség igazgatójának, aki mindig maguk mellett találtak, s velük együtt harcolt. A keresztény terménykereskedőknek felelte küzdöl-

mes volt az életük. Ebben a gazdaság évadban történt, hogy az egyik zsidókereskedő csak úgy adott számköt, ha biztosítékul tízezer pengőt letasz. Természetes, hogy így tovább folytatók a zsidókereskedésről. A bank 45.000 pengőre becsült házára 38 irat becsatolása után mindössze ötezer pengő kölcsönt akart folyósítani, hogy ne tudjon mozogni. Bezeg, ha egy zsidót láttak volna a hátsó utcán, mindjárt ömlött volna a pénz. A zsidó-cégeknek nem voltak ilyen nagy gondjaik. Volt olyan cég, amelynek az egész személyzet zsidó volt a kapuson kívül. A keresztény terménykereskedők érezték, hogy elvannak nyomva, mert nem adtak módot nekik arra, hogy képesek lehessenek ekzsztálni.

Koller Sándorné felhozza, hogy egyes külsőségi zsidó-szatócsüzletekben titokban még mindig árulnak. Az illetégesnek le van zárva, azonban a lakáson át be lehet jutni. Egész csomo, régen látott békebeli áru kerül most már elő! Az egyik helyen három láda gyufát adtak el.

A gyufa még békebeli csomagolás. Hasonlóképpen még békebeli gyertya cipőpaszta, mosdószappan került zsidó szatócsoktól forgalomba. Míg az zsidó volt a gyáros, a zsidó kereskedő mindig könnyebben és bővebben juthatott áruhoz.

Hannel Oszkár elnök örömmel számolt be arról, hogy a fuvarosok túlkapassit sikerült megszűntetni a rakadásnál. Eljártak Kovács Jánossal, a Baross Szövetség igazgatójával, Csobay Lászlónál, a városi fuvaros igazgató mérnökénél, aki nagy megértséssel úgy rendelkezett, hogy a fuvarosokat számozzák meg s a rakadásnál elsősorban a kiskereskedőket, majd a hadbavonulók hozzátartozóit, azután pedig a polgári személyeket szolgálják ki. Ezt az intézkedést nagy köszönettel és megnyugvással vették.

A szakosztály egyhangúlag elhatározta, hogy kéréseiket memorandumba foglalják s a Baross Szövetség úján az illetékes tiszvezőkhöz juttatják.

Május 12-én, pénteken este 6 órakor lesz gróf Gessler zongoraestje

A Zenekedvelők Köre V. jótékony célú bérleti hangversenye az Arany Blikában

Hosszabb tárgyalás után sikerült a Zenekedvelők Körének a Német Tudományos Intézettel karöltve lekötöni a kiváló berlini zongoraművészt, gróf Gessler, aki egyben világhírű Brahms játékos is.

Azok a bérletiek, akik a kölni trio elmaradt hangversenyére jegyüket ki-

váltották és megtartották, jegyükkel erre a hangversenyre beléphetnek. Kérjük többi tagjainkat, hogy jegyüket f. hó 10-ig, szerdái okvetlenül vegyék át a Bertók-féle könyvkereskedésben, ezen időn túl ugyanis csak napi jegyest árúsítunk.

SZÍNHÁZ

A vidéki szinigazgatók Kiss Ferencet akarják a magyar színeszet elére

A vidéki szinigazgatók küldöttségileg kedesték fel dr. Mester Miklós kultuszállami kárt. Azt a kérésüket terjesztették az államtitkár elé, hogy a katasztrófális helyzetbe jutott vidéki színeszetet a kultuszminisztérium részesítse erkölcsi és anyagi támogatásban. A küldöttség hangsúlyozta az államtitkár előtt a vidéki színházi szakembereknek azt a kívánságát, hogy a magyar művészet irányítását Kiss Ferenc kezébe adják Mester Miklós államtitkár örv mel fogadta a küldöttséget megígérte, hogy azokat az intézkedéseket emelyeket már jeleztek, rövidesen meg fogják valósítani.

Beleznai Unger István a Csokonai Színház kitűnő igazgatója tudomásunk szerint az elmúlt napokban országos művészeti vonatkozású ügyekben Budapestten járt. Megkérdeztük az igazgatót, hogy ezzel kapcsolatban tud-e valami érdekesebb fordulatból.

— En nem voltam benne a küldöttségben, mely Mester Miklós államtitkár felkereste — mondotta Unger István — mert ekkor már ha za kellett jönnöm. A színházkamrában tárgyaltuk meg a magyar vidék színesze katasztrófális helyzetét, mert annak kell mondanunk az időbi négy-öt hét alatt, hiszen egyes városokban a színház látogatótsága a minimálisra csökkent. A kamrában abban állapodtunk meg, hogy küldöttséget menesszünk a kultuszállamtitkárhoz abban az ügyben, hogy utaljane ki rendkívüli államségély: a vidéki színházaknak.

— Másrészt Kiss Ferenc megbízatásán k kérése volt célunk. Mi vidéki

szinigazgatók meg vagyunk győződve arról, hogy Kiss Ferenc irányításával lenne a magyar és a magyar vidék színeszet érdeke legmegnyugtatóbban biztosíva.

SZÍNHÁZI MŰSOR

- Szombat délután: Csavargóány. Fülleres helyárok. Szombat este: Csárdás. C) bérlet. Vasárnap délután: Csárdás. Rendes helyárok. Vasárnap este: Csárdás. Bérletes helyárok. Hétfő délután: Hamupipőke. Gyermekelőadás, mérsékelt helyárok. Hétfő este: Kaméliás hölgy. Munkás előadás. Kedd este: Kaméliás hölgy. Munkás előadás. Szenda este: Törtétek. B) bérlet. Csütörtök este: Törtétek. C) bérlet. Péntek este: Frasquitta. Fülleres helyárok.

Gyermekelőadás a Csokonai Színházban. Hétfőn délután nagyszabású gyermekelőadást rendez a Csokonai Színház. A bűbájos Hamupipőke története kerül előadásra. Hamupipőket Angyal Ilonka játssza, az aranykirály fit Geszti Ilonka. A gonosz mostoha Fászkerti Mária lesz. A színház legifjabb közönsége részéről ólének érdeklődés nyilvánul meg a darab iránt, mely szokatlanul érdekesnek és szépnek ígérkezik.

ÓLMOT VESZ lapunk nyomdája özse: kir. herceg-utca 16.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

SPORT

Törölték a DEAC-ot a Magyar Atlétikai Szövetségből

A Magyar Atlétikai Szövetség társasának legutóbbi ülésén hátralevők miatti több taggyűléseket törölték a tagnyíróból. A törölt egyesületek között van Tiszántúl legnagyobb sportegyesülete, a Debreceni Egyleti Atlétikai Club is. Törölték még a DTE-t és a Hagduböszörményi MOVE-t is, az egész országban összesen 29 egyesületet.

A MANSZ-ból való törölés azt jelenti, hogy a DEAC vasárnap nem adhat a keleti kerület idénynyitót

pályaversenyén. A felsorolt egyesületek újra felvételüket csak tartozásuk kifizetése után rendezhetik.

A magunk részéről helytelenülük azt az eljárást, hogy a DEAC idéig hanyagolta az ügyek. Helytelennek tartjuk a DEAC jelenlegi vezetését is, s hogy ez nem is a legjobb uton halad, arra mutat a labdarugó szakosztály diestelen kimúlása is. A hibát nyilván a vezetésben keresendő és véleményünk szerint általános sportterdek lenne ezt orvosolni.

Sporthírmondó

Junius 11-én Vidék — Budapest valogatott mérkőzés rendeznek Budapestben. Az országos élökség hozzájárult ahhoz is, hogy a Nagyváradi visszavágó mérkőzéseket bonyolítson le a Gradjanakival junius 29-én, Nagyváradon és július 1-én Budapestben.

Kevesebb politikai, több testnevelési A franciák jelmondata az utóbbi időben ez lett. A francia sport az összemérés óta rohamlépésben fejlődött, most nagyon sokan a sport egyedüli útvezetői voltak esküsznek Franciaországban.

A kerületi bajnokságban egyetlen jelentős mérkőzés lesz, a DMTE Mátyásfalvi vendégszerelése. A DMTE nagy riválisa, a Tiszahelyesek nem játszik vasárnap, mert a DEAC lett volna a kiszorított ellenfele és a DEAC feloszlott.

A Villanygyár Nagybányán küzd a bajnoki pontokért vasárnap. Korábban utazik el a csapat. A nagybányai mérkőzésről győzelmet várnak a kék-sárgák, mert ellenkező esetben könnyen lecsúszhatnának vezető helyről. A csapat pénteken kiadós edzéssel készült a találkozóra.

Debreceni játékosok a hátralevő 5 mérkőzésről. A fővárosi sportlapban öt debreceni játékos, Szabó, Sidlik, Nagy II., B. Nagy és Nagy I. nyilatkozik arról, hogy mit vár a hátralevő mérkőzésektől. A hátralevő öt mérkőzésen 6 pontot fog szereznii a DVSC véleményük szerint, ez pedig elég lesz a benmaradáshoz. A Tisza elleni győzelemben egyöntetűen bíznak.

A Tisza ellen nem lesz változás. A pénteki edzésen Móró edző összeállította a csapatot. A csapatban anynyi lesz a változás, hogy Szilágyi ismét játszik, tehát teljes csatárossal közdhet a DVSC. Nagy — Serfőző, B. Nagy, — Orosz, Nagy II, Kádás Szabó, Zilahy, Szilágyi, Anocska Sidlik lesz az összehállóság. Győzni kell ezen a mérkőzésen — ez a jelszó Debrecenben — mert ebben az esetben nem kell végigjárni a további négy fordulót, a csapat már nagyjából elkerülte a kiesést. Ha azonban vereséget szenvednek — erre gondolni is rossz, akkor szinte nem lehetne pontot leadni a hátralevő fordulóban.

Vasárnap délután három órai kezdettel a DEAC egyetemi sporttelepén rendezik meg a keleti kerület érvényesítő pályaversenyét. A versenyen több NB II mérkőzés elmaradt mert a vendég egyesület utazásai, nehezékekre, hivatkozna nem jelent meg. A fegyelmi egyesítés monst drakói szigorúsággal itéletet hozott ebben az ügyben. 14 NB II mérkőzést a pályaválasztók javára 0:0 gólaránnyal. Indokolás: A vendékesapátok hibásak voltak mert nem utaztak el a mérkőzésre. Az Ungvár AC például két mérkőzést veszített el és így egyet nyert meg, így előnye két ponttal csökkent. Szép a szigorúság, mi azonban egyelőre minden szigorú intézkedésre egy mondatnál tudunk visszaszólni; mi lesz az Újvári ügyvel. Vagy a szigorúság csak is csak esetenként van helye!

A hajduböszörményi Levente Egyesület bajnoki mérkőzése az

összes MAV levente játékosokat a DVSC pályán 7-én, vasárnap d. e. fél 9 órakor pontosan jelenjenek meg Felkém a Debreceni Levente Egyesület alatt felsorolt játékosai, hogy vasárnap pontosan két órára, okvetlenül kiint legyenek a Nagyváradi más előtti Helyiáradékú megállónál. Parti, Orbán, Mikola, Hegedűs, Csorba, Száll, Marozsán, Csizmadia, Nagy, Matkó, Gáspár, Nyári.

A Villanygyár II csapata vasárnap Nyiregyházán a NYVSC-vel játszik bajnoki mérkőzést. Felszerelés átvétele végett az alant felsorolt játékosok ma este 6 órakor a DEAC pályán jelenjenek meg: Szabadkai, Barta, Vig, Orbán, Bátor, Kádár, II, Váradi. A II. csapat játékosai vasárnap reggel fél 5 órakor pontosan jelenjenek meg a nagyváradi mérkőzésen mert az 5 óra 8 percek induló vonatnal utaznak.

HÉTFŐN DÉLBE vár olvashatja a részletes helyi sporteseményeket a Tiszántúli Dél Hírlapban.

P. 25-1944-22 szám.

HIRDETMÉNY

Ujléta község általános tagosítása ügyében az ölmunkálások megkezdésére éspedig az eljárás egész folyamata alatt az érdekeltek képviselőinek rendezésére (a csoportképvisezők megválasztására), továbbá a költésegelírányzat elkészítésére valamint a megválasztott bírtokrendező mérnökkel a szerződés megkötésére és a vízrendezés előkérdeleinek tisztázására határrapul.

Az 1944. évi május hó 13. (tizenhárom) napjának d. e. 8 óráját tüzőm ki s arra Ujléta község községvezetője meg, hogy elmaradásuk a tárgyalás megtartását és a határozathozatalt nem akadályozza. (34.700-1935. I. E. számú rendelet 34. ?.) Debrecen, 1944. évi április hó 29. dr. Sáfár László sk. kir. tiszéki tanácselnök.

A kiadmány hitelűl:

Olvashatatlan aláírás, kiadó.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A m. kir. honvéd „Ludovika” és a m. kir. „Bolyai János” honvéd műszaki akadémián az 1944-45. tanévben megüresedő és Debrecen sz. kir. város községe által fenntartott 3 alapítványi helyre pályázatot hirdetnek. Az alapítványi helyre elsősorban debreceni illetőségű, szegény anyagi helyzetben levő, megfélelő előképzettségű és jó elömenetelű ifjak pályázhatnak.

A szabályszerűen felszerelt és a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr által kiadott pályázati hirdetményben közzölt mintának megfelelő pályázati kérvényeket a m. kir. Honvédelmi Miniszter úrhoz címezve folyó évi június hó 1-ig Debrecen sz. kir.

rosához földszint 5. ajtó szám alatt) veheidek.

A pályázatra a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr által kiadott részletes pályázati hirdetményben fel-

sorolt okmányokon felül még a debreceni illetőséget igazoló bizonyítványt is csatolni kell.

POLGARMESTER

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magányzó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21. sz. Telefon: 23-78. 8

Gálócsy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkretnen nyomoz, megfigyel. Zöldfa utca 3. Telefon: 26-72. 214

Szabó István magányzó irodáját újabb megnyitotta. Legdiszkretnebben nyomoz, megfigyel. 2-es Huszárezred (Nyugati) utca 40. 1571

Háztartási alkalmazott

Hosszú bizonyítvánnyal rendelkező, jól főző mindenféle felvételű. Jelentkezni: Hajhási utca 34. 7

Házvezető, főző, rendes, tiszta, jó magaviseletű azonnali belépésre jelenkezhet. Debrecen, Törvényszéki palota. — Ügyvédségi elnöki lakás. Dél-éltől 9-2 óráig vagy d. u. 4-6-ig. 694

Magános ur közepkorú jól főző mindenféle szakácsnő keres 15-ikére. Jelentkezni kizárólag délután három órakor. — Maróthy György utca 21 w 555

Teljesen megbízható jóakaratu bejárónő keresek egész napra. Rakovszky utca 42., I. 3. w 666

Délelőtre keresek házias jobb leányt, koszt nélkül Batthyányi 16., keresztépület. 322

Alkalmazást nyernő

Gyermekszertető megbízható, házias leányt felvesz dr. Szabóné, Varga utca 15. Ny 21

Hűgyfodrász segédkiasszonyt alkalmazok — Horgonyi, Szoboszlói u. 4. Ny 20

Alkalmazást nyernő férfi

Gép és gyorsíró gépkorlattal felveszek. Kovács ügyvéd Péterfia 4., délután 4-6. 310

Férfi fodrászsegédet alkalmazok, Horgonyi, — Szoboszlói u. 4. Ny 21

Ügyes férfit tisztviselői munkára felveszünk. — Megbízható, szorgalmas jellegére a kiadóba. w 590

Német szolgálatba felvételű 3 férfi vagy női tolmács, 2 rajzoló, 2 takarítónő. Bemutatókés f. hó 8-án 11 és 13 óra között, Debrecen, Eperker u. 29. sz. 329

Für Deutsche Dienststelle 3 — Dolmetscher (m), 2 Zeichner, 2 Putzfrauen, für sofort gesucht. Vorstellung am 8.5. zwischen 11 und 13 Uhr in Eperker utca 29. 328

Butorozott szoba

Butorozott udvari szoba kiadó, Rotherméra u 61. 324

Ajánlat

Fürdődresszek, ruhák kötése tisztagyapjúból is. női és gyermek bluzok kötése horgolással, gyermek harisnyák készítése. Pető kézimunka kötőiparában. Szt. Anna u 10. Fehérneműek hímzése előrajzolása. 1944

Börönd, társasjáték legolcsóbban kapu alatt, jártékoltban. Piac u. 69. 694

Bihácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József út 56. 917-10 w

Vörös salak kertü utakra kapható Debreceni Műkögyár. — Kishegyesi út-téglagyárból. 1618

Szörme bundákat javítottak alakított, fettek. Vesztek, eladók. — Kőváry szücsmeister, Püspöki palota I. 31. v 968

Bérházakba óvóhely megjelölésére szolgáló „óvóhely” feliratú kartonok kaphatók a kiadóhivatalban, Piac u. 56. 1416

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépíró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma: 6475/1944-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány u. 1 495

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épit olcsón garanciával, évtizedes gyakorlatjal Szabó Lajos műszerész. Csapó utca 84, telefon: 32-54 Vidékieknek soronkivül. 573

Kereslet

Csonthulladékok a legmagasabb napi áron veszek Vaskovits. Pacsirta u 17. Telefon: 26-94 Hívásra érte küldök. 936

Ocska vasat, fémet, gépet a legmagasabb áron veszek, Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Használt gramofon lemezt veszünk. Szendrő Sándor zongora, gramofon és hangszertárak-tára Battyány g. 22 339

Liba és kacsa tojást ültetni várt, megbízható helyről vennék. Ajánlatot a kiadóba leadni. kérem a kiadóba leadni. 112

Flicei 3-5 méter magas tagot megvételre keresek. Felmértől 5 méter hosszúságban. Lehet kovásszuszát is. Cím a kiadóhivatalban. 1311

Divatcik

Retiküll, divatövet, turbánt, divatszapot, nyakendőt, divatkendőt, Petriköt, Ferenc József út 25. 378

Lámpaernyők, hangulatlámpák készítője. Tasnádi Kovács Sándor. — Debrecen, Ferenc József út 46. udvarban. 410

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutatassa meg Szelecsény óra- és ékszerkereskedőnek, Sas utca 2. 60

Aranyat, ezüstmetélt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac utca 56 62

Használt ruha

Eladó egy barna női angol szövét kosziüm és egy szürke férfi ruha, közepes alakra. Csillag utca 103. sz. 1919

Hangszer

Jó állapotban levő hosszú zongora olcsón eladó. Nap 17. 306

Jó hangú pianinót bérelné venniék. — Telefon: 21-65. 303

Autó, motor, kerékpár

Oldalkocsis motorkerékpár, Trickli és férfi kerékpár eladó. Homok u. 122. 314

Butor

Márványlapos nagy ebéd-élőkedenc, kihúzó kerék asztal, vaskályha eladó. Komlóssy út 15. 451

Minek a fényes kizárul amikor olcsóbban vásárolhat mindenfélre lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Eladó állatok

4 db 8 hónapos süldő, véseli jegyre eladó. Kishegyesi út 34. 321

Állatok

Fejőshenét jó tejelő, sürgösen vennék. Ajánlatot a kiadóhivatalba leadni. 1234

Czeglédy

Ingatlanforgalmi irodája Kálvin-ter 9. szám.

Telefon: 23-55.

Eladó házak a város minden részében, kertsekben is, Derecskén, Földesen.

Házhelyek, ipartelepnek 80 helyhez Lahner és Diószegi utnál, kedvező feltételek mellett.

Tanyás birtokok prima búzajermő, kőves útnál. — Mielőtt ingatlan venne, vagy eladni szándékoznék, kérem irodámat bizalommal felkeresni! 258

Gazdasági eszközök

Sárga komokfutó egytvas kocsi eladó. József kir. herceg u. 16. 11

Megvétele keresek 4-es, vagy 5-ös cséplőgarnitúrát, újabb fajtájú polyors rendszerűt, ár megjelöléssel leveleket Kotra József, Derecske, község-háza. 323

Jókarban lévő szőlőda- mázó és prés, valamint 500 literes tőgyfa bordó eladó. Cím a kiadóban. 327

Eladó föld

Eladó egy fényvilág pusztai föld Bodán. Cím a kiadóban. 328

Eladó ingóság

Eladók permeszőhorgok égyvételű dzsejk, vizes és boros hordók 50 literes 600 literig. Javítások gyorsan készülnek. Nap utca 4. 289

Betegtőzőkocsi, poltitrozót hálószoba, nagy ebédélő kredenc, kőzu- tútkör, nagy, kerek asztal, vaskályha, szék eladók Komlóssy-út 15. 616

Eladó egy 12 személyes alig használt tendamaszabrosz 12 szalvéttával és egy 6 személyes kézimunkázott kávésabrosz hasznalvéttával. Érdeklődni a déli órákban kérem. Cím a kiadóban. 1681

Egy jókarban lévő gyermek spójkocsi, szép és modern eladó. Ugyanott egy padfelfaró is eladásra kerül. Nógrádi Mátyás utca 22. városi faraktár mellett. 249

Különféle

Kekgyéképő, igen szép, 37-es, lábom még nem volt, eladó. Megtekintés 16 délután halkor, hékőznep. Dr. Balognánál Rákóczi 10. 325

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. mintázatának kőrforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor.

A magyarországi gettó története

Ezekben a napokban fejeződték be az ország északi részén a zsidók zárt helyre való telepítése. Szükségessé tette ezt az intézkedést ezen résznek a hadművelési területté válása, hogy a zsidóság teljes elkülönítésével megakadályozzák az esetleges, további destruktív, izgatást és ellenséges hirszerzést. Mert igen sok példa mutatja, hogy a megrendszabályozott zsidóság az új rendben is folytatja aknamunkáját, ha az ország lakosságával együtt él. Ungvár, Munkács, Nyiregyhá-

za, s általában a felvidéki városok létrehozták az úgynevezett gettót. A gettó nem új keletű dolog, a magyar történelemben számtalanszor felbukkant valamilyen formában, éppen úgy, mint a zsidók ellen hozott rendszabályok ősei. Mert egyik sem új, hiszen már az Árpád-házi királyok is ismerték a zsidó-kérdést, már nekik is harcolni kellett a keleti faj túlkapásai ellen. Vizsgáljuk meg ezekben a napokban röviden a magyarországi zsidó-kérdést.

Ötszáz évvel ezelőtt létesült az első gettó Magyarországon

A magyarországi zsidó-kérdéssel igen sokan foglalkoztak az utóbbi időben. A zsidó-kérdés egyik legrégebbi harcosa, legalaposabb ismerője, **Bosnyák Zoltán**, a Zsidókutatási Intézet létrehozója, megalapozója értékes könyvet írt évekkel ezelőtt „Magyarország elzsidósodása” címmel. Ebben nem szövegeket puffogat a zsidóság ellen, hanem tárgyilagos, pontos adatokkal mutat rá a zsidóság nagy terjedésére, bűnös tevékenységére. Könyvében röviden vázolja a zsidó-kérdés alakulását a magyar történelemben.

Megemlíti, hogy már Szent László 1092-ben a szabolcsi zsinaton elrendeli, hogy zsidó keresztény rabszolgát nem vehet, sem magánál nem tarthat. Az 1222-ben kiadott Aranybulla kimondja, hogy zsidók pénzváltók, sókamarások, vámszedők nem lehetnek, nemességét sem kaphatnak. András 1233-ban a bécsi esküben kötelezi magát annak végrehajtására, hogy zsidó keresztény nőt nem vehetnek feleségül, s magyar cselédet nem tarthatnak. A nyugati országokban ekkor már kötelező a zsidók megjelölése: sárga vagy vörös folttal, hegyes süveggel. A lateráni zsinat pedig kimondja, hogy zsidók keresztény templom közelében nem telepedhetnek meg. Nálunk az 1279-i zsinat mondja ki a zsidók megkülönböztetését. **Kun László** hozzájárulásával, **Róbert** király idejében rendkívüli adó fizetésére kötelezik a zsidókat, **Nagy Lajos** pedig elrendeli 1360-ban,

hogy minden zsidó vagyonát össze kell írni, ingatlanait az állam veszi át, ingóvagyonával pedig köteles elhagyni az ország területét. Az 1421-ben kelt budai törvénykönyv a zsidók öltözékét megállapítja: hegyes kalap, vörös köpeny sárga folttal. A zsidók a városban egy héten egyszer árulhatnak, akkor is csak zsidó utcán. Az ezután beözönlő zsidók honosítják meg aztán Magyarországon a gettó-rendszert. Nem magyar találmány tehát, éppen ezért nincs mit húzódozni ektől. A török uralom alatt a zsidók pontosan fizették adójukat, így nagyfokú kíméletet élveztek és jól éltek a török urak alatt. **III. Károly** idejében sok városból kiűljük a zsidókat. Ekkor a városok környéki falvaiban telepednek meg, ezekben alakítanak gettókat. **Bethlen Gábor 1623-ban elrendeli a zsidók gettóba telepítését, s megkülönböztető jelzés viselésére kötelezi őket.** **Mária Terézia** szigorú, intézkedéseit a szabadságmozgalmak ellen, **II. József** eltörli. Siettetni beolvadásukat s kényszeríti a zsidókat német név felvételére. „Kölessy a szatmári adózó nép állapotáról mondott beszédében sötét színekkel esetei a zsidó kereskedőknél és albertlőnek kiszolgáltatók jobbágyság szörnyű anyagi és erkölcsi súlynyedését.” Az 1840-es években **Deák Ferenc, Vörösmarty, Széchenyi, Kossuth** is felelmi szavát a zsidóság ellen s mi lett a vége: a bécsi udvar eltörölte a zsidó-adót.

Nincsen semmi új a nap alatt

Csak vázlatosan, nagy vonalakban mutattunk rá **Bosnyák Zoltán** könyve alapján a magyarországi zsidó-kérdésre, de ezek a tények elegendők annak bizonyítására, hogy zsidó-kérdés mindig volt Magyarországon tehát nem újkeletű, erőszakolt kérdés, mint ahogyan azt a zsidóság szeretné beállítani. S hogy az évszázadokkal ezelőtt hozott rendelkezéseket nem hajtották végre, az csak szomorú valóság. Az új magyar kormány tehát nem tett mást most, ami kor egymásután adja ki a zsidóságra vonatkozó rendeleteit, mint ezeket az évszázados törvényeket, zsinati határozatokat végrehajtja a magyarság összességére érdekében.

Aminthogy nem újkeletű az a rendelkezés, hogy zsidó házar-

tásban magyar cselédet, alkalmazottat nem tarthatnak, éppen olyan régi keleti a zsidóságnak gettóba tömörítése. A gettót a zsidóság alakította ki, amikor még nem konveniant nekik a „barbár” magyarokkal egy helyen lakni. Most tehát ezt az elkülönítést hajtják végre, hogy a magyaroknak ne kelljen egy levegőt szívnia a zsidósággal.

És a magyar közvélemény örömmel veszi ezeket az intézkedéseket. Sok évszázados küzdelmek teljesülnek most be. S hogy mennyire szükség van a zsidóság teljes elkülönítésére, arra is elegendő példa szolgál. Nem kell a múltba visszamenni, elegendő a mostani világháború egyes jelenségeire utalnunk.

Oroszországi tanulmányok

A zsidóság törekvéseinek egyik legszembeeszköbbs példája valósult meg **Szovjet-Oroszországban**. Nem akarunk most adatokat felsorolni: a zsidóság szerepe a világbolsevizitást törekvésekben közismert.

Kiev északi részén van egy hatalmas temető. Az egyik fele orosz, a másik zsidó. A kommunizmus uralomra jutása után a zsidók ellopták az orosz temetőből a díszes márvány sírköveket. A keresztet letördelték a

kövek tetejéről, de nem nagy gondot fordítottak az orosz feliratok lecsiszolására sem. Úgy-hogy 1942-ben nagyszerűen feledezhették a sírköveken a régi orosz írást. A zsidó temetőben 65.000 halottat temettek el, közülük 40.000-nek pompás, lopott sírköve van. Tehát így kezdődött. Aztán eltelepíték a gyönyörű Dnyeperparti Páris központját, a Woroszkow-, Swerdlowa-, Lenina-, Engelsa-, Krutij Uswis-, Bessarabka Bassejna-, Marksa-, Buljarwarschitschenska-utcákat. Rátelepedtek az orosz lakosságra, szípolyozták őket s az orosz muzsik verejtékén szebbül-szebb palotákat emeltek. Volt idő, amikor kenyeret csak annak adtak, aki beszolgáltatta ékszerét. De ez a helyzet még a német megszállás szigorú szabályai között is kísértett. Pedig ekkor már kitisztították Kievet is a zsidóktól, a nyugati városokban, **Lembergben, Krakkóban** gettók zárták el a zsidókat a külvilágtól. A Kievtől Moszkváig húzódo erdő azonban továbbra is a zsidó agitáció főfészke volt: sok magyar tanuskodhatik arról, hogy zsidó férfiak és nők vezették a partizánokat és csonkították a fogságba esetteket... Innen aztán elő-előszivárogtak, békés orosz polgárnak álcázva és tovább akartak folytatni üzemeiket. A hármashatalmi szerződés katonái azonban minden esetben lecsaptak rájuk s így voltam szemtanúja 1942 március 28-án három zsidó kivégzésének. Kievet főterén húzták fel őket a vilányoszlóra, aztán főtöltötték őket. S három napig otthagyták elrettentő példaképpen a havon. S mindez nem azért történt, mert zsidók voltak, hanem — a városparancsnokság tanúsága szerint: „Ez a három zsidó rengeteg élelmiszert halmozott fel. A hatóság tudomására jutott, hogy bűnös módon üzérkedtek az élelmiszerekkel s irtozatos haszonnal adtak túl azon. A városparancsnokság ezért felakasztotta és főbelövette őket.”

A gettó-rendszer tehát nem volt elegendő, mert voltak olyanok, akik szököve, bujdosolva tovább akarták folytatni közveszélyű műveleteiket. És éppen az ilyen jelenségeket kívánja megakadályozni a kormányzat most, amikor a legszigorúbb rendszabályokkal küszöböli ki a magyar élet talajából a zsidóság erjesztő, bomlasztó csiréit. (!)

Az 1944. május havi petróleum utalványok beváltása

Ertesíti a Közéletmegőrzési Ugyosztály a város érdekelte lakosságát, hogy a petróleum utalvány 29 és 30 számú szelvényeire az 1944. évi május hónap összesen 0,5 liter (öt deciliter) petróleum vásárolható a petróleum árusításával megozózt kiskereskedőknél a napi fogyasztói áron. A petróleum utalvány 29 számú szelvényére 3 deciliter (három deciliter), a 30 számú szelvényére 2 deciliter (kettő deciliter) petróleum szolgáltatható ki, a szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleum utalványok 29 és 30 számú szelvényei csak a f. évi május hó 31-g válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleum kiskereskedőnél lehet vásárolni. POLGARMESTER

ÓLMOT VESZ
lapunk nyomdája
József kir. herceg-utca 16.

ÉN

En nem az vagyok, minek mondanak, Vasyok álom és vagyok fátyla.
Csak nem akarnak látni jobbnak. A botoros csúf éjszakákba, —

A szevedőnek kezét fog am. — Nem alkuvó legény a tetrben, —
Ha roskadó volt; százszor jobban. Egy dacos tölgy a reugegben.

Az erőssel bírokra keltem. Gazdák között az első gazda,
De azért éppen úgy szerettem! Ki megvetett a szent ugarba, —

Meleg szivet adék cserébe Egy búzaszem a sok között,
Annek, ki tör vet középebe. Kalász-gúnyába öltözött.

A káromlót s a szörnyű átkos! Most szelt-kenyér az asztalon,
Szoktattam zengő imádsághoz. Majd új kalász egy új napon.

Mint Noé-galamb, zöld galy hordok, En nem az vagyok, minek mondanak
Hogy aki csüggedt, hígyjen jobb sor! Csak nem akarnak látni jobbnak.

V. GERÉFFY CSZA.

Május elsejét, mint a tavasz ünnepét ünnepelték a pogány korban

Később politikai színezetet kapott ez a nap. — Május 1. a nemzetiszocialisták hivatalos ünnepnapja

A tavasz kezdetének megünneplése már a legrégebbi időkben is szokásos volt. A közép- és észak-európai pogányok már régtől fogva május 1-én ünnepelték a tavasz kezdetét. A pogány időkben ekkor májustájakat állították fel, májuskirályokat és májuskirálynőket választottak. A kereszténység elterjedésével ez a jellegzetes ünnep is megmaradt. Egy Walburg nevű keresztény szent szenttéavatása éppen május 1-én történt, még a VIII. században, ettől kezdve Walburg neve valahogy összekapcsolódott a május ünnepével. Ennek dacára sem volt Walburg ünnepelésének más jelentősége, mint eddig, a május 1-ét a továbbiakban is a tavasz érkezéséért ünnepelték meg, később a középkorban a Walburgis-éjt a boszorkányok éjszakaijának nevezték. Svédországban meg most is általában van az úgynevezett Walburg-éj megünneplése, mely szintén jellegzetesen tavasz-ünnep. Mint keresztény Walburgis-ünnepnek a május 1-nek már nincs jelentősége és valószínű, hogy nem is volt. A köztudatban is mint a tavasz ünnepe él, nálunk Magyarországon is szokásos május 1-én májustájakat állítani faluhelyen. Egyes vidékeken még ma is bevett ez a szokás.

1-et valóban munkásünnepnek és munkaszüneti napnak tartani. Az első alkalommal több munkást bocsátottak el munkahelyéről, mert május 1-én nem dolgozott, ekkor az vált gyakorlattá, hogy az ünnepnapot nem május 1-én, hanem május első vasárnapján tartották. Több déli-amerikai állam később azonban törvényes munkaszüneti nappá tette a május 1-ét, sőt Európában is törvényes ünnepnappá lett Görcsországban. A világháború után rövid időre több német államban, ahol baloldali kormányok voltak, törvényesítették május 1. megünneplését. 1919-ben a moszkvai III. Internacionálé a május 1-ét kifejezetten ünnepnappá tette. Ennek valószínűleg az volt az oka, hogy az orosz munkásság már régebben is forradalmi jellegű tevékenységet folytatott és egy tüntetés alkalmával május 1-én több munkást agyonlőttek és elfojtak. Valószínű, hogy a szovjet-orosz május 1. ennek a napnak emlékére ünnepelték. 1919 óta minden évben a moszkvai Vörös-téren rendezik meg a májusi ünnepet.

A német nemzetiszocializmusnak szintén hivatalos ünnepnapja a május 1. Ennek az ünnepnapnak más jelentősége van. A Harmadik Birodalom a régi hagyományokhoz visszatérve, mint a tavasz ünnepét ünnepli május 1-ét. Békében a temetői síkságokon rendezték az ünnepet, mely sötétedésig tartott. A népiünnepélyen kívül azonban a nemzetiszocialista párt hivatalosan is megünnepli a május 1-ét, mint a mozgalom ünnepnapját. Ezt az ünneplést az idő is megtartották.

Mint érdekességet jegyezhetjük meg, hogy Costaricában minden év május 1-én nyitják meg a parlament ülészeit. Függetlenül azonban politikai jelentőségétől, május 1-ét még mindig úgy tekintjük, mint a tavasz ünnepét s ha a régi pogánykori szokások nálunk el is maradtak, a május és a tavasz kezdete ugyanazt a fogalmat jelentti számunkra.

Legszébb ajándék művészi tervezésű
u. adtszek
arv választékban
Szent Anna-u. 12. Tel. 39-07.
Papp modell

ASSZONYOK, LÁNYOK

Olvasmányaink

Az olvasás kedv hatalmasan felébredt az utóbbi években. Mindenütt olvashatunk ma a strandon, a vilámban, a kávéházban, sőt otthon a négy fal között is. A könyvek iránti elborítja a szorgalmas olvasó. Azt sem tudjuk többé, mit olvasunk el előbb. A vaktában való olvasáson nincs áldás. Olvasmányaink megválasztásában ne a címekre, hanem az íróra ügyeljünk. Plinius azt mondja: „Sokat kell olvasni, nem sokfélét.” A művelt ember nem a könyvek mennyiségét hajszolja, hanem a minőséget kutatja. Kínvevük azt a primitív újgazdagot, aki leereszkedően utasítja lakásberendezőjét: „Erre a könyves polcra rendezjen nekem egy folyómeier piroskötésű könyvet.”

Mennél műveltebb valaki, annál erősebb benne a kultúrára való szomjuháza. A könyv sok mindent ad nekünk, tudást is, gyönyörűséget is. Merítjük belőle az életet, az embert és rajta keresztül önmagunkat. Sajnva szokincsel, rozoga szerkezetű mondatokban beszél az, aki nem olvas. Mint minden más élvezettel, az olvasással is tréning kell. Ha nem szoktuk meg a rendszeres olvasást, belefáradunk néhány oldalnak az állapozásába is. Viszont, ha mindennap bármilyen keveset olvasunk is, arról a lelki táplálékról több nem tudunk lemondani.

Olvasmányain keresztül találja meg egymást leg több ember. Aból, hogy ki mit olvas és hogyan vélekedik róla, megállapítjuk, kivel állunk szemben. Ha nem olvasunk szorgalmasan, kicsöppennünk a beszélgetésből, mert semmihez sem tudunk hozzájárulni. A társaságos életben ez több, mint hiba: szégyen. Ez azonban még nem kötelez arra, hogy minden divatos regényt elol-

vassunk. — Ne rösteljük bevalani, hogy ezt vagy azt a könyvet nem ismerjük. Többet ér az olvasó, aki figyelmesen olvas el minden bejött, mint az, aki vaktában fal föl száz meg száz könyvet. A felületen elővasolt munkának nem marad meg bennünk emléke.

Olvasmányainkat válogassuk meg igényesen. A ma divatos filléres regények, ha pillanatnyilag izgatók is képzeletünket, semmivel sem gazdagítják lelkünket és szellemünket. Ne az ócska sikerű könyveket hajszoljuk, hanem ismerkedjünk meg az örökértékű klasszikus írásokkal. A modern irodalmat csak akkor értjük meg, ha ismerjük a végét is.

Szerencsés ember az, akinek szép könyvtára van. De nem mindenki tud drága könyveket vásárolni, — ezért több könyvtár áll az olvasni és tanulni akarók rendelkezésére. A szépirodalmi olvasmányt pedig a mindjobbban elszaporodó kölesönkönyvtárak közvetítik. Jóbarátaink könyvtárából ne burcoljuk el a remekműveket, de ha már kölcsönkérünk egy-egy könyvet, adjuk vissza és vigyázzunk rá, ne piszkáljuk be, ne ékeztük se zsírfolttal, se szármárffellel, akár a másé, akár a miénk a könyv bcsüljük meg.

A művelt ember legjobb barátja a könyv. A lényeges olvasó minden-hová elkíséri. Aki olvasni szeret, az soha sincs egyedül: legközelebb társunk a jó könyv, sohasem hagy cserben minket.

Olvassunk jó magyar és külföldi íróktól könyveket, most megértés az idő arra, hogy saját könyvtárunkat is átvizsgáljuk és megtszítssuk a nem magyar embernek való könyvektől. Mielőbb válogassuk ki ezeket, hogy ne fertőzzék gyermekeinket, az új magyar nemzedéket.

Ferenéz Kajtala.

munka is nagy víz és sóvesztéshez vezet, mely az emésztőnedvek elválasztását csökkenti s így az ember étvágyát rontja.

Reberbarabefőt: Befőzési idő: április 15-től május végig. Hámozott bebarabart ujjnyi nagyságú darabokra vágva, cukorral, vaníliával kevés vízben ha elfőzjük, üvegelve gőzöljük ki. A rebarbarát tavasszal alma helyett használjuk, április, május, június hónapokban. Ki ne ismerne a hatalmas levelű kerti növényt a rebarbarát. Készíthetünk belőle levest, olyan mintha almalevest csinálnánk. Azonkívül főttékét, nagyon kellemes savanykás íze van a levelének. Ezt úgy készíthetjük, mint ahogyan a karamellé levében szoktuk. Nagyon finom készta főttelket is főzhetünk. Rélebe, vagy porhanyós készta be igen jó, de főtt készta is igen kellemes ízű.

Ma igen gazdaságos ilyen növényt ültetni, mert ez nemcsak hogy szép kerti dísz, hanem hasznos is.

Ferenéz Kajtala.

danak és a zsidó kupléneknek is sikerül ebbe a jóslatúat társaságba bevágozni. Mofó: az a legény, hogy a háborút is ügyesen megisszuk. A legrosszabb esetben egy apróbb besülésel.

NEHÁNY KÜLFÖLDI

A külföldiek közül csak néhány sorolhatunk fel, akik valóban ismeretek voltak. A magyar közönség kétségtelenül jobban ismeri hazai irodalmunkat, mint a külföldit, de meg merjük kockáztatni az állítást, hogy például az olasz irodalmat a felmúlt olvasó két névből ismeri, az egyik Dekobra, a másik Pitrigilí. Hogy ezek milyen írók? Dekobra egyik regényének címe: A festett szajak utcája. Pitrigilínek: A 16 karátos szűz. És ezek is a kedvencek közt voltak! Vessünk még egy pillantást Edna Ferberre és Lyon Feuchtwangerre, utóbbinak „Zsidó háború” című hőregénye pártján járjuk le a névsort.

Ezek csak kiragadott nevek voltak. De hova jutott volna az a magyar fiatal, amely ezeken a könyveken keresztül tanul meg olvasni és ezektől kapja a világnézetét?

KIK AZOK, akik eltűntek a magyar irodalomból?

Talozás a betiltott zsidó írókból. — Mit szólnak a rendelkezéshez az olvasók?

A kormány elrendelte, hogy a zsidó írók műveit a jövőben nem lehet kinyomtatni és az eddig forgalomban lévő műveket is be kell vonni a könyvtárakból és könyvkereskedésekből.

Tulajdonképpen ha végignézzük ezt az illusztris névsort, akkor döbbenünk rá, hogy milyen egészségtelenül nagy helyet foglalt el a magyar irodalomban a zsidóság. Ha nemis beszélünk a multrol, amikor a 20-as években Magyarországon magyar írók csak a zsidók üthettek lovagá, amikor zsidó kézen volt az ország legszámottevőbb irodalmi folyóirata, csak a legutóbbi éveket tekintve is egészen kétségbeesítő, hogy mennyi zsidó író van azok között, akiknek műveit a magyar fiatalok olvasták.

is, akik megszédít ez a könyv. Nagyon örülök annak, hogy a kormány ilyen erős rendelkezéssel velett véget az elburjánzásnak, hiszen annyi magyar könyv van, amit mindenkinek el kellene olvasni, célszerűségi szempontból is teljesen felesleges volt az, hogy zsidó könyvek legyenek a magyar könyvpiacra.

EGY KIS SEREGSZEMLE

Néhány, könyvtár kisélejtezett könyveinek átnézegetésével megállapíthatjuk, hogy a betiltott zsidó írók műveinek csak egy része volt népszerű. A vadabb és jellegzetesebb zsidó műveket a magyar közönség mégsem tudta bevenni.

Indokoltnak tartjuk néhány disz-peldány rövidebb ismertetését ezek közül. Elrejtendő példájul annak, hogy mit is olvashattak a magyar közönség a rendeltel megjelenéséig. És ne felejtjük el, hogy e közt az az olvasó közönség közt nagy számmal voltak fiatal diákok, vagy tanulóbb emberek, akik a könyvet csak azért vették kézbe, mert művelődni akartak, akik számára a betű szentség volt, nem is gondolhatták, hogy milyen ártást tud művelni.

Több kötetét találjuk Ágai Adolfnak. Írói néven Csicseri Bors, vagy Porzó, felhaborítón izléstelen, valószínű lipótvárosi szargonban megírt Mokány Berci könyvei különösen néhány évvel ezelőt még nagy népszerűségnek örvendtek.

Alexander Bernát az Ember tragédiájának magyarozt szövegével tette hírhedté nevét a magyar irodalomban. Furcsa így utólag arra gondolni, hogy Madaci halhatatlan remekművét ebben a kolmácsolásban ismerték meg a magyar diákság.

Bus Fekete Lászlót, azt azóta Amerikába szökött zsidót nem kell külön bemutatni. Mindenesetre úgy gondoljuk, hogy „Eladó fiúk” című regényénél rombolóbb, romlotabb és undokabb olvasmányt nem lehetne adni a magyar fiatalok kezébe.

NAGY KELETJE VOLT A ZSIDÓ ÍRÓKNAK

Az egyik debreceni kölesönkönyvtárban érdeklődtünk az iránt, hogy mit is jelentett a könyvtár zsidótalanítása.

— Sok zsidó könyvünk nem volt — mondta a könyvtár tulajdonosa. — Ami volt, az elsősorban azért volt, mert egyes társadalmi rétegek előtt nagyon divatos volt néhány zsidó író. Magyar és külföldi egyaránt. Most, hogy a műveket kivontuk a forgalomból, alig akad valaki, aki felpanaszolná.

(— Melyek voltak a legnépszerűbb zsidó írók?)

— Minden társadalmi rétegnek meg volt a maga kedvence. A fiatalok Pitrigilí, a még fiatalabbak Forró Pál, az elemedettebbek Erdős Renét olvasták nagy előszeretettel. Nagyon sok olyan könyv volt, akiknek a szerzőjéről nem is tudták, hogy zsidó, áll ez különösen a külföldiekre. Ota Zareknek például meg volt a könyvtárban „Egy nép szerelme” című Kossuth regénye, ezt legtöbben úgy vették ki, mint a magyar néppel szerettel foglalkozó külföldi könyvet, melynek leg több passzusát aztán magukévé is tették.

EGY OLVASÓ, AKIT AZ EGESZ RENDELET NEM ÉRINT

Felkerestünk egy olvasót is, hogy halljuk a véleményét a dolgok alakulásáról. Olvasót nehéz választani, tulajdonképpen mindenki olvasó. Az általunk megkerdezt a következő választ adta.

— Engem a rendelet tulajdonképpen nem érint. En zsidókönyvet eddig sem olvastam és a jövőben annál kevésbbé fogok. Megjelenése napján megvettem vitéz Kolosváry-Borosa Mihály könyvét, amelyben a magyarországi zsidó írók és újságírók névsorát is megtalálhatja az ember. Valóban akad néhány olyan író, akiről eddig nem tudtam, hogy zsidó, de csak úgy történhetett, hogy nem olvastam tőlük. Mert bárki bármint mond, a legegyszerűbb egy íróban felfedezni a zsidót, már a második oldal után. Az a dekadens szellemiség, az a fojtott, fűlledt, erészakolt intellektualizmus, mely már túlmegy az igazi intelligencia határain, csak undort kelthet az olvasóban. Az igazi olvasó keteszi a ilyen könyv t. van azonban olyan

A férfiszabómesterek a bombakárosultakért

Debrecen és Vidéke Ipartestület Férfiszabó Szakosztálya gyűjtőúván a bombakárosultak megsegítésére az alábbi adományok folyak be;

Szántó Albert 100, Sárkány Lajos 50, Balázs Mihály 50, Óvári János 50, ifj. Bajkai János 50, Tóth János 50, Kics Sándor 50, Páskuly József 45, Zoltor Sándor 40, Lajos Béla 30, Pál Mihály 30, Németh József 30, Szabolcsi István 30, Végő László 25, ifj. Gaál János 25, Balja Balázs 20, Molnár István 20, Gőnczy József 20, v. Pásztor László 20, Szabó Béla 20, Nagy Béla 20, Mészáros Sándor 20, Soós András 20, Gulyás István 20, Gacsárdy Mihály 20, Kerekes Antal 20, Selepi Mihály 20, Páter Károly 15, Kacszár Géza 14, Somogyi és Gál 10, Fekete János 10, Gregor József 10, Pósz István 10, Keserő Sándor 10, Tuss Demeter 10, Besenyői Sándor 10, Juhász Lajos 10, Bajka József 10, Gál Mihály 10, Nádor István 10, Gaál József 10, Czinege István 10, Hodosi József 10, Lelesz Péter 20, Csordás Sándor 10, György István 10, Szappanos Gyula 10, Barnai József 10, Szabó Endre 10, Fehérmann Géza 10, Kovács Gábor 10, Szilágyi István 10, v. Ferenczi Miklós 10, Kovács Imre 10, Kocsár Károly 10, Szőnyi János 10, Lipai János 10, Biró József 10, Desso István 10, Padlás Mátyás 10, Benedek Gyula 10, Rigó Gyula 10, Ivanek István 10, Varga László 10, Lengyel Zsigmond 10, Keményfi Gyula 10, Sárközi Sándor 10, Lajos Zsigmond 10, Kovács Márton 10, Gyuró Lajos 10, Halász Lajos 10, Poppola Ferenc 10, K. Nagy János 10, Kollár István 6, Papp János 5, Kis-Gerő József 5, Tolnay József 5, Jandi Lános 5, Csehek András 5, Seletye János 5, Máyer Zoltán 5, Lipák Mihály 5, Mihó László 5, Sarkadi Sándor 5, Takács János 5, Bordás Benjámin 5, Pábián Gyula 5, Litva Ferenc 5, Hegesi László 5, Lakatos László 5, Tóth István 5, Forgács János 5, Pitner Károly 5, Szarna János 5, Vitéz Sándor 5, Kollár Antal 5, Szabó Lajos 5, Tóth László 5, Obendorfer János 5, Gáspár József 5, Vöröcs Gyula 4, Pirok Lajos 4, Horváth Lajos 4, Reményi Ferenc 4, Borovszki István 4, Kiss Bertalan 3, Barna Imre 3, Szekeres Bálint 3, Domokos György 3, Gómbér Sándor 3, Nagy Imre 3, Hoigartner János 3, Gnan István 2, Sulyok Alpád 2, Treiber János 2, özv. Rompa Sándorné 2, Molnár Lajos 2, Szabó József 2, Varga Károly 2, id. Gál János 2, Tóth József 2, Buglyó Gyula 2, Porcsin Viktor 2, Papp István 2, Gál Sándor 2, Vadai Mihály 2 pengő, összesen: 1905 pengő. A gyűjtőú Gacsárdy Mihály elnök és Fekete János jegyző irányítoták.

HÁZTARTÁS A VIZ

A víz, mely az emberi szervezet 66-70 százalékát alkotja, nélkülözhetetlen tápanyagaink közé tartozik. A szervezet víztartalmának már csekély megkisebbedése, a többi tápanyagaink ugyanilyen fokú csökkenésével párhuzamosan súlyos anyagcsere zavarkozhoz vezethet. Az emberi test víztartalmának egy része úgynevezett szabad víz, az emésztőnedvek hatására lebontott s így a felszívódásra alkalmas tápanyagok oldószere, az anyagcsereben játékszere nagy szerepet. A másik része a szövetek, a szövetnedvek, vér, stb. alkotásában vesz részt. S végül a harmadik legfontosabb része a sejtekben lévő építőanyagokhoz, mint a fehérjékhez, szénhidrát-

tokhoz, zsírokhoz köve, úgynevezett tartalék vizként, a szervezet állandóan azonos víztartalmának szabályozására szolgál.

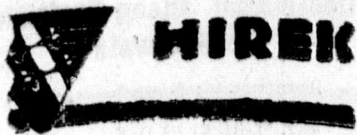
A felnőtt ember napi vízvükséglete kg-ként 35 gr., tehát egy 70 kg-os ember naponta 2, mástéliter vizet fogyaszt. Az egészséges ember vízfogyasztását a megszokás, akor, a külső hőmérséklet, az elfogyasztott ételek összetétele és a végzett munka befolyásolja. Ha az elfogyasztott ételek erősen fűszeresek, anélkül, hogy a szervezetnek vízre volna szüksége, szomjuságot érzünk. A szervezet víztartalmának részben a bevitel útján nyeri, részben azonban a szervezetben végbememő kémiai, égési folyamatok révén más tápanyagokból a sejtekben is keletkezik víz. A főlösléghen lévő víz a szervezetből elsősorban a vesén a vizelettel, kisebb részben a végbólen a bélsárral és végül a bőrön és tüdőn, párologással távozik el. Ez a vízleadás egészséges emberen függ a beviteltől, a külső hőmérséklettől, a végzett munkától stb. A bőrön keresztül elpárologó víz a szervezet hőmérsékletét szabályozza.

Természetesen a napi vízvükségletet csak részben vesszük folyadékokban magunkhoz, mert az élelmiszerek mindegyike tartalmaz több, kevesebb vizet. A gyümölcsfélék, mint például az alma, cseresznye, szilva, körte, barack, eper és narancs, a zöldségfélék: pl. a paradicsom, tök, paraj a salátafélék több vizet tartalmaznak: 75-90 százalékot, mint a vágóállatok húsa. — A szárnyasok, a burgonya, melynek víztartalma csak 60-75 százalék. A zsír, cukor és az olaj 0,5 százalék lehat egész kis mennyiségű vizet tartalmaz.

Eteleinket lehetőleg úgy állítsuk össze, hogy sok folyadék felvételre ne legyen szükségünk. Ekezes előtt ne fogyassunk vizet, mert az emésztőnedveinket felhígítjuk s így azok nem képesek a tápanyagainkat felbontani. Az erősen fokozott

Megjelent
füzet alakban
VASVÁRI ANTAL
gyakorlati gazda
tengeri többtermelési eljárás
nak ismertetése:
„Száz mázsa cöves kukorica egy katasztrális holdon”
Ara: 3.20 P

Kapható a kiadóhivatatalunkban. Vidékieknek pedig a füzet árának a Debreceni Újság—Hajdú-Bögd, Debrecen, Ferenc József-út 36. sz. címre beküldése után postafordultával megküldjük.

GYŐZNI MUSZÁJ!

Ha szenvedni kell, szenvedünk.
Vagy becsülettel meghalunk.
Inkább mint szegyenkezni kelljen
Hogy magyarok vagyunk.

Itt nincsen más út: győzni kell.
Minden magyar a gátra most!
S kiítani való gazember.
Aki tekintget hátra most.

Ostoba, aki hisz azoknak.
Akik már nem is emberek.
Akik apró gyermekeinknek
Halál-babákat küldenek.

S a cinkosak köztünk járnak!
Ha valaki egyet talál
Irgalmatlan tiporja el.
Mert a lány szív mostan: Halál!

S lány szívért és ostobaságért
Katini tömegsír a bér.
Amely tömegsírok felett
Szamártül nő és nem babér.

Nincs semmi más út: győzni kell.
Vagy becsülettel meghalunk.
Nehogy a sirban is piruljunk
Hogy magyarok vagyunk!

KIRALY TIBOR

Azt gondolja, hogy az üveg-
biztosítás nem is olyan fontos?
Téved! A kereskedő, az iparos,
a vállalkozó, akinek áruja üzlet-
helyiségben van elhelyezve,
tudja, hogy az üzlet kizárólag
lakait feltétlenül biztosítani
kell! Az Első Magyar Általános
Biztosító Társaság helybéli:
Ferenc József-út 59. szám alatti
főigénykösege a legelőnyösebb
feltételeket nyújtja Önnek.

A Debreceni Leventeegye-
sület énekkarának és szimfóni-
kus zenekarának műsorát a rádió
hangszereire vette. A jól si-
került felvételt ma délben sugá-
rozza a rádió Budapest I.
műsorán a leventefőóra keretében.

Gyomorsavtúltengés és gyomoréké-
ly ellen csak Kaleszál-t (ezelött Haj-
duint) használjon. Hatása biztos, íze
kellemes. Ajánlják orvosok, betegek.
Készíti: „Sztankay” gyógyszerár,
Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

A zsidók közszolgálatának
megszüntetéséről szóló kor-
mányrendeletet a fővárosi hi-
vataloknál is végrehajtották.
Ennek értelmében 429 zsidót
bocsátottak el állásából. A tör-
vényhatósági bizottság ülésén
arról is beszámoltak, hogy az
elmúlt hónapban 4426 gyerme-
ket helyeztek el vidéken és a
főváros elemzési helyzete is
kielégítő.

Sportorvosi vizsgálóállo-
más létesül Marosvásárhelyen.
A nagyjelentőségű intézmény
előleklődéssel tekintenek
úgy a sportkörök, mint a város
közönsége.

426 zsidó üzletet csuktak
be Debrecenben. A zsidóknak a
gazdasági életből való kikap-
csolása során Debrecenben az
elsőfokú iparhatóság, valamint
a Kereskedelmi és Iparkamara
426 olyan zsidó üzletről készi-
tett kimutatást, amelyet végkép
becsuknak.

Többször kísérelt meg ön-
gyilkosságot - hatódjára sike-
rült. Russzin Ilona szatnári
ápolónő szerelmi bánatában
már ötször követett el öngyil-
kosságot különböző mérgekkel,
de mindannyiszor megmentet-
ték az életnek. Most morfium-
mal próbálkozott, 14 morfium-
injekciót fecskendezett a kar-
jaiba, amitől rövid idő alatt
meghalt. Az ügyben vizsgálat
indult.

Felhívás! A vöröskeresz-
tes házbetegápolási tanfolyam
bizonyítványai megérkeztek. -
Személyesen átvethető a Vörös-
kereszt-irodában Simonffy-u. 1.
sz. alatt naponta szombat kivé-
telével 10-11-ig.

Turista séta ma, vasárnap
délben a Nagyerdőn. Indulás 12
órakor a Központi Egyetem
elől, visszatérés a városba dé-
után 5 óratájban.

Illetékes helyről kapott ér-
tesítés szerint tábori postalá-
sokat felvenni még mindig
nem lehet. A tábori csomagfor-
galom új felvételének időpontja
közölvé lesz.

Viszonzás megváltás címén
vitéz Lajtay János / ezredes 250
P-t juttatott el kiadóhivatalunk-
ba a bombakárosultak felségé-
lyezésére.

A Közhasznú Munkásker-
tek Egyesületének ma (vasár-
nap) déli 11 órára hirdetett évi
rendes közgyűlése elmarad.

Dr. Szabó Géza ügyvéd
harcéri sebesüléséből felépült,
irodáját Tiszacsegéről áthelyez-
ve, működését Debrecenben
Werbőczy-utca 4. alatt folytatja.

Egyetemi magántanári ha-
bilitáció. A debreceni Dóczy-in-
tézet kiváló tanárát, a pallagi
mezőgazdasági főiskola szakelő-
adóját, dr. Kovács Lajost a sze-
gedi tudományegyetem magán-
tanárává habilitálta a geológiai
tudományok területén kifejtett
jelentős munkásságának elismeré-
sképpen. Magántanári elő-
adását az elmúlt héten tartotta
meg Szegeden „A jurakor élő
világa”-ról.

Tanfolyamhirdetés. A m.
kir. áll. felsőipariskolában meg-
kezdődik: 1. május 9-én eséplő-
és vetőmagtisztítógépezői
tanfolyam. Tartama: 8 nap.
Tandíj: 45.- P. 2. május 15-én
gépjavítótanfolyam. Tar-
tama 5 hét. Tandíj: sorozás
előtt álló leventéknek ingyen,
másoknak 165.- P és a vizsga-
díj. Igazgató.

Tanítóképzősök figyelme-
be! A leventefoglalkozás min-
den hétfőn 9-től 13 óráig
a Baromvásártéren van. Megje-
lenés kötelező, az esetleges mun-
kaadó a honvédelmi törvény ér-
telmében a leventéket foglalko-
zásra elbocsátani tartozik. A
próbázásokat megkezdjük, az V.
évesek a H. próba letételére
pénteken, 12-én a Baromvásár-
téren 9-kor jelenjenek meg.

Vasárnapi istentiszteletek

Retormátus istentiszteletek:

Nagytemplomban délelőtt 10 óra-
kor Kerekes János, délután 5 órákor
Tariska Zoltán. Kistemplomban 9
órakor Tamás Ferenc, 11 órákor dr.
Farkas Pál, délután 5 órákor Sulyok
Kálmán. Kossuth utcai templom-
ban 10 órákor Konez Zoltán, dé-
után 5 órákor Pokol Béla. Ká-
polyi G. téri templomban 9 órákor
Kolozsváry Kiss László, délután 4
órakor Rácz Zoltán. Ispóty-tem-
plomban 10 órákor dr. Sárközy La-
jos, délután 5 órákor Birinyi Já-
nos. Arpádtéri templomban 10 óra-
kor dr. Erdei Mihály, délután 3
órakor Fentős Tibor. Homokkerti
templomban 10 órákor Kovács Jó-
zsef, délután 5 órákor Pál Antal.
Nyilastalepi templomban 10 órákor
Sipos Károly, délután 5 órákor Már-
ton Károly. Csapókerti templomban
10 órákor dr. Dancsházy Sándor,
délután 3 órákor Balogh József. Ke-
rekestelepi templomban 10 órákor
Bányay Zoltán, délután 3 órákor
Bányay Zoltán. Egyetemi templom-
ban 11 órákor dr. Soós Béla. Au-
gusztai szanatóriumban negyed 10
órakor Púsky Imre. Egyetemi klini-
kákon egész héten át Szentes László
és Konez Zoltán. Ügyészségi fogház-
ban 10 órákor Magyar Bertalan.
Tégláskerti áll. iskolában 10 órákor
Dusicsa Ferenc. Téglavetői gyűl.
házban 9 órákor Erdei Károly. Wo-
lffkatelepi olvasóköri délután 3
órakor Pál Antal.

Tanyai istentiszteletek: Fancsika
9 órákor, Lélei út 11 órákor Udvar-
helyi György. Macs 10 órákor, Kis-
mács 2 órákor Nagy Sándor. Pallag
9 órákor Pál Antal. Ebek 10 órákor
Módnár Gyula. Hármashegy 10 óra-
kor és Lukaháza 3 órákor László
L. Elek. Óajúttó 3 órákor Szücs Ti-
bon. Városi szegényház 8 órákor
Kerekes János. - Konfirmációi ün-
nepesség Ondód I. Kádár dülő 10
órakor; predikál vitéz Szabó Endre,
konfirmál Kántor József, ágendázik
Rápolyi Árpád.

Gyermek-istentisztelet: Egyetemi
templomban fél 9 órákor Szentes
László.

Az egyetemi templomban május
7-én, vasárnap délelőtt 11 órákor
az egyetem által rendezett igehír-
dési sorozat tárgya: „Idő löbbé nem
leszen”. Igét hirdet: dr. Soós Béla
egyetemi ny. r. tanár.

Istentiszteletek sorrendje a Szent
Anna utcai róplébánia templomban.

Csendes misék reggel 6, 7, 8.20, 9
órakor. Fél 10 órákor a nagymisét
mondja és predikál: Jód Sándor..
Csendes misék még 11, háromnegyed
12 és fél 1 órákor. Este fél 7 órákor
májusi ájtatosság. Szent beszédet
mond Goes György hittanár.

A Homokkerten Dr. Vass Péter,
fogházban Goes György; Míkepér-
esen Dr. Zernye József, Szoboszlói-
úton Román Béla; Pallagosa Hesz
Ódán mondó szentmisét.

Szent István Ferences plébánia hírei

Ma d. u. 3 órákor kezdődik a já-
ték gyermekeink részére. Májusi ájt-
tatóságunk keretében végzett lelki-
szándoklásunk második hetében is
minden nap reggel 7 órákor van az
engesztelő és könyörgő szentmise.
Esteként fél 7 órákor tartjuk esti
ájtatosságunkat. Ma este, kedden és
szombaton este szentbeszédet is mon-
dunk a fatimai jelenéssel kapcsolat-
ban. Ma este fél 6 órákor a Szent Fe-
renc Világi Rendjének grúlése a
Plébánián. Tanyákon délelőtt 9 óra-
kor Halápon, 11 órákor Nagycserén
lesz szent misé és szentbeszéd.

A domonkány plébániatemplomban

az istentiszteletek sorrendje. 7 óra-
kor rózsafüzérés szentmise, kitett leg-
méltóságosabb Oltárszentággal. 8
órakor esendés szentmise 9 órákor
énekés nagymise, szentbeszéd. Fél
10 órákor esendés szentmise, rö-
vid szentbeszéd. A szentmiser
énekkar énekel.

Este 6 órákor rózsafüzér ima. Fél
7 órákor májusi szentbeszéd, szentí-
sége litánia áldással. A Téglavetőben
a szentmise elmarad, mert az ovodát
a Művelődési Bizottság lezárta.

Az evangélikus templomban:
Vasárnap d. e. 10 órákor
este 5 órákor istentisztelet. Predikál
dr. Pass László.

A gör. kat. templomban
D. e. negyed 8 órákor reggeli isten-
tisztélet. 8 órákor diákmissa szentbe-
széddel; 9 órákor katonamissa szentbe-
széddel; 10 órákor nagymise, mise
után ha alkalmas lesz az idő, buza-
szentelési körmenet. Háromnegyed 12
órakor esendés szentmise. D. u. fél 4
órakor rózsafüzér ájtatosság. 4 óra-
kor veespernye és utána májusi ájt-
tatosság. Délután 7 órákor kezdődik
esőtörtökön szentbeszéd.

Az unitárius templomban:
Május 7-én, vasárnap délelőtt 10
órakor tartandó istentiszteleten Fe-
renc József lelkész szolgál.

Családi értesítő. Az elmúlt
nap egészséges fiúgyermeknek
adott életet Kaplonyi György
Istvánné, sz. Nánási Katalin. A
boldog apa, Kaplonyi György
hírlapíró, a Debreceni Újság -
Hajdúföld belső szolgálatot telje-
sít. Az örömhírt levélben tudat-
ták vele. A fiatal anya és kisfia
egyébrent a legjobb egészség-
nek örvendenek. A boldog csalá-
di esemény alkalmával számo-
san fejezték ki szerencsekívá-
nataikat.

Gyógyíthatatlan betegsége
miatt felakasztotta magát egy
gazdálkodó. Lada Imre 57 éves
hajdúböszörményi „gazdálkodó
a múlt nap lakásának mester-
gerendájára felakasztotta ma-
gát. Mire hozzátartozói rátalál-
tak, már halott volt. Nyomozás
során megállapították, hogy az
idős gazdálkodó gyógyíthatatlan
betegsége miatt végzett ma-
gával. Miután bűncselekmény
nem történt, a debreceni királyi
ügyészség megadta a temetési
engedélyt.

Eperfára akasztotta fel
magát egy fiatal tépei fiú. Meg-
döbbentő öngyilkosság történt
a múlt nap Tépe községben.
Szántó Tibor 16 éves fiú udva-
ruknak eperfájára felakasztot-
ta magát és mielőtt még segít-
hettek volna rajta, meghalt. -
Tették oka ismeretlen. A deb-
receni királyi ügyészség kiad-
ta a temetési engedélyt.

Szülők figyelmebe! Sinaí
gyorsíró- és gépíróiskolába ál-
landó beiratkozás Piac-u. 73. -
Debreceni tank. kir. főig. eng.
szám: 5548/1943-44.

Még mindig van kedve te-
ketzni a zsidóknak. A debre-
ceni rendőrség őrizetbevette
Zilbermann Sámuelné. Hatvan-
ötös 36. szám alatti lakost, aki
Balla Ferenc, Szent Anna-utca
18. szám alatti lakosnak szabó-
kellékeket a megengedett áron
felül adott el. Sámuelné ki-
hallgatása után átkísérték a ki-
rályi ügyészség fogházába.

Az Antibolsevista Tábor felhívása

Magyar egyetemi hallgatók,
tisztviselők, iparosok, kereske-
dők, gazdáljak, munkások! Je-
lentkezzetek az Antibolsevista
Ifjúsági Táborba!
Vár benneteket az Antibolse-
vista Ifjúsági Tábor!
Jelentkezni lehet vasár- és
ünneppnap kivételével minden
nap este 6 és 7 óra között Kos-
suth-utca 43. szám alatt a Tu-
ruvárbán.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1.
Telefon: 27-73. - Arany Egyszarvú
Grósz Nagy F., Kossuth-utca 8. sz.
Telefon: 24-96. - „I. Rákóczi”
Arany Örökösök, Miklós-utca 55. sz.
Telefon: 27-43. - „Sztankay” Né-
meth László, Szent Anna-utca 64. sz.
Telefon: 25-58.

Nyilatkozat

A debreceni kir. ügyészség el-
nöke a következő nyilatkozat
közlésére kért fel szerkesztőse-
güinket:

Az „Egyedül vagyunk” e. tár-
sadalompolitikai folyóirat f. évi
május 5-i számában személye-
met ért alaptalan támadásért a
törvényes lépéseket megtettem.
Dr. Mező Sándor,
a debreceni kir. ügyészséget ve-
zető kir. főügyész helyettes.

D. dr. Révész Imre püspök
ittthon. D. dr. Révész Imre, a fi-
szántúli ref. egyházkerület püs-
pöke Budapestről pénteken ha-
zaérkezett.

Dr. Kötöcsy Sándor pol-
gármester hazaérkezett Buda-
pestről. Dr. Kötöcsy Sándor
polgármester, Zöld József he-
lyettes polgármester, Bacsoni
Sándor főjegyző és Ary Lajos
számviteli főtanácsos a bel-
ügyminisztériumban fontos tár-
gyaláson vettek részt. Itt a szer-
vezési tervüket teljes egészé-
ben elfogadták. A városi fő-
tisztviselő dr. Kötöcsy Sándor
polgármesterrel az élen vissza-
érkeztek a fővárosból és átvet-
ték hivataluk vezetését.

Az Anyák találkozójának
utolsó összejövetele 1944 május
7-én délután 4 órákor lesz a Ho-
mokkertenben. Előadók: özv.
Schütz Ernőné: Az edényvárosi
hivatás; dr. Gál György városi
orvos vetített képes előadást tart
„Az anyaság és csecsemőgondó-
zásról” címen. Befejelőt mond:
dr. Vass Péter gimn. tanár. Sze-
repelnek a Svetits-intézet tanít-
tóképzős növendékei énekel és
szavalattal. Harmoniumon ját-
szik Tornai Annus IV. tan. kép-
zős növendék.

Adomány a Vöröskereszt-
nek. Egy magát megnevezni
nem akaró úriasszony a tegnapi
nap folyamán 45 pengőt küld-
ött be lapunkhoz, hogy azt jutt-
assuk el a Vöröskeresztnek. -
Az úriasszony hazafias lélektől
átitatva véredadásra jelentkezett
a honvédek számára s ennek
tisztelődíját küldte be hozzánk.
A rendkívül szép cselekedetért
köszönetet mondunk és az ösz-
szegyet eljuttatjuk illetékes
helyre.

Gyászrovat

Rácz Janesi

Ismeri szegényebbek lettünk egy nagy magyar cigányprimással. Szomorúan vettük a hírt, meghalt Rácz Jancsi, az országosan ismert debreceni cigányprimás.

Rácz Jancsi Debrecenben és Magyarországon talán mindenki ismerte. A régi Debrecen hangulata szállt fel a teremben, ha kézbe vette a vonót. A legnagyobb mestertől tanult, megboldogult Magyar Imre tanítványa volt, évekig második primása az Angol Királynőben. Mikor Magyar Imre elment Debrecenből, ő vette át a primét. Mikor az Angol Királynő megszűnt, a Pál söröző emeleti termébe ment zenekarával. Huzamosabb időre nem hagyta el Debrecen soha. Ugy is emlegették, mint Debrecen cigányprimását.

Rácz Jancsi 1895-ben született, negyedszázaddal ezelőtt vette kezébe zenekarban a vonót. Eppen 25 éves jubileumát készült megünnepelni, amikor beteg lett. Két hónappal ezelőtt olyan súlyos volt a betegsége, hogy orvosi tanácsra magaslott üdülőre ment. Mátraházán töltött több, mint egy hónapot, de egészségi állapota csak rosszabbodott. Egyre kedvetlenebb lett hiányzott neki Debrecen. Két héttel ezelőtt volt utoljára a vonó a kezében, amikor letette, azt mondta a körülötte állóknak: érzem, már nagy baj van.

Néhány nap múlva aztán hazatért Debrecenbe. Érezte a halálát, ebben a városban akart utoljára lenni, amelyik egész élete folyamán annyira a szívéhez kötődött. Hazahozták, még néhány napig élt. A Mátraházán letett hegedű már nem volt ereje és alkalmá megégszer kezébe venni. Meghalt Jancsi s elűnt vele a régi idők nagy cigányprimásainak egyike.

Külföldön is volt többször, Berinben és Lengyelországban tett nagy utakat, útját mindig az elismerés és a siker kísérte. Többször fellépett a rádióban. Elmehetett volna a fővárosba, de nem lett hűten Debrecenhez. Ugy hozzátartozói ehhez a városhoz, mint a Nagyerdő öreg főlegények bármelyike. És ha megmondjuk, nem is volt olyan öreg. Még a huszonöt éves jubileumát se tudta már megérni, hamarabb eljött érte a halál.

Feladhatatlan lesz Rácz Jancsi Debrecennek. Hétfőn délután 5 órakor temetik a Köztemető díszravatalozójából. Egy nagy magyar cigányprimást fognak a koporsóban kikísérni a gyászolók.

Hosszas betegség után meghalt Rácz Jancsi zenekarvezető cigányprimás, képzett karmester, az Orvoskar Csaba B. E. örökös tb. főorgonista, a Hittudományi Boockay B. E. főorgonista, a SZEPEHE főkrónikása stb. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a róm. kat. egyház szerint.

Kovács János gazdálkodó 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szerint. Lakás: Majosi-utca 40. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Galyás Imre Gyula örvényező 23 éves korában elhunyt. Temetése Berettyóújfaluban vasárnap délután 3 órakor lesz a református egyház szerint. Lakás: Berettyóújfalun Szűllő tér 9. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Lek Istvánné — Szabó Irén életének 59-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szerint. Lakás: Ondód úti dűlő 27. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLÁMHOSSZ

Május 6. Szombat. Következő honvédeink megnyugtató itthoni szeretettel, hála Istennek, a legjobb egészségnek örvendenek, ezért kéri szeretettel, ne aggódjanak értük, még akkor sem, ha átmenetileg nem kapnak tőlük levelet. Ettől függetlenül sok lapot és levelet várnak rendeltetési helyükre, mert — mint mondották — minden itthoni sor nagy örömet jelent a messze idegenben. Szerető csókjait, megnyugtató üzeneteket és szívélyes üdvözlőleveleket küldik következő hozzátartozóiknak:

Berettyóújfalun: B. Kiss Béla szakaszvezető a B. 545. tábori postáról feleségének.

Debrecen: Pallás Imre honvéd a K. 223. tábori postáról szüleinek, rokonainak és Ferencczi Irénkének.

Debrecen: Nagy János szakaszvezető a K. 223. tábori postáról szüleinek, feleségének és kisfiának, valamint ismerőseinek.

Debrecen: Fóris János örvényező a H. 813. tábori postáról szüleinek, feleségének, kisfiának. Kéri őket, ne nyugtalankodjanak, mert a róla terjesztett hírek teljesen alaptalanok. Hála Istennek, nagyon jó egészségnek örvend és külön is kéri, hogy írjanak.

Debrecen — Polgár: Hege-düs László honvéd a H. 119. tábori postáról szüleinek, rokonainak és ismerőseinek.

Tetétlen: V. Vessző Lajos tizedes a B. 171. tábori postáról szüleinek, testvéreinek és nagy-

apjának. Debrecen: Búzas Imre honvéd a B. 717. tábori postáról feleségének és nővérének.

Hajdúböszörmény: Gyöngyösi Zsigmond honvéd a B. 171. tábori postáról édesanyjának, testvéreinek és ismerőseinek.

Debrecen: Horváth Zoltán százados az M. 891. tábori postáról Mackónak.

Hajdúszoboszló: Jeges Kálmán szakaszvezető a B. 171. tábori postáról feleségének és ismerőseinek.

Debrecen: Rigó Béla honvéd a B. 171. tábori postáról testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek.

Balmazújváros: Csordás József honvéd a B. 171. tábori postáról szüleinek, testvéreinek és menyasszonyának.

Monostorpályi: Asztalos András honvéd a B. 171. tábori postáról szüleinek, testvéreinek és hozzátartozóinak.

Debrecen: Fábán Lajos örvényező a H. 119. tábori postáról menyasszonyának és rokonainak, valamint szeretteinek.

Hajdúböszörmény: Stiposs Béla honvéd a B. 171. tábori postáról feleségének és édesanyjának.

Téglás: P. Kovács László tizedes a H. 119. tábori postáról feleségének, szeretteinek és ismerőseinek.

A Magyar Rádió útján naponta elhangzó üzenetek közlését legközelebb, keddi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

If. Székely Szücs Sándor

Életének 26-ik évében meghalt ifj. Székely Szücs Sándor eszerépkályhás-mester. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szerint. Gyászolják: szülei, testvére, sógora, nagybátyjai, nagynénje, jóbarátai és a rokonság. Lakás: Homok-utca 66. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Ifj. Székely Szücs Sándor

eszerépkályhás-mester 35 éves korában elhunyt. Temetése kedden 5 órakor lesz a díszravatalozó teremből. — Gyászolják: szülei, testvére, sógora, nagybátyjai, nagynénje, jóbarátai és a rokonság. Lakás: Homok utca 66. Gebauer rendezi.

Kovács János gazdálkodó 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szerint. Lakás: Majosi-utca 40. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Galyás Imre Gyula örvényező 23 éves korában elhunyt. Temetése Berettyóújfaluban vasárnap délután 3 órakor lesz a református egyház szerint. Lakás: Berettyóújfalun Szűllő tér 9. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Lek Istvánné — Szabó Irén életének 59-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a református egyház szerint. Lakás: Ondód úti dűlő 27. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szűllő József máv. pályamunkás életének 34-ik évében elhunyt. Tene-técs hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemetőből a róm. kat. egyház szerint tartandó gyászima után. Lakás: Ebes 15. A temetést Csurka temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld tér 2. szám.

Váradi Kálmán honvéd. Temetése Szeghalomra való hazaszállítás után vasárnap délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezés.

Kokás Sándor kőművesiparos 66 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből. Lakás: Németh-u. 38. Dankó temetkezés.

Dalmi Gyula karp. örv. 23 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a köztemető 2. b. ravatalozó terméből. Lakás: Erzsébet-u. 53. Dankó temetkezés.

Kovács Istvánné

Biró Teréz református kanitónő 56 évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Nyíl utca 96. sz. Elhunytját férjén, testvéreire, anyósán kívül igen nagyszámú rokonság gyászolja. — Temetését Bartha vállalata végzi.

id. Jakab József

76 évében elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II.-a. ravatalozó terméből. Lakás: Debinszki utca 2. Elhunytját gyermekein, unokáin kívül igen nagyszámú rokonság gyászolja. Temetését Bartha vállalata végzi.

Uj férfidivat: a rövid nadrág

Az európai férfidivat — a női divattal szemben — csak igen kevés változást szenvedett hosszú időközön keresztül. Annál érdekesebb az indítvány, amely a férfidivatot akarja megreformálni; mégpedig nem annyira esztétikai, mint gazdasági szempontból. Az indítvány ugyanis arról szól, — hogy a férfiak hordjanak rövidszárú nadrágot.

A RÖVID NADRÁG MELLETT SZÓL

elsősorban, hogy ez jelentékeny anyagmegtakarítást jelent! A textilfront mai nehézségei mellett ez egymaga is annyira jelentős, hogy megérdemli, miszerint a gondolat megvalósításával komolyan foglalkozzunk.

A rövid nadrág sportszerű külsőt kölcsönöz és ha a gondolat szokatlan is, hogy hivatalos helyiségekben rövidnadrágos tisztviselő fogadja a feleket, — ha a divat általánosossá válik, éppúgy megszokjuk, mint a tenispályán rövidnadrágos viselő férfiakat.

A rövid nadrágot eddig is hordták már egyesek. Láttunk rövidnadrágos biciklistákat, — sportférfiakat és levéntevezőket. Nincs tehát egyébről szó minthogy az itt-ott, elvéve előfordul és a kényelmi szempontot a hiúság fölé helyező rövidnadrágosok példáját általában kövessék.

AZ ÚJ FERFIDIVAT

elterjedése — egyesek szerint — egyedül úgy válna lehetségessé, ha kötelezővé tennék. Sokan ugyanis szívesen hordanák a rövidnadrágot, de hiányzik a bátorságuk ahhoz, hogy elszakítsák a szokástól.

Az új divat egyébként is annyira új, amennyiben Európa egyes vidékein, így Ausztriában, Bajorországban emberemlékezet óta rövid nadrágban járnak a felnőttek is. A gyakorlatban pedig a háború előtti években kezdtek el ezt a háborús divatot kultiválni és így nemzetgazdasági szempontból sok anyagot szabadítottak fel egyéb nélkülözhetetlen célokra.

A FERFIKAI HIUAK

Bár ezt a tulajdonságukat tudatosan igyekeznek tagadni, valóság az, hogy a rövidnadrágos divat ellen tiltakozni fognak mindazok, akiknek lába formátlan.

Általában pedig az a tapasztalat, — a férfiközönséghez ez irányban intézett körkérdeésre kapott feleletek alapján, — hogy a 40 éven felüli férfiak tiltakoznak az újítás ellen, míg a fiatalabb korosztály örömmel kész az új divatot elfogadni.

Szentmiklóssy Erzsike 18 évében elhunyt. Temetése kedden délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. sz. ravatalozójából. Lakás: Tegez utca 27. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kiss András 23 évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Homoki Lajos világiási vállalkozó 47 évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Géza utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Debreceni Újság-Hajdúföld sakkrovaia

Rovatvezető: Bánfalvi Sándor.

132. GRÜNFELD-VEDELEM

Játszották Magyarországon levezetési bajnokságáért 1941—42-ben.

Bánfalvi Anselm E. (Békéscsaba) 1. d4, Hf6 2. e4, g6 3. He3, d5 4. e3, Fg7 5. Vb3, e6 6. Hf3, 0—0 7. Fd2, b6 8. Bc1

(Ebben az állásban szokatlan. Világos nem siet a királysárrny fejlesztésével, mert megfigyelési szerint sötét a vezérszárrny előbb erkezik.)

8. — Fb7 9. cd5, cd5 10. Fe2 (Jobb He5) Hc6! 11. Va4 (Akadályozni kell Ha5—c4 felvonulását) Bc8 12. 0—0, e6 13. He5! Hd7! 14. Hc6, Fc6 15. Fb5 (Va77-re Ba8) Fb5 16. Hb5, a5 17. Bc8 (Jobb, mint azonnal b4. Pl.: 17. b4, Ba8!)

17. — Vc8 18. b4, ab4 19. Fb4, Va8! 20. Ha7.

(Bevezetése egy olyan hadműveletnek, amire a sakk történelemben még nem volt példa. Célja a két könnyű tiszt cseréje a bástya ellen.)

20. — b5! (Arra számít, hogy Va3-ra Bb8 22. Bc1, Ff8 23. Ff8, Hf8 24. Hb5, Va3 25. Hb3, Ba8! 26. Bc3, Hd7 után kievickél. 22. Bc1 helyett Hb5 tiszlet veszt. Végtül 21. Va6 sem sokja eredményezel.)

21. Vb5!! (Az eszme) Va7 22. Ff8, Kf8 (Világosnak már a 18. lépésnél nagy fejtörést okozott az a lehetőség, hogy ide a futóval is lehet ülni. Mind a két változatnak meg vannak az előnyei és hátrányai.)

23. a4! e5! (Ez a Kf8 előnye. A futó játékba jön és az a4 gyalogos feltartásának lehetősége erősödik.)

24. de5, Fc5 25. Bd1, d4! (Hf6-ra a H. nagyon messze kerül a vezérszárrnyfő!) 26. Vb4! Ke8 27. ed4, Ff6 28. Bc1, Kd8 (A dolog úgy fest, mintha világos maga is kényseritene a c8-on lehetséges mattal a sötét királyt a vezérszárrny felé, ahová ügyis törekszik.)

29. d5, Fd4! 30. d6!! (A 28. Bc1 lépés intenciója). Ff2! 31. Kh1, Vb6 (Változatok: 1. 31. —, Vc3 32. Vb2, Vd4 33. Vd4, Fd4 34. a5, vagy 32. He5 33. Vb8! Kd7 34. Vc7! Ke6 35. Ve7! Kd5 36. Bd1! nyer.)

II. 31. —, Vd4 32. Va5! Hb6 33. Va7, Vd6 24. a5, vagy 32 —, Vb6 33. Vg5! f6 34. Vd5 nyer.

III. 31. —, Fe3 32. Vh4! g5 33. Vh7 nyer.

IV. 31. —, h5 32. Ve4, He5 33. Vf4 nyer. Tehát volt mit kiszámítani.)

32. Vb6, Fb6 33. a5!!, Fa7 34. Bc7, Fb8 35. Bb1, Ke8 36. a6. (A gyalog tehát idejében beérkezett. Most láthatjuk, hogy a futó nem léphet Bc7 és a7 — a király Bb8 és a7 miatt. A huszár sem mozoghat, amint mindjárt kiderül.)

36. —, f6 17. g3, h5 38 Kg2, g5 39. Kh3, He5 (A másik változat: 39. —, f5 40. Kg2, f4 41. g4, g4 42. h4! f3! 34. Kf1, f2 44. Kg2! és nyer, mert He5 ki van kényszerítve.) 40. Bc7!!, Fc7 41. a7, Fd6 42. a8V! Kd7, 43. Vh8, Ke6 44. Vh5, He4 45. Vg6, Ke5 46. Kg4, Kd5 47. Vg8!

Sötét, miután a gondolkodási időt többször átérté, itt többszöri felhívásomra sem válaszolt. A játszmát nem mentheti. Pl.: 47. —, Ke5 48. Ve8! Kd5 49. Kf5 és feladhatja, mert Fe5-re Va8! nyeri a huszár, más lépésekre pedig a gyalogok hullnak. 48. —, Kd4-re 49. Kf5, Fe5 50. Va4! nyer.

A Debreceni Újság-Hajdúföld számára elemzte Bánfalvi Sándor.

MOZI

FUTÓTŰZ. A magyar színészet hátkoráról szól ez a film, főhőse Doryné, a legendáshírű magyar színésznő. Egyet nem érünk a filmből, miért nem lehetett a Futótűz jobb címe adni neki. Egyébként a rendezés, kiállítás és korszerű levegőt tekintve a film sikeresnek mondható, szép énekszámok vannak benne. Meglepetés a főszereplő Szabó Ilonka játéka, akinek az Operaház színpadáról ez az első filmkínécsandás, de kitűnően sikerült. Még sok siker várhat rá a magyar színpadon. A többi szereplő is kitűnően látja el feladatát. (Hungária.)

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓJA

1944. évi május hó 8-tól 1944 május hó 14-ig.

Rádió-hírszolgálat

MAGYAR NYELVŰ HIREK:

- 21.25 Dunai német adók 253.4 m. (Brünn.)
- 9.30 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
- 7.15 Dunai német adók 325.4 m. (Brünn.)
- 8.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám.
- 8.00 Zágrábi rádió 276 középhullám.
- 17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
- 18.30 Olasz rádió 1925 rövidhullám.
- 19.15 Dunai német adók 325.4.
- 10.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és H. középhullám 221 és 203 m.

Hétfő

Május 8.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Zenekari-művek.
- 10.00 Hírek.
- 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 11.15 A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 11.40 Székely várak. Lévy Lajos előadása Sóvárról és a szentdemeteri várkastélyról. — Felolvasás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Suppé: Reggel, délben, este, nyitány. 2. Borsai: Magyar daegyveleg. 3. Ruzinkó Nándor: Hortobágy. 4. Vincze Ottó: Toborzó és paróditás. 5. Zander: Balott-jelenet. 6. Eördögh János: Meseországban. 7. Sándor Jenő: Operett és filmegyveleg. 8. Krome: a) Falusi vigélet. b) Szivárvány szerenádj. 9. Ujvári József: Levegő hősei, induló.

- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Folyamórok fúvószenekara. Vezényel Ifj. Fricsey Richárd. 1. Pongrácz Géza: Magyar vitézek induló. 2. Adám: Ha én király volnék, nyitány. 3. Johann Strauss Művészet, keringő. 4. Fricsey Richárd: Paravicini Jenő ezredes induló. 5. Ruzinkó Nándor: Mese a Bosporusz, közzene. 6. Perla: Vencel: Magyar dalok, induló. 7. Széperdős Béla: József főherceg, induló.
- 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 2.50 Zenekari művek. 1. Hayd: D-dúr (óra) szimfónia. 2. Beethoven: Esz-dúr zongoraverseny. 3.55 Mikszáth Kálmán kortársai. Thury Zoltán: Felleg c. beszédes. Felolvasás.
- 4.20 Szalonötös. 1. Rust: Tiltott gyümölcs. 2. Grieg: a) Solveig dala; b) Anitra tánca. 3. Schönherr: Mese. 4. Kemény Ákos: A vidám kínai.

- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Kárpáti emlékek. Szondy István előadása.
- 5.20 Népdalkincsünk gyöngyei. Népegy Lucin és Döry József énekel, kíséri Bura Pál cigányzenekara.
- 6.00 Vezényel a szerző. Figeidy Sándor vezényli a Budapesti honvéd őrszolgálati zenekart. Közreműködik Iván Margit ének. 1. Magyar ünnepi nyitány. 2. Két dal a) Csak azért, b) Ha. 3. Téma változatokkal. 4. Scherzo.
- 6.40 Vegyilipar a középiskolában. A közvetítést Szegedről vezeti Budinszky Sándor.
- 8.50 Hírek.
- 7.00 Így történt...

- Bágyoni Váro Andor beszél a megszállott Páris ébredéséről.
- 7.10 Az Operaház zenekara. Vezényel Berg Ottó.
- 8.20 Az idő sodrában. Az egyetlen út. Vitéz Görgey Vince előadása.
- 8.35 Hallgassák meg kérem új műsoromat. Rác Vali énekel, zongorán kíséri dr. Veress Nándor.
- 8.55 A honvédelmi minisztérium Légóltalmi Csoporffőnökségének közleménye.
- 9.10 Magyar zeneszerzők féltőrája. A Rádiózenekart vezényli Bertha István. 1. Kiszely Gyula: Erdőn, mezőn, zenesorozat. 2. Losonczy Dezső: Erdélyi szimfónia.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.20 Chopin-keringők.
- 10.40 Séta Operettországban.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 10.40 Hírek.

Kedd

Május 9.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Délelőtti zene.
- 10.00 Hírek.
- 10.10 Hangszerszólók.
- 11.15 Operett részletek.
- 11.40 Sopron hatvan évvel ezelőtt. Hamvas József előadása. Felolvasás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána: Roósz Emő szalonegyüttese. 1. Johann Strauss: Örüljétek az életnek. 2. Hámosi Béla: Szerenádj. 3. Jerochnik: Spanyol tánc. 4. Fricsey Károly: Május van. 5. Hrubay: Lehár, egyveleg. 6. Sándor Jenő: Bál éjszakák. 7. Bánáti Antal: Bölcsődal. 8. Köszegi Pál: Humorosok. 9. Saint-Saens: A hatvány. 10. Padilla: El Pelicario. 11. Kemény Ákos: Jöjj a gondolámra. 12. Raymond: A szívedet karjaimba. 13. Csajkovszkij: Dal szöveg nélkül. 14. Huszka: Szabad-e-gemé-nem?

- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.
- 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 2.50 Szórakoztató zene.
- 4.00 Gyermekdelután. „Anyák napja”. Irta és zenéje Hoppe Rezső műveiből összeállította Szabélné Hoppe Margit. — Előadják a gyermekszerepők Harsányi Gizit vezetésével.
- 4.30 Schubert: Rosamunda — nyitány. Drezdai Filharmonikusok.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 A Magyar Légierő Kísérleti Intézetének harcos hainál. A közvetítést egy repülőtérről vezeti Budinszky Sándor.
- 5.25 Áts Tivadar emlékhangverseny. Közreműködik Baksa Kató, kíséri Farkas Béla cigányzenekara és a Rádiózenekara.
- 6.10 Magyar hárfá, magyar lajt. Vörösmarty Mihály. Közreműködik Ujlaky László és Molnár Imre Lanton kísér Kovács Barna.
- 6.35 A német birodalmi rádió műsorából. Népzene.
- 6.50 Hírek.

- 7.00 A május mindig úgy jön el... Rádióegyveleg. Összeállította Zakál Dénes. A Rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes. Közreműködik Barabás Sári, Szivácssy Margit, Hámosy Imre és Udvardy Tibor.
- 7.55 Halhatatlan akta. Rádiójáték egy felvonásban. Irta Balla Sándor dr. Rendező Apáti Imre. Szereplők: Börcsök Mátyás, pipagyáros jelölt — Gárdaj Lajos; Marci, az unokája — Puskás Tibor; Hivataltal közeg — Koltay Gyula; Aktaapó, elnök — Pethes Sándor; Főtitkár — Rajzei Lajos; Titkár — Bogár Elek; Háznagy — Ihász László; Törvényesítési Akta — Benky József. Illetőségi Bizonyítvány — Vecsely Pál; Segélykérő Akta — Pethes Ferenc; Első Akta — Ujváry Lajos; Második Akta — Kabók Győző.
- 8.25 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
- 8.55 Zsidókérdés Magyarországon. II. rész. „A zsidóság Magyarországon 1867-ig.” Bosnyák Zoltán dr. a Zsidókérdést Kutató Intézet igazgatójának előadása.
- 9.10 Magyar zeneszerzők féltőrája. A Rádiózenekart vezényli Rajter Lajos Közreműködik Szab. Miklós ének.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.20 Donizetti Don Pasquale című operájából.
- 10.40 Mesterművek — mesterekkel.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 5.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági féltőrája.

Szerda

Május 10.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Zenekari művek.
- 10.00 Hírek.
- 10.10 Szórakoztató zene.
- 11.40 Tavasz rügyek. Rákosi Viktor elbeszélése. Felolvasás.
- 12.00 Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána Budapesti honvéd őrszolgálati zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Művészlemez. 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 2.50 Herrer Pál hadmunkaegyüttese. A közvetítést a Boldog Gizele román kat. iparos leányközpénközlőből vezeti Budinszky Sándor.
- 3.35 A német birodalmi rádió műsorából. Népzene.
- 3.50 A magyar honfoglalás emlékei Erdélyben. László Gyula dr. egyetemi magántanár előadása.
- 4.15 Muzsikáló zenei lexikon. Összeállította Böhm László. Cím-szavak: Bachmann Gottlob, Bachó István, Backer-Gröndahl Agathe, Backhaus Wilhelm.
- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Földszag. Pusztai Sándor tavaszi versciből ad elő.

- 5.10 Pertis Pál cigányzenekara muzsikál.
- 5.50 Honvédek műsora.
- 6.40 Vllággpolitikai kérdések — vélemények.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 A rádió hangversenydobogóján 50-ik est. Liszt művek. Közreműködik Korh Endre ének, zongorán kíséri Földes László, Szakoleczay Riegler Ernő orgona, Vásárhelyi György zongora és a Rádiózenekar Rajter Lajos vezényletével. Rendező Hegedűs Árpád.
- 8.00 Bulgária állaj a harcot? Övedy János előadása.
- 8.15 A könnyű zene mesterei. Paul Lincke és Josef Strauss művek. A Budapesti Hangversenyzenekart vezényli Fridl Frigyes. 1. Lincke: Lysistrata, nyitány. 2. Lincke: Keringő. 3. Lincke: Lysistrata — Jánosbogarika, idill. 4. Josef Strauss: Falusi fecskék, keringő. 5. Lincke: Baletnyitány. 6. J. Strauss: Életem, szerelmem és gyönyör, keringő. 7. Josef Strauss: Gondnőkü, gyorspolka.
- 9.00 Dolgozó magyarok. Kézműves iparosság a hadiiparban. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
- 9.10 Magyar zeneszerzők féltőrája. — Régi híres nóták.
- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.20 Részletek Bizet: Gyöngyhájszok c. operájából.
- 10.40 Tito Schipa és Greta Keller Hatalokát énekel.
- 11.00 Gézy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Bozsoni: Menüett. 2. Heuberger: Operett-részlet. 3. Csajkovszkij: Fájdalmas dallom. 4. Glasner Margó, keringő. 5. Nick: Nyáron, blues. 6. Bocce: Tangó. 7. Fortrot.
- 11.25 Respighi: A madarak, szvit.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 10.40 Hírek.

Csütörtök

Május 11.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 „Üzen az otthon” A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek, közlemények.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.00 Hírek.
- 10.10 Szórakoztató muzsika.
- 11.40 Akik életünkért harcoltak. III. rész. Irta Müllerné Mikcs Margit. Felolvasás.
- 12. Harangszó — Fohász — Himnusz. Utána Hanglemezek.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Weidinger Ede szórakoztató zenekara. 1. Járni Richárd: Napugár keringő. 2. Carcer: Pinguin szerenádj. 3. Fényes Szabolcs Szép volt dal. 4. Macho: Szerenádj. 5. Losonczi Lajos: Csurgói emlék. 6. Siede: A kis cica.
- 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
- 3.00 Beszkár-zenekar. Vezényel Müller Károly. Közben 3.30 Műveltek iskolája: Hit- és erkölcsstan. Dr. Hankiss János egyetemi tanár előadása. Felolvasás. Közreműködés előadásorozat.
- 4.10 Szerelmi rontások. Benedekfalvy Luby Margit előadása. Felolvasás.
- 4.30 Vivaldi: A tél (Augusto zenekart vezényel Molnari.)

- 4.45 Időjelzés, hírek.
- 5.00 Magyar zeneszerzők féltőrája. A marosvásárhelyi állami Tanítóképző Intézet énekkara. Vezényel Kiss Elek.
- 5.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Szőlészeti és borászati időszakos tanácsadó. Fornády Elemér előadása.
- 5.55 Filmről-filvre. Összeállította és * Budapesti Hangversenyzenekart vezényli — Paul Tibor. Közreműködik Szabó Ronka és Szabó Miklós és Földényi énekkar.
- 6.35 Beszéljünk az ipar és kereskedelem védelméről. A közvetítést a szegedi Kereskedelem és Iparkamarából vezeti Budinszky Sándor.
- 6.50 Hírek.
- 7.00 Magyar nóták. Hámosy Imre énekel, kíséri Lósi Horváth Gyula cigányzenekara.
- 7.30 Humanizmus. Mészáros Gyula dr. egyetemi tanár előadása.
- 7.50 A mi vendégeink. Tibor Freso vezényli a Budapesti Hangversenyzenekart a magyar-szlovák cserében.
- 8.50 Háborúban a gyermekről. Albrecht királyi herceg előadása.
- 9.10 A Budaest honvéd őrszolgálati zenekara indulókat játszik. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Pulz Jenő Otrantó. 2. Bachó István: 1. honvéd gyalogezred. 3. Bachó Ludovika. 4. Sziczi József: Honvéd kerületi induló. 5. Paulwetter: Eljén a haza. 6. Fricsey Richárd: Kis angyalom. 7. Kraul Antal: Magyar induló. 8. Lehár: Magyar induló.

- 9.40 Hírek.
- 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
- 10.10 Se szó, se beszéd muzsika.
- 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
- 10.40 Hírek.

Péntek

Május 12.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 6.00 Üzen az otthon. A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
- 6.25 Ebresztő, Torna.
- 6.45 Reggeli zene.
- 7.00 Hírek, közlemények.
- 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35 A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 10.00 Hírek.
- 10.10 Zenekari művek.
- 11.40 Az átörökös törvényei. Müller József dr. orvosi előadása. Felolvasás.
- 12.00 Harangszó, Himnusz, Fohász. Utána Rendőrszenekar. Vezényel Bánfalvy Miklós. 1. Kiszely Gyula: Remefela. 2. Zoltai Zoltán: Vadvirágos Maros partján. 3. Lejár: Kék mazur. 4. Harangzó Tamás Koboldok tánc. 5. Eismann: Csaldunk szegény. 6. Horváth Dezső: Sivatagiórjána. 7. Back Ferenc: Havasi gyopár. 8. Réboch: Szakszafon szóló. 9. Pálóczi Horváth Dezső: Barcarola. 10. Várhalmi Oskár: Induló.
- 12.40 Hírek.
- 1.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
- 1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00 Baletzene.
- 2.30 Hírek. Műsorismertetés.
- 2.55 Guttenberg György szalonzenekara.
- 3.50 A börtönlődik elterjedése. Földmann Jenő dr. egyetemi magántanár előadása.

Javítsa rádióját szakemberrel!
FERENCZY
 rádióhibakereső, Cegléd-u. 1. Telefon 38-35

4.10 Márta Terézia 1. honvéd gye-
 logezend zenekara.
 Vezényel Várhalmi Oszkár.
 1. Kéler: Rákóczi nyitány. 2. Fu-
 csik: Alomidéa. keringő. 3. Fi-
 gedj Sándor: Kuruc ábránd. 4.
 Várhalmi Oszkár: Bakanóték, in-
 duló.
 4.45 Időjelzés, hírek.
 5.00 Német hallgatóknak.
 Für unsere deutschen Hörer.
 5.35 Sportközlemények.
 5.45 Magyar népzene. Molnár
 Imre dr., a Zeneművészeti Főis-
 kola tanárának előadása. Közre-
 működik Szecskó Irén és Csóka
 Béla. Kísér Oláh Kálmán cigány-
 zenekara.
 6.15 Trubadúr. Az Operaház május
 11-i előadásának felvétele. Dalmű-
 négy szaxszabban, nyolc képből. Ze-
 néjét szerezte Verdi. Vezényel
 Falloni Sergio.
 Személyek: Luna gróf Paló Imre
 dr., Leonóra — Rigó Magda;
 Aucena — Leczó István; Feri
 nando öreg huncos — Litassy
 György; Inez Leonóra barátnője
 — Lauer Mária; Egy öreg ci-
 gány — Szomoró István János.
 Ruiz — ifj. Toronyi Gyula; Egy
 hímző — Holay Béla.
 6.50 Hírek.
 8.35 Az olasz központosági testület
 budszeregi.
 Mihályi László előadása. Pelső-
 vári.
 8.50 Magyar népzenei felvétele.
 Szórakoztató zene.
 4.20 Magyarok a vártán.
 Aközevitteit vezeti Budínszky
 Sándor.
 8.40 Hírek, lövészeredménytek.
 10.10 Hírek német, angol és francia
 nyelven.
 10.20 László-ábrándok.
 10.40 Kinek a nótája, kinek a pri-
 mása.
 Bura Sándor, Sári Elemér, Oláh
 Kálmán és Farkas Béla cigányze-
 nekara muzsikál.
 11.45 Hírek.
 BUDAPEST II. MŰSORA:
 5.00 Hírek német, román, szlovák,
 orosz és horvát nyelven.
 6.45 Hírek.

5.40 Ríhan a felleg.
 Tóth László előbeszélése.
 6.00 Nóták virágai.
 Vörös Sári és Szántó Gyula éne-
 kel, kíséri Horváth János cigány-
 zenekara.
 6.40 Küllőgyűjtő tájékoztató.
 6.50 Hírek.
 7.00 Magyar művésztelekek.
 7.15 Időszervi gondolatok egy hősi
 emlékmű előtt.
 A vadászcsapatok bajtársi köre
 nevében előadást tart vitéz Né-
 meth Lajos vezérőrnagy.
 7.30 Hanglépek innen-onnan.
 8.00 Májusi regény.
 Endrődy Béla verselt. Szelezky
 Zsila mondja el. A zenei részt ös-
 szállította és rendezte A. Balogh
 Pál.
 8.50 Műsorunk következő száma:
 Pethe Sándor.
 9.00 A mi dalaink.
 A rádiózenekari vezényel Fiedl
 Frigyes. Közreműködik: Homfhy
 Hanna és Solty György.
 9.40 Hírek.
 10.10 Hírek német, angol és francia
 nyelven.
 10.20 Ki mit szeret? Y
 11.45 Hírek.
 BUDAPEST II. MŰSORA:
 5.00 Hírek német, román, szlovák,
 orosz és horvát nyelven.
 5.30 A Földművelésügyi Minis-
 terium mezőgazdasági felőrlője.
 10.40 Hírek.

Orgonazugás

Dicséret, dicsőség Neked Isten!
 Dicséret, dicsőség Neked Isten!
 Téged dicsőít a csillagos égből,
 Hegyek, tengerek, fű, fa, virág,
 A végtelenség, az egész világ.
 A Te szavadra életem kelnek,
 Életek múlnak,
 Napok, égicsodák megremegnek,
 Földek leborulnak,
 Mind az élet, mind a halál!
 Megnyugvást csak Benned talál.
 Áldott vagy Mindenség-uro!
 Halleluja! Halleluja!
 Halleluja! Halleluja!

Kicsi vagyok, porszem vagyok,
 Kicsi vagyok, porszem vagyok,
 De Atyám a Tied vagyok,
 Oh, Atyám a Tied vagyok.
 Te áldott nap, szereted
 Reám omlik, reám ragyog.

Zengjen minden szív, száj, lélek
 Dicséretet Istennek,
 Keblünkben hűla dobogjon,
 Az egyik felibőlجون
 A hang, a lóng, a fűz, a szikra
 A szeretet heve szítja.
 Oh, dicsőséges, hatalmas,
 Csodálatos, diadalmos,
 Soha el nem múló jószág,
 Örök, drága lehaljóság.
 Halleluja! Halleluja!
 Halleluja! Halleluja!
 Áldott vagy Mindenség-uro!
 Áldott vagy Mindenség-uro!
 Ámen... ámen... ámen...

Dr. MESZAROS SANDOR orvos.

A tengerimoly elleni kötelező védekezés

A tengerimoly elszaporodása foly-
 tán a tengeri termésminket érhető kár
 elkerülése végett a m. kir. Földmü-
 velésügyi miniszter Ur 512.436-1942.
 XI. 2. számú rendelete alapján az ér-
 dekeit gondakodásosság figyelmét a kö-
 vezőkre hívom fel:
 A tartón és a földön maradó ku-
 koricszárát fel kell szedni, s ha az
 megszáradt a helyszínen el kell égetni.

Az a tengeri szárat pedig, amely-
 re a gondának mint tárolóanyagra
 május hó 15-e után szükség lesz, le-
 veleltől tisztára kell tisztítani és mi-
 előbb el kell vernelni akként, hogy
 azt földbe ásott gödörbe kell elhelyez-
 ni és legalább rémteret vastag szal-
 maréteggel kell leborítani. A borító
 szalmarétegre rá kell bányítani azt a
 földet, ami a gödör aljából kikerült.
 Az ötös, céljaira szánt tengeriszár-
 rat legelőre fel kell vinni és az viz-
 szel megmunkálni, magában, vagy répa-
 levéllel rétegezve el kell vernelni.

Ilyen módon eltartható a tengeri-
 szár addig, amíg az új, friss takar-
 mány étetésre alkalmassá fejlődik.
 Azokban a gazdaságokban, ahol a
 friss tengeriszár szabadon és csak
 ideiglenesen szokás állatokkal etetni
 vagy ahol nagyobb számú iga dolgo-
 sik, az etetési időszak végén a föl-
 nem takarmányozott szármaredeket
 halomra kell hordani és el kell éget-
 ni.

Kitetés készítésére, betárolására, va-
 lamint a mezőgazdaság körében
 egyéb készítmények létesítésére csak
 az egy évnél régebbi termékeiből származó
 tengeriszár szabad felhasznál-
 nálni.

Mezőkben, rendezt híd hiányában
 átjárók építése céljából az árkok ten-
 geriszárral betölteni nem szabad.

Ugyancsak a tilalmak vonatkozásak
 a csirkék és réseknek felhasználásá-
 sára is.

Ott, ahol kitetés készítésére és be-
 tárolására célszerű anyag (deszka,
 léc, szendely, nád s.b.) hiányában
 pótló anyagra van szükség, ott a ten-
 geriszár jobban és tartósabban le-
 het helye tesíteni a mindentűt bőven
 megtört napraforgószárral.

Figyelemzteti a hatóság az érdekel-
 teket hogy a fentiekben kimondot-

között rendelkezések megtartását a
 tengeri termésminket érhető kár el-
 kerülése végett ellenőrzésnek fogja
 alávetni.
 Akik a tengerimoly elleni véde-
 kezés megtartását elmulasztják, vagy
 a tilalmakat megszegik az 1894. XII.
 t. c. 95. §-ának k.) pontjába ütköző
 közhatalom köveik el, s a törvény ér-
 telmében pénzbüntetéssel büntet-
 endők.

Ezenfelül, akik a védekezést el-
 mulasztják, azoknak költsége a vé-
 dekezési eljárás a hatóság fogja el-
 végelni és szükség esetén a szabály-
 szerűen el nem rakározott tengeri-
 csirkék és azok részéből összegyűj-
 töt készletet el fogja égetetni.
 Debrecen sz. kir. város elsőfokú
 közigazgatási hatósága.

A májusfa

TIMAR MATE novellája

Hunor: Miklós, a nagy csalárinta
 estére tért meg a városból. Sánta bol-
 tosnak hozott portékát a Kis Dávid
 szekeren. A sors rendelése folytán
 Dávid fuvaros leest a szénabogja
 tejeiről és erősen sántitani kezdett.
 A minden lében kanál Szabo Albert
 hidegvízes borogatást rendelt kizök-
 kent lábára. Meg is fogadták a jó-
 tanácsot, hiszen Szabo Albert szani-
 tesség volt az első világháborúban, te-
 hát érnie kell az orvostudományhoz
 másodikor pedig mivel a tanácsa nem
 került pénzbe azóta, hogy kuruzslás
 miatt ötven pengő bírsággal büntet-
 ték. Dávid fuvaros lát otthon ma-
 radt, hogy ricánát és nem töltse
 sorban ijedtséget kiheverje, azonban
 nem így a lovas. Amikor Hunor
 Miklós, a nagy csalárinta értesült bal-
 csetéről, azonnal felkereste, és üzletet
 ajánlott neki. Ajánlkozott, hogy ő
 fuvarozni lovaival, szekereivel fele-
 hason rejében, addig míg az egész-
 sége helyre nem áll. Így a kecske is
 jóllakik, a káposzta is megmarad, ha
 nem is az egész, legalább a fele. Dá-
 vid ráállt az ajánlatra, Hunor Mik-
 lósból tehát fuvaros lett. Most is meg-
 reggel beindult a városba Sánta bol-
 tosz portékájáért, azonban dél lett, mi-
 re mindent elintézet. Indul is azon-
 nal hazafelé. Alig él: azonban a vá-
 ros kertgazdasága elé rákáltott vá-
 laki: „Hé, Miklós! Várjál csak.” A
 hatszál bajszú kopé megállította a
 szekere.

— Nem vinnél haza egy májusfát
 — fordult hozzá Tar Józsi a bíró fia
 szívesen megfizetem. —

Miklós hamar beleegyezett. Hogy-
 isne. Erről nem kell tudni Dávidnak
 ő pedig egy kis pénzöbblethez jut.
 Várt pár percig, és úgy tett, minha
 gondolkodna. Várta a másik ajánlatot
 Ebből hamarosan ki is kíváncsított a
 nagy garda tempó.

— Tíz pengő elég lesz? — kérdezte
 a tévővát.

Hunor szabódott még pár percig
 az illendőség kedvéért, arra hivat-
 kozva, hogy a fogat nem az övé,
 azonban végül is így szólt:
 — Na egyre fene, nem bánom, de
 csak a barátságért. —

Barátságért még éppen nem lehe-
 tett azé kösük, hiszen még beszélő-
 viszonyban is állt voltak azóta,
 hogy Miklós Sipos Ionkát lecsapta a
 bírói kezéről, azonban a szó sok-
 mindent másképp mutat, mint az ér-
 zés. Pár perc múlva már a szekere-
 állott a hatalmas májusra, a hétrár-
 megye szerie ismert Boldi kertész re-
 mokmítve. Felült Józsi is, és elindult
 a kocsi Hunor Miklós csak bántulta
 a virágcsodát. Tudta azt, hogy Nagy
 Gizinek aszódott, azt viszont érezte
 hogy nem jut el rendeltetési helyére,
 mert, ha neki valami megtérszett
 azt meg is szerezte, már pedig ez meg-
 tettsett. Elmosolyodott hatszál baj-
 szá alatt, és arra gondolt, hogy milyen
 jól fog ez a májusra állani a Sipos
 Ionkák szerűségén.

Amikor a fajú szelére érték, Tar
 Józsi lezállott és hons alá csapta a
 májusfát, Miklós pedig végighajtott
 a Csurgón és a bolt elé kanyarodott.
 Elintézte a fuvarúgyot, haza hajtott
 a lovakat, enni vete't elejük, majd
 pedig elindult haza. Egész uton arra
 gondolt, hogy tegye csuffá Tar Józ-
 sít. Befordult a sikátorba, lenyomta
 a faldíncset és már otthon is volt.
 Edényjára pergott levest főzött a sár-
 tól, a hatalmas tyúkanyó, a kocsik és a nagyiták.

Fickó pedig talpát nyasa az epertá-
 alatt. Miklós köszönt egy csendes
 jóestét, megmosakodott, és leült a
 tornác parkányára. Elővette rozsdás
 doziját és cigarettát sodort. Ujja-
 közé fogta a papírt, temposan do-
 hány gyűrt bele, majd egyet sodor-
 tított, nyálazott és simított rajta.
 Kész is volt a cigarettá. Ragyított
 és temposan eregette a rüstöt, mi-
 annyja enni nem hívta.

Vacsora után rendezkedte magát
 és meg sem állt Dévény Piroksa ven-
 déglőjéig. Egy-két frócs józát fog-
 gyasztása közben élénk eszmecsere
 folytatót Sós Janival, a rezesbánya
 primásával. Csendesen sütogettek a
 baltarokban, ugyanakkor pedig Tar
 Józsi Dadogóval, a cigányprimással
 beszélgetett a billiárdasztal mögött.
 Tizenegy felé, amikor a kedélyek
 már elénkülni kezdtek és amikor már
 cincogni kezdett a rüstös népség,
 Miklós elindult a fűvösökkel. Nem-
 sokára követte őket Tar is, a cigá-
 nyoktól kísérve. Multak a percek, ne-
 gyedörök, majd rélorákká kapcsoló-
 va össze. Megkondukt a harang az
 öreg harangozó húzása nyomán, jelle-
 ve az új nap, s egyben a május hó-
 nap kezdetét is. A legények elindul-
 tak a lányok házak felé. Miklós is
 ment a rezesbányával, kölele ve-
 zelve Fickót, borjúnagyságú faria-
 kuttyját. A helységben ismerős szem-
 nek azonnal feltűnt volna az, hogy
 éppen ellenkező irányban halad az,
 mint amerre Sipos Ionkák laktak.
 és májusfát nem visznek. Menegé-
 tek cigarettázva és befordultak a
 Nagy Giziké utcájába. Az utca ke-
 oldalán Iciumsor húzódtt végig.
 Ebben rejtőztek el és várták szor-
 galmatlan. Multak a percek, szépa-
 ragyogtak a csillagok és a csillagok
 gyémántfényű sátra alatt csábítóan
 ömlött szét az orgonák nehéz illata.

Jó husz perc múlva köhéscsés és láb-
 dobogás zaja hallatszott. Megérke-
 zett Tar Józsi a cigányokkal. Felér-
 tettek a májusfát a kapu báltányá-
 ra és elhelyezkedtek az ablak alatt.
 Hamarosan felcsendült a nóta, de nem
 is egy, hanem kettő egyszerre. Alig
 zendítették rá a cigányok a „Sze-
 retnek május éjszakáján,” kezdete
 dalra, már is reihórdult a rézduda er-
 pattogói közzel a klorinét.
 A klorinokok alól a Rákóczi ju-
 dulót kúrtilék világga a fűvösök.
 Ez még semmi. Hatalmas ivóvízt ug-
 tással ugrott a Fickó a cigányok felé.
 Gazd! nagybőgőe hótaválva ele-
 dította magát: „Uram Istenem ez
 maga az erdeg.” Illa berek, nádak,
 erek, a cigányok hanyathomlok me-
 nekülni kezdtek magukkal sodora.
 Tar Józsi is, a bíró gőgös fiát. Reg-
 gelre ebredve furcsa újságot mesélték
 a kispadok nyelvközörlő véuaszo-
 nyai. Arról szólt a mese, hogy Hun-
 or Miklós, a nagy csalárinta csuffá
 tette a bíró fiát. Az nem volt elég,
 hogy elvette a menyasszonyát, hanem
 macskazenet adott új választójá-
 nak és saját menyasszonya kapujár-
 tuzé ki a meesegő májusfát. Az
 hunorít gyerek, az a hunorít gyerek.
 Nem is javul az meg soha. Sokan
 pártját fogták, sokan eltelék, de ő
 ezzel mit sem törődve, kaján vigor-
 tal bujdosna két oldalán haj: végig a
 főtúcan Kiss Dávid szekeren. Mőgöt
 te kinyitának a muskátis ablakok, le-
 ányezemek merednek rá vágyakozva,
 orgona illatot szór rá a szél, a magas
 bol pedig árcsiled, boldog énekekkel

Szombat

Május 13.
 BUDAPEST I. MŰSORA:
 6.00 „Jelen az otthon” A Vöröskö-
 resztájtársai rádiószolgálat
 6.25 Ebresztő. Tonia.
 6.45 Reggeli zene.
 8.00 Hírek német, román, szlovák,
 orosz és szerb nyelven.
 8.35 Zenekari művek.
 10.00 Hírek.
 10.10 D-klórti muzika.
 11.10 A rádiózenekari műsorából.
 Vezényel Bertha István.
 11.40 1. Hőesszaya rózsája. 2. Bó-
 kapajtás. 6. Czeke Vilma meséi.
 12.00 Harangszó — Fohász — Him-
 nusz.
 Utána: Melles Béla-zenekari.
 Vezényel Buszar Adela.
 12.40 Hírek.
 1.20 Időjelzés, vizálasjelentés.
 1.50 Honvédek muzikája. A Vöröskö-
 kereszt bajtársi rádiószolgálat.
 2.00 Veesz Károly cigányzenekara
 muzsikál.
 2.30 Hírek. — Műsorismertetés.
 2.50 Mindebből mindentől.
 4.00 A világirodalom gyűngyvel.
 Mőködik Madaras Gizella (fűtvi).
 Grazia Detóda előbeszélése. Felol-
 vás.
 4.25 Mozart: Kis őv zene. Berlini
 Filharmonikusok.
 4.45 Időjelzés, hírek.
 5.00 Rádiózenekar.
 Vezényel Bertha István. Közre-
 működik Madaras Gizella (fűtvi).
 1. Lehár: Mosoly ország, nyitány
 2. Hubay: Pitipietty (Madaras).
 3. D'Ambrosio: Nápolyi szerenák.
 4. Poldini: Gavotte (Madaras).
 5. Clemmes: Kerenc. 6. Bertha Ist-
 van: Alkonyat (Madaras). 7. Ki-
 szely Gyula: Keringő és foztrot.
 8. Lehár: Kerenc, d. (Madaras).

Vasárnap

Május 14.
 BUDAPEST I. MŰSORA:
 7.00 Fohász. — Szózat. — Reggeli
 zene.
 7.25 Hírek.
 7.35 Öszinte beszéd.
 8.00 Szórakoztató muzika.
 9.00 Zenekari művek.
 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd
 Mártirenetéről. A szentbeszédet
 Angyán Fülöp, a Szervita-rend fő-
 nöke mondja.
 11.15 Evangélikus Istentisztelet a
 Deák téri templomból. Igtét hirdeti
 Wolf Lajos lelkész.
 12.20 Székelyvárosi Zenekar.
 1.00 Világzenei akadémia.
 Nyíró József előadása.
 1.45 Időjelzés, hírek, vizálasjelentés.
 2.00 Művésztelekek.
 2.55 Anyák öpene.
 3.00 A földművelésügyi miniszerium
 rádióelőadásorozata.
 Időszervi gazdasági tanácsadó.
 3.45 Magyar nóták. Utry Arma és
 László Imre énekek, kíséri Sári
 Elemér cigányzenekara.
 4.30 Tavasz fény. Fényes Alice ver-
 seket mond.
 4.45 Liszt: XII. vapszódia.
 4.55 Hírek.
 5.00 Gyermek — egyetlen remény-
 ség. Bevezeti Szabó Lőrinc.
 5.25 Könyvű zene — könnyű pe-
 csek. Közreműködik Farkas Rona,
 Gémes Irén, László Magda. Bő-
 gyoni Géza és Udvardy Tibor.
 6.50 Hírek.
 7.00 Cesar Franck: Szonata.
 7.35 Hanglépek a vasárnap sportjá-
 ról. Beszél Puhár és Legényei.
 7.55 A német híradalmi rádió mű-
 sorából.
 8.55 Merre felé?... Jelenet a szov-
 jet fronton. Irla Kocsárdy Dénes.
 Rendező Hosszú Zoltán dr.
 Személyek: Nagicsenko, szovjet
 szakasparancsnok — Kiss Ferenc
 Gálos András, műszervezős —
 Páger Antal; Első katoná — Bán-
 híd László; Második katoná —
 Kédy Kovács Antal.
 9.20 Magyar filmzene.
 9.40 Hírek, sport- és lövész-
 eredmények.
 10.10 Hírek német, angol és francia
 nyelven.
 10.20 Tessék választani.
 11.45 Hírek.
 BUDAPEST II. MŰSORA:
 8.30 Hírek német, román, szlovák,
 orosz és szerb nyelven.
 9.00 Hírek német, román, szlovák,
 orosz és horvát nyelven.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR

Vasárnap délután: Csárdás. Rendezés helyárák.
 Vasárnap este: Csárdás. Bérletszínház.
 Hétfő délután: Hamupipóke. Gyermekek előadás.
 Hétfő este: Kaméliás hölgy. Munkás előadás.
 Kedd este: Kaméliás hölgy. Munkás előadás.
 Szerda este: Törtétek. B) bérlet.
 Csütörtök este: Törtétek. C) bérlet.
 Péntek este: Frisquitta. Pillekes helyárák.

A PÉCSI ZSIDÓK DELELŐTT 11-TŐL 1 ÓRAIG TARTÓZKODHATNAK A PIACON

Dr. Esztergár Lajos, Pécs polgármestere a keresztény fogyasztóközönség érdekeinek megóvása céljából elrendelte, hogy a sárgacsigalagot viselő zsidók naponta csak délelőtt 11 órától 1 óráig jelenhetnek meg a piacon.

Almaposztért héthónapi börtön.

Toronyi Imréné sz. Magi Zsuzsanna hajdúbüszkőnényi lakos a debreceni törvényszéken lopás büntetvéssel ítéltetve került Trágya András tanácselnök, büntető egyesítő elnöke, mert a vádirat szerint Hajdúbüszkőmunkásházánál, dr. Fekete Gábornéól ruháért és 4 kiló almát lopott. A ruhalopást tagadta, de az almapost beismerte. A törvényszék megállapította bűnösségét és héthónapi börtönbüntetésre ítélt.

Elsikkasztotta a varrási átadott nadrágot.

Balogh Sándor gazdálkodó, Gürbe-utca 1. szám alatti lakos feljelentést tett egy szabó ellen, akinek még tavaly átadott egy nadrágot, de nem készítette el és az anyagot sem adta vissza. A szabó ellen sikkasztás miatt indították eljárást.

Két szál deszkát hathónapi börtön.

Lakatos Kóti Elemér hajdúdorogi cigány ellen a királyi ügyészség lopás büntetése miatt emelt vádat, mert Hajdúdorogon az egyik kerítésből két szál deszkát ellopott. A most megtartott főtárgyaláson Lakatos azzal védekezett, hogy nagyon fázott és az erdőre akart menni fáért, közben azonban meggondolta magát, a kerítésből két szál deszkát kiszakított és azt tüzelte el. A törvényszék megállapította bűnösségét és hathónapi börtönbüntetésre ítélt.

120 pengőt loptak lakásából.

Pál Jánosné, Kossuth-utca 35. szám alatti lakos besurranó tolvaj ellen tett panaszt a rendőrségen, aki lakásából 120 pengőt loptott el.

Hathónapi börtön sikkasztásért.

Ifjú Gulyás István 21 éves napszámos sikkasztás vétségével került a törvényszékre dr. Pogány Béla büntető egyesítő elnöke, mert a vádirat szerint Debrecenben Kálmánchelyi József, Nyulas 6. szám alatti lakostól 250 pengőt vett át azzal, hogy azt a Hortobágyi téglagyárban befizeti. Kiss István, Kórház-utca 11. szám alatti lakostól pedig 201 pengőt azzal, hogy a városi faraktárban befizeti. Az utóbbi helyről még egy lókabátot is elvitt és a pénzzel együtt megszökött. A főtárgyaláson Gulyás töredelmes beismerő vallomást tett, miután a törvényszék megállapította bűnösségét és hathónapi börtönbüntetésre ítélt.

SPORT

Felháborító ítélet a DVSC-Vasas mérkőzés ügyében

Az óvást elutasította, Mórét eltiltotta a működéstől az egyesítő

Konyor Lajos fegyelmi egyesítő után kevés hitelt ad akármelyik olyan sportember szavának, aki ismeri az ügyet. Nem hiszik el, hogy Konyor Lajos ur az ügyben úgy jár el, ahogy a sportszerzők gondolkoznak vezető férfitől el lehet várni. A legszomorúbbnak pedig azt tartjuk, hogy a fővárosi, kitűnően értesült szakajtó egy sornyi megjegyzés nélkül közli az ítéletet, miután heteken keresztül agyonhallgatta a debreceni botrányt.

Az ügyhöz kevés hozzátenni valónk van már. Szántalanszor megírtuk, hogy az Újvári-ügyet a budapesti illetékes fórumok olyan szőrméntén kezelik, ami méltán eredményezheti az igazán lelkes sportemberek elkedvetlenedését. Hogy Újvári részeg volt az nem vitás, hogy a mérkőzésen emiatt nem lehetett reális eredmény, az minden sportember előtt nyilvánvaló. A fegyelmi egyesítő ítéletét sport szempontból kénytelenek vagyunk egyenesen felháborítóknak és szőnyegfőrtésnek nyilvánítani. Konyor Lajos ur mindig emlegetni szokta szigorú ítéleteinél azt, hogy a sport tisztaságát akarja szem előtt tartani és ezt minden minden eszközzel megóvni. Hát ezután az ítélet

után kevés hitelt ad akármelyik olyan sportember szavának, aki ismeri az ügyet. Nem hiszik el, hogy Konyor Lajos ur az ügyben úgy jár el, ahogy a sportszerzők gondolkoznak vezető férfitől el lehet várni. A legszomorúbbnak pedig azt tartjuk, hogy a fővárosi, kitűnően értesült szakajtó egy sornyi megjegyzés nélkül közli az ítéletet, miután heteken keresztül agyonhallgatta a debreceni botrányt.

Az ügyhöz kevés hozzátenni valónk van már. Szántalanszor megírtuk, hogy az Újvári-ügyet a budapesti illetékes fórumok olyan szőrméntén kezelik, ami méltán eredményezheti az igazán lelkes sportemberek elkedvetlenedését. Hogy Újvári részeg volt az nem vitás, hogy a mérkőzésen emiatt nem lehetett reális eredmény, az minden sportember előtt nyilvánvaló. A fegyelmi egyesítő ítéletét sport szempontból kénytelenek vagyunk egyenesen felháborítóknak és szőnyegfőrtésnek nyilvánítani. Konyor Lajos ur mindig emlegetni szokta szigorú ítéleteinél azt, hogy a sport tisztaságát akarja szem előtt tartani és ezt minden minden eszközzel megóvni. Hát ezután az ítélet

Ami pedig az óvást illeti, az még nincs eldöntve, a fellebbezést mindenestre azonnal beadta a DVSC. Bizunk abban, hogy a fellebbezés több, sikerrel jár és joggal bizhatunk hiszen nem lehet feltételezni, hogy minden döntő fórumon Konyor Lajoshoz hasonló bírók üljenek.

Nagy harc lesz a benmaradásért

Érvényesen eldőlhet az, hogy a Tiszai kiesik-e vagy nem. Ha kikap, akkor kiesett. Ebben az esetben a DVSC 25 pontjával ny nem komoly benmaradásnak számít, mert a hátralevő mérkőzéseken két pontot is elég lesz szereznie a benmaradáshoz. A Tisza jó együttes, különösen Tihanyi, a csapat középső részére nagyon veszélyes. Véleményünk szerint azonban nem annyira, hogy Debrecenben Nagy II ne vehetné fel a versenyt vele.

Érdekes lesz már magában a két kitűnő játékos párharc. Jólátunk 3:1 a DVSC javára. A többi mérkőzés közül érdekesség szempontjából a Nagyvárad — Szolnok és a Diósgyőr — Kolozsvár vezet. Jólátunk a vasárnapi mérkőzésekre. Nagyvárad — Szolnok 2:1, Újpest — Gamma 2:0, Ferencváros — Kinizsi 4:1, Csepel — BSKRT 4:1, Újvidék SalBTO 2:3, Kispest — Elektromos 4:2, Diósgyőr — Kolozsvár 3:2.

VASÁRNAPI MŰSOR

DVSC pálya; délelőtt 11 órakor DVSC — Tisza NB bajnoki mérkőzés. Délután 1 órakor DVSC II — Szatmári SE NB III bajnoki mérkőzés.

DEAC pálya; délután 8 órakor kerületi idénynyitó atlétikai verseny. Amatőrbajnoki mérkőzés nem lesz Debrecenben vasárnap. A DMTE Mátészalkán játsszik és győzelme valószínű. A Tiszahelyettesek ellenfele a DEAC, amelyik már visszalépett a bajnokságtól és feloszlott. Így ez a két pontot játék nélkül kapja a Tiszahelyettes csapat.

A DEAC atlétikái is indulnak a kerületi atlétikai versenyen. A szövetségtől való törlesztés elintézte a vezetőség a tartozás ki fizetése mellett. Jellemző megemlíteni, hogy mindössze 20 pengős tartozása volt a DEAC-nak, emiatt a esekély összeg miatt kellett végigcsinálni ezt a körülményt.

A Villanygyár NB III csapata Nagyváradon játsszik a Petrozsény ellen. A Petrozsény a legjobb középcsapatok egyike a számos vidéki csoportban, otthonában különösen veszélyes. Ha a Villanygyár mindkét pontot meg akarja szerezni, akkor nagyon bele kell fektüdni a játékba.

A TISZA MEGERKEZETT ÉS GYŐZNI AKAR

Még pénteken este megérkezett Debrecenbe a Tisza. A csapat nagy bízalommal készül a DVSC ellen Szombatban a városi mérkőzés meg a szombati. Berkessy Elemér nagyon bizakodó. Szombat a vasárnap

Sporthíradó

— Ezt a mérkőzést meg kell nyernünk és meg is fogjuk nyerni, mert enélkül elbűsűszhatunk az NB-től. A DVSC-nél sem rosszabb a hangulat, ők is győzelemben bíznak. A debreceni csapat egyébként legerősebb összeállításban veszi fel a küzdelmet a Tisza ellen. Nagy — Serfőző, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Kádás — Szabó, Zilahy, Szilágyi, Anocska, Sidlik.

A mérkőzés 11 órakor kezdődik a DVSC sporttelepén.

Az NB-ben vasárnap szinte csupa olyan mérkőzést játszanak, melynek egyik résztvevője a kiesés ellen küzd. Érdekes még a párosításnak az is, hogy most vasárnap a vidéki csapatok vidékiekkel, a fővárosiak fővárosiakkal játszanak.

Ma délután 3 órai kezdettel a DEAC egyetemi sporttelepén kerületi idénynyitó pályaverseny lesz. A versenyen a keleti kerület számítottárvesszülletei indulnak. Versenyszámok 100, 400, 1000, 5000 m. síkfutás, 110 m. gátfutás, magas és távolugrás, súlylökés, diszkosz. és gerelydobás, 1x100 m. váltó, Ifjúsági számok: 100, 1000, 3000 m. síkfutás, magas és távolugrás, súlylökés 4x100 m. váltó.

Május 14-én Budapesten rendezik meg az országos főiskolai tornász-bajnokságot. A OEAC a csapat és egyéni versenyen is indul, a csapatbajnokságban is valószínű győzelme, az egyéni versenyben pedig Hajdúreményében szintén debreceni győzelem várható. Ifjú, Várnócs. H.

ripi, és még több kitűnő versenyző képviselik a debreceni színeket. Gyulai magyar katonaválogatott — német katonaválogatott 7:2. A magyar fiúk együttese főúnyes küzdelemben verte meg a német csapatot. A mérkőzés eredménye 7:2 volt. A

fegyverbarátság jegyében történt, a erre az alkalomra német és magyar zászlókat tűztek ki a pályán, a lebontozókat pedig mindkét nemzettel himnuszát eljátszotta. A tiszta bevétel 2000 pengőt a bombakárosított felsegélyezésére fordították.

KÖZGAZDASÁG

A cserebogár kötelező irtása

Az időjárás várható felmelegedése vel egyidejűleg kezdődött a cserebogarak tömeges rajzása is. Erre figyelemmel az erdő-, kert- és mezőgazdaságban a cserebogár által okozható felbecsülhetetlen károk megelőzése céljából közli a városi elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelteinek közönségével azt is, hogy az 1944. XII. t. c. 50. §-a a cserebogár és pajzostetű irtását kötelezővé teszi.

nem tesz eleget, az ellen a fenntartva között t. c. 95. §-ának k.) pontja alapján lefolytatandó kihágási eljárás iránt a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. A kihágás büntetése 600 P-ig terjedő pénzbüntetés.

A cserebogarak kötelező irtását a hatóság is ellenőrizni fogja s aki a törvényben előírt kötelezettségének

Ezenkívül — ha az egyes birtokok irtási kötelezettségüknek nem tesznek eleget, vagy pedig a cserebogarak nagytömegű rajzása azt szűk légszűrést, — az 1894. XII. t. c. 51. §-ában nyert felhatalmazás alapján a hatóság az érdekeltek költségére, és veszélyére a cserebogarak irtási uton történő irtását rendeli el.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A lovak és logatóit járművek pótvizsgálata és az alkalmasnak osztályozott lovak és járművek felülvizsgálata

Közli az I. fokú közigazgatási hatóság az érdekelteket a lovak és járművek pótvizsgálata és az alkalmasnak osztályozott lovak és járművek felülvizsgálata

tént — a látványosok által a marhalevéllel együtt felmutatandó.

1. 1944. május hó 9-én 7 órai kezdettel a Kádarc csárda előtti tere.
2. 1944 május hó 10-én 7 órai kezdettel a Baromvására tere.
3. 1944. május hó 11-én a Szoboszlai-úton levő Karacs-féle kovácsműhely előtt 7 órai kezdettel.
4. 1944 május 12-én 7 órai kezdettel a Halápi csárda előtti területen.
5. 1944 május hó 13-án a Baromvására tere 7 órai kezdettel.

Amenyiben a cselekmény súlyosan büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki lovat és járművet a kitűzött időben nem mutatja be, a lóra és öszvérré vonatkozólag az 1939. évi nov. hó 1. napjától rendszeresített külön marhalevelet a vizsgálatkor nem mutatja be, tudva hamis vagy valótlan adatot jelent be, vagy a bejelentett adatok megváltoztatását az erre megállapított határidő alatt nem hozza a hatóság tudomására.

A kihágás büntetése két hónapig, háború esetében 6 hónapig terjedő elzárás, a pénzbüntetés legmagasabb összege pedig 8.000 pengő. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

AZ IPAROSOK A BOMBAKÁROSULTAKÉRT

A debreceni ipartestületnél a bombakárosultak javára az alábbi újabb adományok folytak be: Húsiparosok Szövetkezője 500, hentes és mészáros szakosztály 500, kádarcszakosztály 590, képzett közművek szakosztály újabb adomány 30, asztalos szakosztály 800, kalapos szakosztály 491, Szilágyi József hentesmester 100, niszabó mesterek gyűjtőívén Sövényi Iona 30 pengő.

AZ IPARTESTULET SZAKOSZTÁLYAI TANONCVIZSGÁLO BIZOTTSÁGÁNAK TAGJAI LETETÉK A FOGADALMAT

A debreceni ipartestület egyes szakosztályainál tudvalevőleg újalakultak a tanoncvizsgálóbizottságok. A bizottságok elnökei, alelnökei, tagjai csütörtökön tették le a fogadalmat Szilágyi József ipartestületi alelnök kezébe az ipartestületben. Szilágyi József alelnök ismertette előttük nemes és nagyjelentőségű feladatukat s kérte, hogy a jövő ipargeneráció érdekében annak minél lelkismeretesebben és nagyobb buzgósággal tegyenek eleget.

Főszerkesztő: Felelős szerk. sz. Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Aiföldi Sajtóvállalat Kt. Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magányozó bi- zalmosan nyomoz és meg- figyel, Virág utca 21. sz. Telefon: 23-78. 8

Gálócsy viznyomoló és nyomozóiroda, vidéken is diszkretén nyomoz, megfigyel, Zöldfa utca 3. Telefon: 28-72 214

Szabó István magányor- mozó irodáját újból meg- nyitotta. Legdiszkreté- ben nyomoz, megfigyel. 2-as Huszárkred (Nyul- galli) utca 40. 1571

Háztartási alkalmazott

Házvezető, főző, ren- des, tisztá, jó magavise- lésű, azonnali belépésre jelentkezők. Debrecen, Törvényszéki palota, — ügyességi elnöki lakás. Délelőtt 9—2 óráig vagy d. u. 4—6-ig. 367

Muganos úr középkorú főző minden szar- kácsot keres 15-ikére. Jelenkezni kizárólag dél- után három órakor. — Maróthy György utca 21 w 555

Feljesen megbízható jó- akarati bejárónőt keres- nek egész napra. Ra- kovszky utca 42. I. 3. w 606

Megbízható, rendszerű bejárónőt azonnali ke- resnek. Jelenkérés 8—12 óra között. Mikó bank- igazgatónál. Hunyadi u. 3. sz. 349

Keresek könyvvel bíró tisztességes nő, délelőtti munkára, ki gyermek- tőrdefést és ebéd főzést pár hétig elvégezné. Ti- márk 35. Kéth. Vasár- nap. 318

Főző tudó minden fel- vétetik 15-re. Jelentkezés Kossuth utca 59. d. e. 8—10-ig, búsló lakás. 353

Alkalmazást nyerő

Segéd és tanulóanyag- felzárkóztatás Várady felismerésű szalon. 357

Gyors és gépirónőt fel- vesz Vitéz Tamásy La- jos vastírt, Piac u. 17. 352

Alkalmazást nyerő

Gép és gyorsíró, gyakor- lalt felveszek. Kovács ügyvéd Péterfia k. Jel- entés 4—6. 310

Alkalmazást nyerő

Új és gyorsíró, gyakor- lalt felveszek. Kovács ügyvéd Péterfia k. Jel- entés 4—6. 310

Alkalmazást nyerő

Gép és gyorsíró, gyakor- lalt felveszek. Kovács ügyvéd Péterfia k. Jel- entés 4—6. 310

Német szolgálatba fel- vétetik 3 férfi vagy női tolmács, 2 rajzoló, 2 ta- karítónő. Bemutatkozás f. hó 8-an 11 és 13 óra között, Debrecen, Epre- skert u. 29. sz. 329

Pür Deutsche Dienststelle 3 Dolmetscher (in), 2 Zeichner, 2 Putzfrauen, für sofort gesucht. Vors- tellung am 8. 5. zwischen 11 und 13 Uhr in Epre- skert uca 29. 328

Asztalossegédet, jó mun- kást, Állandó munkára, jó magaviseletű fiút tanonc- nak vidéki benkösz, ra- is felveszek. Bálint, Csá- pó utca 67. 367

Fiatl kereskedősegéd jó családból való, tanuló — vagy kifutó felvétetik: Barabás Mihály fűszerke- reskedő, Hunyadi u. 26. 360

Vezetékek, központifü- tési szerelő tanuló felvé- tetik, Széchenyi 8. Ny 25

Képzett tanuló fizetéssel felvétetik, Montli ezredes- utca 19. 346

Fűszerkeveskedő segé- det felveszünk, Magyar Köz- tisztviselő, Kossuth u. 7. 341

Gyakorlott segédet fel- vesz a „Búzás” könyvke- reskedés, Ungvár, Ciktá- kó. 332

Pőszmőze szemzéshez em- bert keresek, Pozsonyi ut 21. 355

Úvegés segédet keresek Állandó vidéki munkára 130 P heti fizetéssel. — Személyes ajánkozás va- sárnap és hétfőn déli 2 óráig, Arad u. 7. sz. 351

Józanleltű nő kocsis — egyszernind házmester- nek felvétetik Koller Ede bútorüzlet, Piac 68. 351

Allást kereső férfiak

Uradoomba, vagy na- gyobb gazdaságba irodai alkalmazást keres har- madik kereskedelmi vég- zett diák. Bak József, Bahmázváros. Jókai u. 1. 338

Hivatalba, hadbavonult alkalmazottat helyettesí- tene hetedik gimnazis- ta. Cím a kiadóban, 333

Hangszer

Jó állapotban lévő hos- szú zongora olcsón el- adó, Nap 17. 306

Jó hangú pianót ber- be vennék. — Telefon: 21-85. 303

Élelmiszer, ital

Héjas dió mázsatészeiben is kapható. Vitéz Nagy, Péterfia 55. 342

Fajbor, sajáttermésű faj- boraim literenként ki- mérés. Tessed megkö- szölni, ha nem nagyon jó, ne tessék venni. Bíró ter- melő, Rákóczi utca 20. 325

Vilányzserző segédke- tet vesz Nánassy Lajos, rádió és villamoság. — Utca 85. 303

Ajánlat

Fűdődresszek, ruhák kö- tése tisztagyapból is. női és gyermek bluzok kötése horgolással, gyer- mek harigayak készítése. Péter Kézimunka költö- lparabau, Szt. Anna u 10 Fehérneműek himzése előrajzolás. 1944

Bőrönd, karsajták leg- olosóbban bapó alatt, já- róközlőben, Piac u. 69. 994

Bírhácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonó- kosású levelezőlaponk kap- hatók a Debreceni Új- ság—Hajdúföld kiadóhi- vatalában, Ferenc József út 56. 917-10 w

Vörös salak kertü utak- ra kapható Debreceni Műgyár, — Kiszegyesí- üti téglagyárból. 1618

Szőrme bundákat javít- tok alakítok, festek. Ver- szek, eladok, — Kövry szűcsmester, Püspöki pa- lota I. 21. 968

Bérbérlésre óvóhely meg- jelölésére szolgáló „óvó- hely” feliratú kartonok kaphatók a kiadóhivata- lóban, Piac u. 56. 1416

Szép soppolok és fol- dozok. Sziveskedjenek a munkát lakásomra elho- zni, de azért hívásra is el- megyek. Patzelt Rezsőné Wesseliényi u. 115. 4 ajtó 368

Kereslet

Csonthulladékot a tegna- gasabb napl áron veszek Vaskovits Pacsirta u. 17. Telefon: 26-94. Hívásra orie küldök. 936

Öcska vasal, fém, gépi a tegmagasabb áron ve- szek. Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Használt gramofon le- mozt veszünk. Szendrő Sándor zongora, gramo- fon és hangszerárulak- tára Batseyány g 22. 339

Plece 3—5 milliméter vas tagot megvetelre keresek. Felmértől 5 méter hosz- záságban. Lehet kevésbé használt is. Cím a kiadó- hivatalban. 1311

Divatcikk

Retikült divatövel tur- kánt, divatpákát, nyak- kendőt, divatkendőt, Pet- ríkló, Ferenc József út 25. 378

Lámpacenyők, hangulat- lámpák készítője Tas- nádi Kovács Sándor. — Debrecen, Ferenc József út 46., udvarban. 410

Ékszer, arany, ezüst

Mielőtt arany, ezüst, bril- liáns ékszerét eladja, mu- tassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő- nek, Sas utca 2. 60

Aranyat, ezüstet, ék- szereket napiáron vesz Takács Sándorné. Piac- utca 56. 62

Bakóczy László

Ingatlanforgalmi irodája Werbőczy-utca 3. Telefon: 23-25. Törvényszéknél saját ház. Eladó házak: Miklós utca baloldali 5. sz. lakással nagy telekkel Kettőszáz- huszerért.

Iparkamara szomszéd- ságában hétfrendbeli lak- kással, beköltözhető négy szobás, komfortos ur l- kással Kettőszázötvenze- rerért.

Csapó utca végénél em- eletes, adómentes, beköl- tözhető új villa, három- szobás és kettőszobás la- kásokkal Egyszázhatvan- ezerért.

Nagyerdő alatt, villa- moshoz jó percre, de a város zajától már távol eső helyen kettőszobás adómentes, beköltözhető ur lakás, nagy terü- mő gyümölcsösrel Ötven- ezerért.

Nagyátomás szomszéd- ságában háromlakásos, — nagytelek családi ház — harmincezerért.

Eladó föld: Nagyhegyesen kövesü- t közelében 5 hold prima fekete föld harminceze- rerért. Három hold jó 19- oya épületekkel, azonnal beköltözhető, víznyel- ro a vízmestől, gyümöl- csesnek, ipartelepnek. — Ebesen egy és fél h. d. 30 hold minden termő homokbirtok gyümölcsös- nek, szőlőnek ritka alka- lom. 358

Butorozott szoba

Butorozott udvari szoba kiadó, Rothermere u 61. 324

Szerény igényű udvari kis szoba butorozva ki- adó. Központban. Ajánla- tot „Csendes” jellegre a kiadóba kérek. 433

Különböző utcai bú- torozó szoba kiadó. — Eszleg konyha haszná- lattal. Házaspárnak. Ti- márk útca 41. sz. 369

Lakás- és szoba- kereslet

Fiatl házaspár butoro- zott szobát keres május 15-re. Lehetőleg konyha használattal. Ajánlatok „Pontos feladó” jellegre a kiadóba. 1311

Lakáscsere

Két szobás, komfortos la- kással elcserélném ha- sonlóval, Boeska tér kö- zelében, esetleg házal- bérbe vennék. Cegéd u. 16. Telefon 39—36. 311

Kiadó lakás

Paradífürdőn Maria villá- ban, napos, folyóvizes szobák kiadó. Érdeklő- ni Nagy Gyula műhímző. Hatvan u. 1. Ny 24

Üzlet, műhely

Keresma jogfolyosó — forgalmas útól házzal el- adó. Cím a kiadóban 336

Eladó ház

Telki u. 14. sz. ház el- adó. Érdeklődni Hadházi 82. deitán 5-ig. 331

Bu yovszky Barbála

P. M. engedélyes ingat- lanforgató Kossuth u. 13. szám, emelet. Rothermere utcán több rendbeli lakásokkal 120 és 170.000.

Árpádtérnél adómen- tes beköltözhető 39, 100 és 170 ezerért. Péterfia lakástanál beköltözhető családi ház, fűdőszobás.

Tüzérekanyánál 3 szo- bás, adómentes szőlő gyümölcsösrel 80.000. Kossuth u. végénél be- költözhető urvilla 120.000. Vágóhídnál családi ház beköltözhető 200-öt te- lekkel 24.000.

Eladó föld: Határon 5, Bánkon 2. Nagyn- cson 3 kat. hold. Hegye- sen 6 kat. hold tanya. Kabán 4 és 12 kat. hold. Bárándon 10 kat. hold. 357

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyors- író és gépi iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni Állandóan le- het. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma: 6475/1944-42. Vidékiek- nek vasútkedvezmény. Battyány u. 1 495

Magánvizsgára szaksze- rű előkészítés. Szabóné. Iskola u. 1. 356

Rádió

Rádiót, bármilyen rend- szerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évről- évre gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó utca 44. telefon: 22-54. Vidékieknek soronkívül. 373

Hordozható rádió, fej- halgatóval és egy 10 W-os dinamikus hang- szóró eladó. Szapponos utca 19. sz. 344

Eladó 5 lámpás varáz- szemes super rádió. Csá- pókert. Kisfaludy u. 1. 320

Allatok

Feljötehenet jó tejelőt sürögösen vennék. Ajánla- tot a kiadóhivatal tovább- bí. 1284

Birtokcsere

Birtok csere. Zsáhi Kü- tölök utca 4. szám alatti 10 kat. hold vasbeton osz- lopokkal körül kerített, kertészetre alkalmas bir- tokomat 2 kútnál álló kö- köházal elcserélném. — megfelelő debreceni bir- tokért. Érdeklődni Pécsi- utca 14. (Sestaker) déli órákban. 350

Eladó állatok

Eladó faj kocák, választ- ott macok, egykint is Dembinszky 11. Árpád- tér mellett. 345

Bőteju kecske, két kis fiával eladó. Károly Fe- renc József út 17-b. 367

Elveszett

Elveszett kecske egy szürke lomposfarkú nőstény kis pui kutya. Meg- találók vagy nyomra- vezető járulomban része- sül. Cím: Kineseshegy u. 12. w 330

Samu Janos

Ingatlanforgalmi irodája Kálvin-tér 9. szám. Telefon: 23-35. Eladó ingatlan: házak: — Teglaskertben beköltöz- hető ház. Rákóczi utcán értékes ház. Homok ut- cán eladó ház 60.000 P- ért. Egyetemmel szemben szép villatelek. Tócskerti- ben szép ház, Károly utca mellett villatelek. 368

Használt ruha

Eladó egy barna női un- gól szövet kosztium és egy szürke férfi ruha, közepes alakra. Csillag- utca 108. sz. 1919

Fekete kabát, csukos nad- rág, békebeli eladó Csapó 10, udvarban jobbra. 363

13—14 éves fiúnak való nyári ruha eladó. Dobozi bérház B. 3. 56

Autó, motor, kerékpár

Oldalkocsis motorkere- kű. Tricikl és férfi ke- rékpár eladó. Homok u. 122. 314

Butor

Márványlapos nagy ebéd- lökredenc, kihúzós kerék asztal, vaskályha eladó. Komlóssy út 15. 451

Minek a fényes károkát amikor olcsóbban vásá- rolt mindentféle lakke- rendezési tárgyat udvar- jutóruztalomban. Piac u. 71. sz. 1986

Rekanicék, fotelek, hen- cserék kaphatók. Alak- tást, javítást vállalok. — Montli ezredes u. 19. Sza- lamai gyárnál. 347

Eladó ingóság

Eladók peremezőhordók légvédelmi dőszak. Vizes és boros hordók 50 liter- től 600 literig. Javítások gyorsan készülnek. Nap utca 4. 289

Bejegyezte, poltívó- zott hálószoba, nagy- ebédlő kredenc, konzul- tükör, nagy kerék asztal, vaskályha, székek eladók Komlóssy-út 15. 516

Eladó egy 12 személyes alig használt tendamaszt abrosz 12 szálvélával és egy 6 személyes kézimun- kázott kávéabrosz hat szálvélával. Érdeklődni a déli órákban kérem. Cím a kiadóban. 1581

Egy jókarban lévő gyer- mek sportkocsi, szép és modern eladó. Ugyanott egy padfeljáró is eladás- ra kerül. Nógrádi Mátyás utca 22. városi faraktár mellett. 249

Sportkocsi eladó. Mik- pércsi út 7. I. ajtó. 348

Eladó használt gyermek sportkocsi. Női cipők 36—37-es, szandálok, 6- éves, tizenkét évesnek tavaszi kabát. Cím a ki- adóban. 307

Eladó ingóságok 37-es női felcipő, valódi bőr, fekete ridikül, autó szer- zésű mosógép, másógép, ke- nyérhaj, divány ragók. — Csapó utca 10, udvarban jobbra. Csak délután 2—3 óra között. 361

Czeglédy

Ingatlanforgalmi irodája Kálvin-tér 9. szám. Telefon: 23-35. Eladó házak a város minden részében, kertse- gekben is. Derecskén Földesen. Házhevek ipartelep- nek 80 helyhez. Lahot és Diószegi utján, ked- vező feleletek mellett. Tanyás birtokok pri- ma bízajermő. Köves ut- nál. — Mielőtt ingatlant venne, vagy eladni szán- dékoznék, kérem irodá- mat bizalommal felke- resni. 256

Eladó föld

Eladó egy félayllas pasa- ta föld Bodán. Cím a ki- adóban. 321

Ondódon Kádár dűllőben 2 katasztrális prima szar- vó föld eladó. Cím a ki- adóban. 340

Gazdasági eszközök

Sárga hamoklító egy- vas kocsis eladó. József kir. herceg u 16. 42

Megvétele keresek 4-és vagy 6-os cséplőgarnitú- rát, újabb fajtájú golyó- rendszerűt ár megjelöl- lésel leveleket kötra Je- zsef. Derecske, községi háza. 328

Jókarban lévő szőlőszar- vó és prés. valamint 500 literes lögyta hordó eladó. Cím a kiadóban. 327

Új szekerek és egy teljes talpa eladó. Varjass, Eötvös 18. 329

Eladó 720 Vikerle csat- ló, 8 h. p. Voharke nyersőajmórt felszerel- lésel együtt. M. Nagy László gépész, Ujtehéné. 302

Nicholson magánjáró, most nyomtatott géka- zán eladó. Tikász Elekné Derecske. Kossuth u. 14-18. 340

Sürgősen keresek 20 HP Kormik traktor: 729 m. m., 800 m. cséplő. Eladó Máj 11. AB. 14. jelű benz- inmotor. — egytárolású strárkocsi. Pinzés, Ujte- hénő. 330

Timárok, bőrgyarak ré- szére cserehordó, forgó- hordó, fűvétel készítésel vállaja Varga, Hatvan u. 68. 364

Különbéle

Kékgyilkpő, igen szép, 37-es, jábon még nem volt, eladó. Megtekintés- tő délután hatkor, hét- köznap. — Dr. Baogné Rákóczi 10. 325

Fűszerüzlet berendezés- kisebb méretű eladó. — Turó András u. 17. 361

Fodrászok. Eladó mo- dern berendezés, Varga 14. 361

Eladó bontásból tégla- épületek, tetőlecek. — Varga 14. 362

Fényképezőgép eladó. — Cím a kiadóban. 340

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap- kiadóvállalat Rt. műve- zetének körforgózat. Igazgató: Somogyi Gábor